

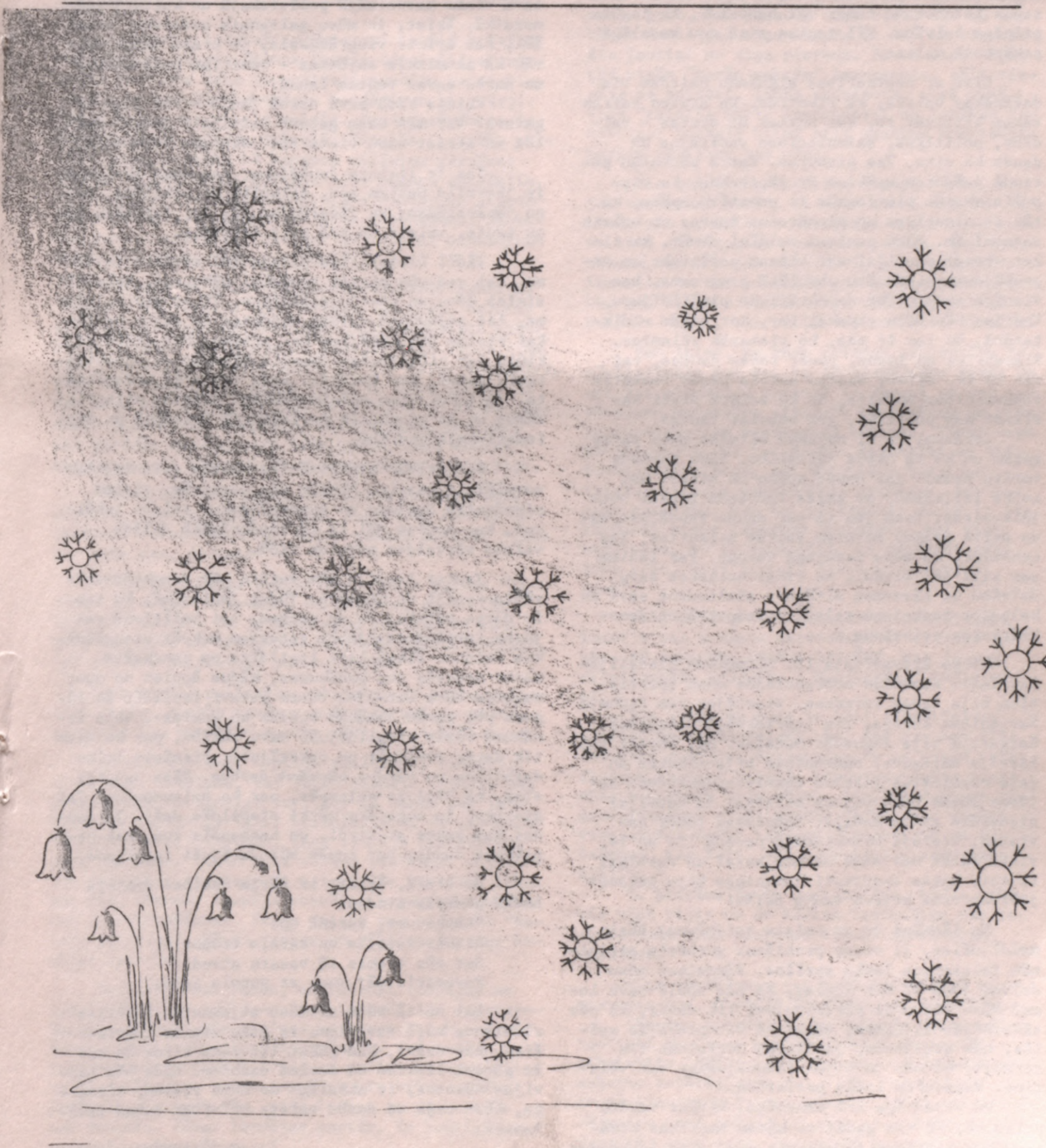
Montreālas Latviešu
Biedrības
ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1992. GADA MARTS

MONTREALA, KVEBEKĀ

43. GADA GĀJUMS Nr. 3. (516.)

Mēs vēlamies, lai neatkarīgā Latvija kļūtu patiesi brīva, būtu valsts, kurā respektē visas cilvēku tiesības un kurā valda demokrātiska iekārta. Reizē apzināties, ka līdz šī mērķa sasniegšanai vēl tālu - jāpārvar dažādi šķēršļi:

Virspirms, jāsaved kārtībā pašu māju saimniecība, jāpārveido izglītības sistēma.

Tad jānostiprina dažādās saites ar pārējo pasauli.

Un pāri visam - pašiem jāaug par demokrātiskiem cilvēkiem, kas respektē ne tikai viens otru, bet arī citus.

Visas šīs vēlmes ir cildenas un vispār atzītas. Tās tomēr bieži vien sadurās ar mūsu personīgajām, un tās nereti ietekmē sadzīves un politiskie apstākļi.

Latvijas neatkarības atjaunošana sagādāja mums patīkamus sajūsmas brīžus, kādus sen nebijām piedzīvojuši. Bija īstenojies ilgi lolotais sapnis, kas bija nodarbinājis mūs itin visus. Šī sapņa īstenošana tomēr vēl nenozīmē, ka iegūta pilnīga brīvība. Vēl tautas ziņā nav veselīgi pakārtota valsts.

Līdz ar neatkarības atgūšanu dzirdam visdažādākās balsis, kā rīkoties. Un arvien vairāk sākam kritizēt to, kas notiek uz vietas - valdību, politiķus, saimniecības vadītājus un daudz ko citu. Tas piederas. Katrā pārmaiņu periodā dažādiem spēkiem ir jāpierāda, ka viņu politiskajām platformām ir pozitīvs spēks, ka tās ir noderīgas un piemērotas tautas un valsts vajadzībām. Būtu pavisam maldīgi domāt, ka tikai vienai partijai vai vienam politiskajam nogrupējumam piederētu absolūtā programma, kas vienīgā varētu dot demokrātisko papildījumu. Tad jau mēs būtu atpakaļ tur, kur bijām - diktatūrā. Un tas ir tas, ko vismazāk vēlamies. Klausoties un lasot, tomēr rodas šaubas, vai tas tā ir. Šķiet, daudzu asinīs pārāk iesēdies vienvaldības modelis, ar ko samērā bieži slimst gan politiķi, gan veselās tautas.

Cerēsīm, ka šī nejaukā slimība mums paies garām un ka tā nebūs jāizslimo. Šāds periods varētu prasīt par daudz spēku un atņest pat asins izlīšanu, no kuņas latviešu tautai būtu jāizvairās. Esam jau tā par daudz zaudējuši sava dzīvā spēka. Nevaram vairāk atļauties. Tas nenozīmē, ka mums nevajaga varoņu. Par tādiem var kļūt arī citādi, ne tikai noliekot savu dzīvību uz tēvzemes altāra - aizliedzot sevi un kalpojot tautai un valstij, respektējot demokrātiskos principus.

Tikko aizvadītajā 16. Olimpiādē piedalījās latvieši. Kamaniņu nobraucienos mūsu sportistiem bija labas izredzes. Startējot zem Padomju Savienības karoga, tie iepriekšējā Olimpiādē Kalgarijā bija ieguvuši medaļas. Nu, šoreiz tās Latvija neieguva. Sacensības bija sīkstas un gala rezultātus izšķīra desmitdaļsekundes! Sajūsma mūsos būtu bijusi milzīga, ja Latvijai piederētu zelta medaļa. Sašutumam tomēr nav vietas. Lielajā Olimpiskajā parādē 11. un 14. vieta nebūt nav zemē metama mazai un darbīgai tautai, kuņas sportisti kamaniņas bija gatavojuši no veca krievu tanka daļām!

Un līdzīgi ir ar valsts veidošanu. Būsim maldījušies, ja visas problēmas gribēsīm atrisināt īslaicīgos laika sprīžos. Pārmaiņas mūsu dzīves jomā ir tik lielas, ka tās spēlē savu lomu. Mūsu tauta ir pārdzīvojusi tik daudz, ka pēc sākotnējās sajūsmas, tāpat kā Olimpiskajās spēlēs, nāk atslābums, ja lietas nerisinās tik strauji, kā mēs to bijām iedomājušies vai vēlamies. Vajadzīga liela pacietība.

Un vajadzīga arī uzmanība. Citādi varētu iziet tā, kā tas gadījies kādam Amerikas kroātam, kas Kalifornijā uzdevis savu auto labošanas

firmu un visus līdzekļus ieguldījis, lai atvērtu jaunu darbnīcu savā mīļotajā dzimtenē. Diemžēl, viņš to bija pasācis par ātru savas tēvzemes mīlestības degsmē. Negaidītais un nīknaiss civilkašs Dienvidslāvijā iznīcināja visas viņa ieceres un agrāk apgūto iedzīvi. Nav teikts, ka viņš visu to neatgūs, bet, katrā ziņā, būs daudz grūtāk, kā sākumā bija iecerēts. Cildens upuris tautai un tēvzemei, kas neatnesa tūlītējus augļus, kā bija iecerēts.

Kāds sakāmvārds saka: ar apdomu pār tiltu! Vai neesam līdzīgā situācijā, neskatoties uz to, ka sirds saka, ka jādara itin viss savas tautas labā. Kas ir šis itin viss?

Šķiet, ka tas ir tas, ko katrs cilvēks spēj vislabāk un visatjautīgāk paveikt. Tas, kas noder tautai un jaunveidojamai valstij. Un ne vienmēr tā ir nauda, ne ieroči, bet gan zināšanas un izpratne sniegt to piemērotāko, ko spējam. Atrast savu vietu patreizējā politiskajā un kultūrālajā mozaikā, šķiet, ir mūsu galvenais uzdevums. Diemžēl, tas arī ir visgrūtākais, jo prasa daudz vairāk kā acumirkļa sajūsmas - nemitīgu gatavošanos un darbu savas tautas labad.

Rainis kādā savā darbā jautā - Vai Rīga ir gatava? Vai mēs esam gatavi Latvijai? Gatavi meklēt un atrast savu vietu tās nākotnes veidošanā?

Tas ir lielais jautājums, kas mums ikvienam ir jāatbild pašiem sev. Atkarībā no atbildes, tad nu jāpārslēdzas un jādarbojas tā, lai ieguvēja būtu tauta, valsts un arī pats darītājs.

Tādēļ lietprātīga pieeja lai atvieto sajūsmu, lai ved mūs pretim spožakai nākotnei. Nebaidīsimies domu pieeju dažādības. Tā ir nepieciešama, lai atjaunotā valsts veidotos un augtu ne tikai visiem tās cēlējiem par prieku, bet reizē tā kļūtu par pilntiesīgu locekli Eiropas un pasaules tautu saimē, kur Latvijai sava vieta ir nodrošināta, ja tikai vien spēsim pārkāpt dažādus aizspriedumus un ja pieaugsim politiskajā briedumā un diplomatiskajā gudrībā.

Tad drīzāk atrisināsies valsts saimniecības sarežģītie mezgli. Tīksim pie pareizās, visiem piemērotās Saeimas un demokrātiskas valsts iekārtas, kas arvien vēl ir tā visderīgākā dažādo valsts pārvaldes paveidu vidū.

Tautai Latvijā mēs varētu būt demokrātiskās vēsts nesēji un piemērs. Tūdaļ jāpiezīmē, ka tas ir dārgs prieks. Ja nu gribam, lai politiskā sajūsma turpinātos, jābūt gataviem maksāt visdažādākos veidos. Tikai labi izpildīts un samaksāts darbs atnesīs tos panākumus, kādus šodien no mums sagaida Māte Latvija. Būsim gatavi izpildīt šo lūgumu pēc savām labākām spējām un apziņas. Gala iznākumā būsim papildījuši savu sūtību, par ko esam tik daudz runājuši un rakstījuši. Pienācis laiks darboties un vārdus pārvēst darbos. Māte Latvija zina, ka visi to neiespēs, par ko neļausies. Tai pietiks, ja augstāko mērķi papildīs daži, ja daudzi tam sekos ar sirdi, un nenosodīs tos, kas nepaveiks daudz, bet tomēr būs darījuši iespējamo.

Še vietā, šķiet, ir Kārļa Skalbes dzejoļa LAIKS pēdējās rindas:

"Laika upe, varenā upe
Aiznes valstis un karaļu troņus...
Bet pēc ziemas tā vasaru atved:
Pavasār's māj mums ar pupolu zaru."

Lai nu tā būtu ar mūsu atjaunotās Latvijas rītdienu, kuņā sava loma ir itin visiem latviešiem, kas dzīvi, kam pukst latviska sirds un kas ir gatavi lieliem un maziem darbiem. Kāda būs Latvijas nākotne, ir atkarīgs no mums visiem, vienalga, kādu ceļu un darbu valsts brīvības labad izvēlamies.

M. ŠTAUVERS

Moku ceļu staigātāju, dzimtenes tautiešu ilgas, trimdas latviešu sapņi sāk jau pamazām parādīties reālā gaismā. Latvija, vismaz uz papīra, ir brīva un neatkarīga un "... Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai..." Tā ir brīva un neatkarīga tautiešiem dzimtenē. Latvija ir pilntiesīga locekle brīvo tautu saimē.

Šīs radikālās pārmaiņas Latvijas Republikas statusā sagaida tikpat radikālu valdības nostājas un darbošanās maiņu valsts un sociālā kontrakta veidošanā. To sagaida tautieši dzimtenē, latvieši izsūtījumos, cietumos un tā tautas daļa, kas izkaisīta brīvo valšņu zemēs. Ar demokrātisko principu ievērošanu un pielietošanu ikdienā cieši paliek saistīti demokrātisko valšņu atbalsti un palīdzība. Bez tā "jaunā kārtība" nespēs nest iecerētos augļus.

Notikušās radikālās pārmaiņas mūsu zemju stāvoklī pārsteidza kā mūs pašus, tā pasaules politikus. Likās, ka viss nāca kā negaidīta nejaušība, gribot, bet negaidot. Kā negaidītam, arī nesagatavība.

Dzimtenes latviešiem šķietami iegūtā brīvībā vēl vienmēr jāvada dienas "vecās ideoloģijas" aizsegā, jo viena daļa jauno ideju paudēju un pielietotāju ir bijušā piekopēji, paudēji un aizstāvji. Ārējo krāsu var viegli mainīt. Daudz grūtāk ir iedēstīt jaunas idejas dvēselē. Vieglāk ir uzšūt pilnīgi jaunu uzvalku kā kangara uniformu pārvērst tautas tērpā. Daudz grūtāku visu padara apstākļi, ka vecā kārtība nekādi nepieļāva veidot no oficiālās ideoloģijas neatkarīgu gara veidošanos. Ja kādam tas ir izdevies, tad tas ir vienīgi pašmācības ceļā. Cik daudz tādu var būt?

Garīgās un saimnieciski-ekonomiskās grūtības "ārzemju latviešiem" nav svešas. To visu, dažreiz pat vairāk, esam pārdzīvojuši paši un sīkstī izturējuši ilgāku laika posmu: prom no tēva sētas - ne radu, ne draugu. Nesaprašana un pat naids visapkārt, klāt vēl kāds naida pilns vārds no tēvu zemes. Un bez visa tā, bijām spējīgi noturēties uz kājām, pamazām nodrošināt vieglāku, cilvēciskāku ikdienu, kas parādās sasniegtajā labklājībā, kuŗā šodien grib saskatīt kādu morālistisku pienākumu palīdzībai.

Manuprāt, sasniegtā labklājība un materiālā drošība, iegūta svešā tīrumā, negulētām naktīm un ikdienas sviedriem sejā, nedod pamatu morālei "jums ir, mums nav, dodiet!"

Vienīgais kādas palīdzības pamats paliek "ārzemju latviešu" negrozāma pārliecība, piederība latviešu tautai. Un ja šādu mūsu pārliecību kāds grib apšaubīt un piederību latviešu tautai noliegt, tad arī šis palīdzības pamats pazūd!

Individuālā palīdzība, skaidrs, ir katra personīga lieta. Varbūt varētu sacīt, ka arī te prāta piepalīdzība emocijām varētu nākt par svētību!

Ar sabiedriskās kopības palīdzību, manuprāt, ir citādi. Vispirms, tai jābūt iespēju robežās bez aizraušanās vienīgi tur, kur tā nāktu par labu Latvijas valsts garīgai, saimnieciskai un ekonomiskai attīstībai. Protams, tādu iespēju izpostītajā zemē netrūkst. Tāpēc būtu vēlams izstrādāt noteiktus projektus, tos savest prioritāšu kārtībā. Tikai pēc tam, vienmēr iespēju robežās, organizēt pasākumus to realizēšanai. Te ar prieku var pieminēt "Kalejs Latvijai". Tā to ieteic un rīkojas Eiropas kopības valstis.

Palīdzēt rast veidu, nodrošināt iespējas un iedzīvināt interesi jaunu valsts vadītāju sagatavošanai, sabiedriskās apziņas un demokrātiskas domāšanas padziļināšanai un izprašanai. Tas varētu notikt semināru veidā Latvijā ar pazīstamu speciālistu piedalīšanos, rodot iespējas pie brīvo valšņu politiskajām partijām, piedaloties to diskusijās vai debatēs. Tādas iespējas pastāv. To realizēšanai vajadzīga mūsu interese!

Tagad, kad komunistu partijas lielākā arhīvu daļa ir pieejama, būtu vēlams organizēt speciālistu studiju grupu, kas to pētītu dziļāk. Ne jau kādas "raganu vajāšanas" nolūkā, drīzāk tur snaudošo noslēpumumu atklāšanai un nodarīto noziegumu pret latviešu tautu pacelšanai saulītē, lai kontrabalancētu vēl šodien pastāvošos apvainojumus, "... ka vēl tagad trimdinieku vidū esot kaŗa noziedznieki un vainīgie ēbreju slepkavībās" - Juris Rozentāls, LDDP priekšsēdētāja vietnieks (DIENA, 1991. g. 3. decembrī).

Dr. P. Casno

KĀ DAŽS REDZ UN KĀ IEREDZ

"Iemet, papiŗ, granapipku, naudu neŗēlo, tik un tā jau kapā līdzi nepaŗemsi to!"

Kādreiz vecajos brīvestības laikos kādā Rīgas periodiskā izdevumā ar satirisku ievirzi trīs bildēs bija rādīts, (1) kā students krānesis grib, lai pasaule viņu redz, (2) kā labākās ģimēijas viņu ieredz un (3) ko vienkāršie ļautiņi no viņa pieredz. Pirmā ainā viņš, pēc visām "buršu rektēm" izgreznots, cēli cērēja pa bulvāri, ļauŗu apbrīnots; otrā ainā viņš "taisīja kūrī" jaunkundzei no labākas ģimēijas; trešajā bildē bija skatāms nodriskāts kurpju pāris un tas viss.

Šis triptichs iegūlies atmiņā tāpēc, ka tas uzskatāmi norāda uz kādu allaŗ aktuālu sabiedrisku parādību - nesaskaņu starp mūsu paŗu un citu vērtējumiem par mums pašiem. Šai nesaskaņai var būt gan objektīvi, gan subjektīvi iemesli: to var izraisīt gan godīga pārliecība, gan dažādas cilvēciskas vāŗības, bet tā parādās visur, kur notiek sabiedriska darbība.

Man šķiet, ka mūsu trimdas sabiedrība ir pārliecināta par to, ka tā aizgājuŗos gados un arī šai aktuālajā momentā ir devusi un dod ievērojamu materiālu atbalstu tautieŗiem un viņu patriotiskajiem pasākumiem tēvzemē. Tāpat esam pārliecināti, ka tas darīts nesavtīgi un vislabākajos nolūkos, lai veicinātu Latvijas valsts patiesas neatkarības atgūŗanu. Nav mazums tautieŗu, kas šai palīdzības darbā ir iztērējuŗi visus iekrātos līdzekļus, bet viņi neŗēlojas, jo ir gandarīti, ka varējuŗi pielikt roku, "lai lielais darbs uz priekŗu tiek".

Taŗu daŗi aktīvi sabiedriski darbinieki Latvijā par ārzemju latvieŗiem ir citādās domās. AP deputāts IMANTS ĢEIDĀNS, kas ir pret divpilsonību, izsakās (Neatkarība, 1991, nr. 41):

"Es ticu, ka mums ir ļoti labvēlīgi un patriotiski trimdinieki, bet man gan nav līdz šodienai gadījies sastapties ne ar vienu trimdinieku nevienā valstī, kuŗu interesētu tieŗi mūsu nacionālā atdzimŗšana. Lielāko daļu no viņiem interesē divpilsonība tāpēc, lai varētu vienlaicīgi dabūt labumus mītnes zemē un tos labumus, kas ŷeit, lai nodroŗinātu savu labklājību."

I. Ģeidāns tuvāk nepaskaidro, kādās valstīs viņš bijis un ar kādiem tautieŗiem tur ticis, taŗu viņa pieredze bijusi apbrīnojami negatīva.

Viņa vērtējumam tai pašā laikrakstā pievienojas doc. OLĢERTS DZENĪTIS, tā rakstīdams:

"Neesmu dzirdējis, ka ārzemēs dzīvojoŗie tautieŗi daudz maz nozīmīgā veidā finansiāli atbalstītu LNNK (izņemot nesen no Zviedrijas saņemto novēlējumu). (...) Mēs no padomju okupācijas gandrīz par ubagiem pārvērstie, pulcējamies savā brīvdienā, lai aizstāvētu bagāto tautieŗu intereses, bet pretī saņemam vienaldzību."

Dzenītis žēlojas, ka ārzemju latviešu organizācijas (LNP Anglijā un LNF Zviedrijā) noraidījušas viņa lūgumu piešķirt 1.000 dolārus dalībmaksai "Nepārstāvēto nāciju un tautu organizācijā", un piebilst:

"LNF pārstāvis A. Landsmanis pat faktiski tur aizdomās mani negodprātībā."

Taču jāievēro, ka pēc mūsu organizāciju vadītāju domām Latvija nav "nepārstāvēta nācija". Un pret to ir grūti iebilst. Pārmetumi sāp, ja tie ir trāpīgi. Pretējā gadījumā tie var radīt vienīgi izbrīnu vai sašutumu, vai arī plecu paraustīšanu.

Dr. U. J. domā, ka krietni nokāstie trimdas latvieši šai gadījumā tikai mazliet savilks uzacis un paraustīs plecus.

oOo

Daudzi Latvijas apciemotāji, savukārt, žēlojas par patriotisma un ideālisma trūkumu turienes tautiešos. Skarbos vārdos par to runā bijušais polittieslodzītais GUNARS RODE Stokholmē savā stāstījumā "latviešu tautai 1991. gada 18. novembrī" (Pilsnis, 1991, nr. 46). Viņš raksta:

"Aizmirdami domāt par Savu Valsti, Jūs pa galvu pa kaklu drāzaties uz ārzemēm, sacensdamies pirkāt visādus televideo krāmus, sarūsējušas automašīnas un visu citu, kas bija spožs, krāsains un raibs... Kangars, iesplāvis Jūsos mantrausības apmātību, izrāva no rokām Latvijas Valsti..."

Piebildīsim, ka dažs labs, drāžoties uz ārzemēm, ir jau paguvis nosisties samangotajā autiņā. Mantkārība nu reiz ir viens no septiņiem nāves grēkiem. Bezvainīgie tautieši dzimtenē par to var tikai noskurināties un kristieši - pārmet krustu.

Atklāti mazliet "izmest villu" var nākt par labu garīgai veselībai. Tautas gudrība māca, ka "tie skaļie nesmird". Bīstami ir tie klusie kūdītāji, apmelotāji un intriganti.

Atklātuma vārdā komplimentu apmaiņu beidz mēreni nokāstais
Dr. ULAFS JĀNŠONS.

SARUNA UN MĪKLA.

Ingrīdas Cāzeres intervija ar ULDI GRASI sakarā ar pašreizējo stāvokli Latvijā.

J.: Uldi, tu kā dziesminieks, komponists un tekstu rakstītājs arī politiskām dziesmām, esi pēdējā laikā klusējis. Ko tu vispār domā par jauniegūto brīvību un šodienas situāciju Latvijā?

U.: Gluži klusējis neesmu. Manas dziesmas atskaņo vēl šodien daudzos latviešu kasešu spēlētājos un arī Latvijas radiofonā. Protams, šajā straujajā pārmaiņu laikā, vispirms, jāattopas un jāmēģina visu šo laiku saprast, kas patreiz ar Latviju ir noticis un notiek.

Brīvība it kā dažiem ir rokās un klēpī iekritusi. Pēc pamatoti ilgās gaidīšanas, es ceru, ka šajā liktenīgā laikā mums, latviešiem, neuzkundzēsies ne gluži svešas īpašības, kā pārcentība un aizraušanās mums nelabvēlīgā virzienā, kā arī šķelšanās par mums labvēlīgu un kopā ejamu demokrātisko ceļu.

J.: Par kādu pārcentību un aizraušanos tu īpaši domā?

U.: Ar pārceņšanos es domāju - slēgt pāragrus līgumus ar Krieviju un pārējām austrumvalstīm un tādējādi nonākt atkal pārāk lielā austrumu atkarībā, kas jau tā ir liela diezgan. Turpretī līdz šim neredz pietiekami lielu gatavību sadarboties ar rietumu valstīm, kas ir mums visumā draudzīgas. Te no zināmām aprindām tiek pārcentīgi brīdināts, ka Latvijai draud izpārdošana, respektīvi, ka rietumvalstis grib mūs nopirkt. Dīvaini, ka sakarā ar atkarību no austrumvalstīm, it sevišķi Krievijas, šādus brīdinājumus no valdības puses pārāk maz dzird un nepavisam no pārdēvētiem komunistiem, re-

formkomunistiem, jauniem sociālistiem, vai no menklatūras veciem kadriem jaunā uzvalkā.

Saukt viņus var vienalga kā, bet lai viņi neiedomājas, ka tauta viņus necaurskata un nesaredz, ko viņi šodien grib un dara. Tauta nav akla, kā to viņi varbūt iedomājas!

J.: Tu runā par šķelšanos, un, sakarā ar to, par mums labvēlīgu kopā ejamu ceļu Latvijas nākotnes nodrošināšanā. Kāda šķelšanās šajā sakarībā un kāds būtu, pēc tavām domām, mūsu kopīgi ejamais ceļš?

U.: Domāju par nevienprātību mūsu kopējā mērķa sasniegšanā, proti, brīvās Latvijas atjaunošanās procesā. Te var būt pamatā runa tikai par Latviju 18. novembra garā, bazētu uz 1922. gada satversmi.

J.: Vai tu nedomā, ka arī vienprātība var būt bīstama, it sevišķi tāda, kas mūs ved nezināmā virzienā?

U.: Jā, akla vienprātība nav vienmēr laba mūsu lietā. Ja Tautas Frontes priekšsēdis Ražuks uzaicina vienprātīgi iet par kopēju Tautas Frontes nospraustu ceļu, tad jājautā, par kādu vienprātīgu ceļu? Vai tas ir pārbaudīts ceļš? Vai tā iznākums ir aprēķināms? Te katrs solis ir pamatīgi jāapsvež, jo tas rīt var būt liktenīgs latviešu tautai.

Tautas Fronte vispār quo vadis? Es domāju, ka kopš pēdējā tās kongresa, vēlākais, katram klātesošam, kas gribēja redzēt, kļuva redzams, ka TF nonāk aizvien lielākā valdības un gaišo spēku atkarībā.

J.: Vai tu domā, ka Latvijas valdība, kas īstenībā ir pagaidu valdība, nerīkojas atbilstoši latviešu tautas interesēm?

U.: Vispirms, domāju, ka nekādā ziņā nav pašlaik jāizmanto latviešu tautas nogurums. Tauta Latvijā ir diezgan daudz garīgi un fiziski cietusi un tiešām tāpēc pārāk nogurusi, lai tā varētu rafinētiem vakardienas spēkiem, kas šodien pārmaskējušies politikā un citos laukos, turēties pretī. Neapšaubāmi, ir vajadzīgi šodienas spēki, it sevišķi gados jaunāki cilvēki, kas, izejot no šodienas uz rītdienu, var latviešu tautas labā darboties, iemantot tās uzticību un stiprināt tās cerību nākotnē.

To nevar izdarīt gandrīz neviens no cilvēkiem, kas vēl vakardien par Latvijas brīvību šaubījās, vai pat strādāja tai pretī. Tāds tikai šodien savu pārņemto varas pozīciju var izmantot, un tas ir, laikam, viss. Ko viņš, blakus skādējot Latvijas attīstībai nākotnē, var šodien darīt? Sādiem spēkiem, kuņus es jau sākumā mēģināju minēt vārdā, es neticu. Ne tik vien es, jo domāju katrs latvietis, kam rūp Latvijas nākotne, ieteiks katram, kam šodienas Latvijā ir teikšana, paskatīties spogulī un sev nopietni vaicāt: - Vai es esmu patiess un godīgs pieņesums latviešu tautai, vai nē? Tas ir, tiešām, jautājums sirdsapziņai.

Pašlabuma meklēšana, personīga profilēšanās vai kaut kāda varas kāre te it sevišķi neder. Tādas liktenīgas kļūdas latviešu tauta nepārcietīs. Ne tik vien es, bet, es domāju, vairākums Latvijas pilsoņu vēlētos tādus valdībā vairs neredzēt.

Latvijā tiek bieži apgalvots, ka nav citu spējīgu politiķu, ko likt šo pārdēvēto komunistu vietā. Kas to apgalvo? Tie, kas grib palikt savās vietās? Es tam neticu! Gluži vienkārši jau tāpēc vien, ka pusotra miljona latviešos noteikti var atrast spējīgus, it sevišķi jaunus cilvēkus, kas katrā ziņā būs labāki par tiem, kas to apgalvo, un arī par daudziem, kas šodien ir valdībā.

J.: Vai tu domā, ka Latvijas valdība šodienas Latvijai nav atbilstoša?

U.: Šodienas Latvijai, varbūt, kautkā vēl

jā, tā ir atbilstoša, bet ne rītdienas.

Tā nāk no vakardienas un ir kūtri domājoša demokrātisko procesu attīstībā. Te, protams, kā vienmēr var visādi attaisnoties, kā, piemēram: - Vecie laiki ir tik daudz sagandējuši, ka ir grūti pāriet uz jaunākiem u. t. t.. Te arī ir jājautā skaidri un noteikti: - Kamdēļ tad valdība un visi tās atbildīgie darbinieki, kas it kā no šiem bezjēdzīgiem laikiem arī ir līdz cietuši un neapšaubāmi par tiem paši ir atbildīgi, ar vienu kāju vēl stāv tajos un otru vēl nav lāga pat paspējuši no tiem izcelt?

Vai tā ir pāriešana jaunos laikos?

Vai tā tautu uzmodrinās uz jaunu domāšanu?

Tas viss skaidri norāda, ka šī valdība var būt un ir tikai pārejoša.

Tā pat nav uzsākusi norēķinus ar vakardienas kadriem, kas ir, neapšaubāmi, atbildīgi par postažu, kādu Latvijai ir bijis jāizcieš visus komūnisma gadus un vēl šodien.

Protams, te var atkal aizbildināties, ka vēl jau ir par agru u. t. t.. Ja pat nevar saredzēt ticamu gatavību to darīt, kā to Čehoslovākija, Ungārija un kādreizējā Austrumvācija ir ievērojami darījušas, protams, šaubas par šo valdību pastiprinās jo vairāk.

Ar Rubiku kā grēka āzi vien vēl nepietiek. Mēs taču negribam sekot Bulgārijas un Rumānijas piemēriem, kur grēka āži gan tika atrasti, bet pēc tam sekojošās parlamenta vēlēšanās nesagatavotā, neinformētā tauta ievēlēja pārdēvējušos komunistus, vai, t. s., reformkomunistus, kas šīs zemes ir atkal noveduši tik tālu, ka rietumi tām nedod nekādu ievērojamu ekonomisku palīdzību, jo netic šo zemju valdībām un to mērķiem virzienā uz demokrātiju.

Vēl Latvijā neviens savu okupācijas laika kļūdīšanos nav atzinis. Neviens vēl nav piecēlies un pateicis: "Jā, es biju vainīgs!" To ir daudzi darījuši bijušā Austrumvācijā, kas ir strādājuši bēdīgi slavenajā "Stāzi", vai, kā mēs sakām, valsts drošības dienestā.

Tur no šā gada 1. janvāra katrs pilsonis var ieskatīties savā kādreizējā drošības dienesta sastādītajās personīgajās aktīs. Kad un kādās aktīs mēs, latvieši, varēsim ieskatīties un kur daļa no tām vispār atrodās? Pat dzird, ka daļa no tām ir likvidēta. Te pamatoti jājautā: - Kad šis valsts drošības dienests Latvijā tiks likvidēts?

Arī Čehoslovākija ir uzsākusi savus norēķinus ar varmācīgo pagātņi. Tā ir izdevusi likumu, kas aizliedz vakardienas noteicošiem spēkiem nākamajos piecus gadus darboties nozīmīgi sabiedriskos amatos. Bet pie mums, Rīgā, bijušais valsts drošības komitejas vadītājs Johansons rīkojas ne traucēti pa "Stūža māju" un joprojam pilda savus drošības dienesta pienākumus kopā ar pāris simts darbiniekiem.

Bet tas, laikam, mūsu valdību neuztrauc. Varbūt arī tāpēc, ka dažiem pašiem nav tīras attieksmes ar pagātņi.

Lietuvas prezidents Landsberģis un Čehoslovākijas Hāvels sevi nav pagātnē kompromitējuši un tādēļ bauda lielu uzticību tautā. Turpretī mūsu prezidents Gorbunovs ir bijis aktīvs, vadošs partijas loceklis - ideoloģiskais sekretārs. Ar visu to Landsberģis ir izteicis gatavību savu politisko amatu atdot, ja tauta būs neapmierināta ar viņa politisko darbību.

Sādu gatavību varētu sagaidīt no mūsu valdības vēl lielāku. Šai valdībai ir, tiešām, beidzot jāsaprot, ka bezatbildīgie nomenklatūras laiki ir beigušies. Tai jāsaprot, ka pat pārejas periodā tai ir liktenīga atbildība iepretim latviešu tautai, ka šodien izdarītas kļūdas, vienalga, kāda iemesla dēļ, rītdienas Latvijai būs izšķirošas.

J.: Kas pēc tavām domām būtu vissvarīgākais Latvijai šodien?

U.: Vispirms, ir jāsāk patiesi un ticami atrasties no komunistiskās pagātnes. Un nevis tā ceturtdaļsirdīgi, bet pamatīgi un noteikti.

Ja jau šodienas vadošās struktūras Latvijā bieži izrunājās ar to, ka viss ir nonācis nožēlojamā stāvoklī, ka ekonomija, visāda veida piegādes, medicīna u. t. t. ir katastrofālā stāvoklī un par to pamatoti vaino pagātnes bezjēdzības un politiku, tad taču vairāk kā loģiski ir no šīs pagātnes pēc iespējas ātri distancēties.

Protams, tas nav vienmēr un visur tik ātri izdarāms, bet katram ir redzams un zināms, ka Latvijā tas bieži tiek bremsēts no spēkiem, kas ir iesēdušies siltās vietīpās. Kur tad paliek tie godīgie, Latvijai derīgie, patiesie un aktīvie spēki, kas var Latvijas nākotnei likt pozitīvus akcentus? Nekas līdz šim nav norādījis uz to, ka tie varējuši izšķiroši iespaidot pieņemtos likumus un līgumus. Informācija par dažām valdības un parlamentāriešu izdarībām liek pat spriest, ka tie zināmos gadījumos apzināti ir atturēti vai pat "izņemti no apgrozības".

Mums, latviešiem, visiem kā vienam ir jāsaprot, ka šī Latvijai ir vienreizēja iespēja. Tā mums tagad dota. To mēs varam izmantot savā labā, bet mēs šo iespēju varam arī izniekuļot un pat paspēlēt.

Tamdēļ katram ir jāpiedomā un jāpiestrādā pie tā, lai visi spēki, kas Latvijai ir svētīgi un derīgi, pašreiz un nākotnē, tiktu izmantoti.

Te nedrīkst skatīties tik daudz uz paša personas profilēšanos, te katram jānes arī sava upuris latviešu tautas labā, jo, kas zina, varbūt mūsu tauta ar šodien izdarītām kļūdām rīt vairs nevarēs eksistēt!

Es neesmu pārliecināts, vai mūsu pagaidu valdība to pietiekami saprot un tik tālējoši domā. Tamdēļ es domāju, ka tā savu darbu ir, kā nu varēdama, padarījusi. Tagad būtu vajadzīgas jaunas vēlēšanas, sagatavotas demokrātiskā garā, kuņās nepiedalās armija, kas vēl joprojam atrodas mūsu zemē.

J.: Ko tu vēl gribētu noslēgumā teikt sakarā ar jauniegūto Latvijas brīvību?

U.: Neko vairs daudz, jo es domāju, ka svarīgāko esmu pateicis. Jā, varbūt vienīgi vēl, ka sāpīgi bija novērot, ka pēc sākotnējās sajūsmas (es tajā laikā tieši biju Amerikā, kad Latvija kļuva brīva) nāca liels atslābums, redzot ne tik vien Latvijas ekonomiskās grūtības, bet, galvenokārt, grūtības Latvijai sevi apzināt kā brīvu un izvirzīt sevi kā demokrātisku valsti atpakaļ Eiropā.

Kā saplākšņojās bijušais ar esošo, tas nav nekas jauns, bet kad bijušais, kas visu šo vājpātu ir radījis, grib noteikt arī par topošo, tas ir kaut kas neticams.

Es domāju, ka tas arī izšķirīgi latviešu tautai neies galvā! Neies, jo latviešu tauta nav vientiesīga bijusi un tāda nekad nebūs!

J.: Paldies! Dzirdēju, ka esi uzrakstījis šajā sakarībā jaunu dziesmu. Kā šo dziesmu sauc?

U.: Mīkla jeb "Dziesminieka mēģinājums uzminēt šodienas mīklaino situāciju Latvijas politikā". Te nu tā ir: -

Vai jau esi atnākusi,
Jeb vai citu jāgaida mums būs?
Kaut vecā likās aizgājusi,
Kad par to prāts priecīgāks mums kļūs?

Refr.: Kas tu esi, kas vairs neesi,
Ej uz augšu, vai uz leju?
Apkārt griezies, priekšā spiedies
Tu, kas tagad jaunu seju,
Tu, kas nāc no spēkiem gaišākiem,
Tu, kas ved uz laikiem gaišākiem.

Vai jau esi aizgājusi,
Vai par to jau sākt var pasmaidīt?
Vai tiešām cita atnākusi?
Ko būs rīt no tevis sagaidīt?

Refr.: Raudāt, smieties jauniem spēkiem,
Aizmukt prom no veciem grēkiem,

Atspiesties pie stabiem veciem,
Noņemt uzplečus no pleciem,
Tiem, kas ved uz laikiem labākiem,
Tiem, kas nāk no spēkiem vakardien.

Vai tu kādreiz atkal nāksi,
Kas to šodien īsti pateikt zin?
Kad sevi īsti projām vāksi,
To lai gaišie šajā mīklā min!

Refr.: Visur sēdi vēl pie kloķiem,
Apkārt skraidī lieliem stroķiem,
Citas partijas tu vēlē,
Šodien runā citā mēlē.
Sveiks, lai dzīvo spēki gaišākie!
Labvakar, teic mums spēki gaišākie!

Vai tu kādreiz vispār biji,
To tik stabi ielās pateikt zin.
Un kādu postu nodarīji,
Par to šodien velns pat mīklas min.

Refr.: Min kas esi, kas vairs neesi,
Kam tu vainas virsū velsi?
Atrod kādu grēka āzi,
Tam tik vainas virsū bāz:
Tu nāc un ej uz laikiem labākiem,
Vai atkal ved uz laikiem gaišākiem?

ULDIS GRASIS, 1991. gada 28. oktobrī.

LATVIEŠU SITUĀCIJA LATVIJĀ

Blakus desmitiem lielu un mazu problēmu, kas skar dzīvi Latvijā, īsu ierosinājumu veidā izceļami šādi divi Latvijas dzīves aspekti, proti,

1. latviešu situācijas normālizēšana un
2. nodarbošanās struktūras līdzsvarošana.

Lai ko darām, būtu jāizdomā un jāizšķir, vai šie aspekti ir centrālie, aktuālākie un cik tie jāpatur prātā, visus pārējos darbus darot, darbības noteikumus un valsts politiku veidojot.

Jāteic, ka Latvijas sabiedrisko organizāciju centieni un valsts izdotie likumi un rīkojumi nenoliedzami ir arī mēģinājumi pamazām (varbūt to vajadzētu darīt mērķtiecīgāk!) normālizēt situāciju valstī, skarot arī abas iepriekš minētās ilgtermiņa problēmas.

Ko sapratīsim ar "latviešu situācijas normālizēšanu" Latvijā?

Lai uz to atbildētu, jāatbild uz jautājumu, kas ir Latvijas valsts "raison d'être" jeb, latviski sakot, kas ir Latvijas valsts jēga, pastāvēšanas attaisnojums? Tas ir tas pats, kas krieviem ir Krievijas valsts, ukraiņiem - Ukrainas, poļiem - Polijas, lietuviešiem - Lietuvas, zviedriem - Zviedrijas, vāciešiem - Vācijas pastāvēšanas attaisnojums un jēga, proti, tikai savā teritorijā, savās mājās (Home-land), lieguma zonā (ja nepieciešams) kāda tauta - kopīgas kultūras, valodas, vēstures, dzīves veida un dzīves ziņas mantiniece un īpašniece - spēj izdzīvot, realizēt pašnoteikšanos, suverēnitāti un, veidojot pilnīgu dzīvi, ne tikai attaisnot savu eksistenci, bet bagātināt kopumā visu pasauli, visu cilvēci.

Savas valsts jeb nācijas valsts izveidošana ir ideja par kādas tautas iespējami pilnvērtīgu, dabisku nacionālu dzīvi pašai savā "vairākuma sabiedrībā" pretstatā anormālai jeb nenormālai dzīvei, eksistējot kā etniskai mazākuma grupai citas tautas teritorijā vai izkaisītai pa citām valstīm.

Cik latviskai jābūt Latvijas valstij?

Atbilde uz šo jautājumu ietver prasību par latviešu situācijas normālizēšanu pašai savā zemē (Home-land), pārvarot amorālo "mazākuma sabiedrības" stāvokli, kas latviešiem kā pus procentu lielai minoritātei agrākajā PSRS impērijā draudēja ar pārkrievošanu pašai savā vēsturiskajā dzīves

telpā - Latvijā, kur iedzīvotāju sastāvs tika jūtami un draudīgi mainīts par sliktu pamattautai - latviešiem.

Kaut formāla suverēnitāte Latvijā, Igaunijā un Lietuvā jau sasniegta, Baltijas valšņu tautas - īpaši latvieši sastopas savā zemē ar ietekmīgu krievu un citu tautību minoritātēm, kas, kā minēts, ir okupācijas politikas cilvēku pārvietošanas sekas. Latvieši joprojām var justies kā "mazākuma sabiedrība", jo arī aiz robežām atrodas milzīgs miljoniem liels un, kā var secināt, naidīgs krievu vairākums. Par to izteicies (un latviešus laikus brīdinājis) nopelniem bagātais "oktobra revolūcijas iekarojumu" sargs pulkvedis Viktors Imantovičs Alksnis, kuš televīzijas kameras priekšā deklarējis: "Krievija neaizmirsīs savu logu uz Eiropu un notiks atkal tā, ka Latvijas valdība savā rīcībā vadīsies pēc Krievijas vēstnieka norādījumiem" (Miervaldis Birze "Kritiskās piezīmes", Rakstnieka vārds, Nr. 3, 1991. g. 11. dec.).

Tā agrākās PSRS impērijas Ziemeļrietumu apgabālā (kam pašam savs - agrākā Baltijas kara apgabala - kaļaspēks) nepārtrauktu draudu un saspīlējumu rezultātā latviešiem turpinās nenormālā apdraudētas "mazākuma sabiedrības" situācija ar psiholoģiskiem un fiziskiem draudiem vai pāri darījumiem.

Kā normālizēt latviešu situāciju Latvijas valstī, kur 50 okupācijas gados iesūtīti vai ieradušies, t. s., kolonizātori, komūnisma misioņāri, kušu vajadzībām radīti mazās valsts saimnieciskai dzīvei neatbilstoši lieli un šo saimniecību paralizējoši pasākumi?

Kā īstenot cilvēktiesības attiecībā uz latviešiem un uz visiem tiem cilvēkiem Latvijā, kas 50 gadus cietuši no PSRS okupācijas un tās politikas? Vispirms, cilvēktiesību un taisnības vārdā jārūpējas, lai, pārprastas žēlsirdības dēļ un lietas apstākļus nezinot, par jaunu nav jācieš latviešiem, Latvijas pilsoņiem un citiem nelaimīgiem citu tautu piederīgiem, pārspīlējot mazākumtautību tiesību attiecināšanu uz tiem, kas šajā teritorijā noziedušies pret citiem cilvēkiem un cilvēcību, kas bijuši okupācijas varas piederīgi, kas medījuši, nāvējuši, deportējuši Latvijas pilsoņus, kas visus okupācijas gadus Latvijā darbojušies kā nepārtrauktu un nežēlīgu cilvēktiesību pārkāpēju organizāciju piederīgi.

Latvija ir latviešu tautas vienīgais dabiskais rezervāts. Tā ir latviešu zeme, latviešu mājas, latviešu "homeland". Pārējām Latvijas cittautībnieku grupām (izņemot lībiešus un čigānus) ir pašiem savas nācijas valstis, kur risināt visus šo tautu izdzīvošanas jautājumus. Latviešiem ir Latvija. Šis konstatējums nenoliedz nevienu cilvēktiesību aspektu tiem cittautībniekiem, kas ir Latvijas pilsoņi vai to pēcnācēji, vai kas vēlas kļūt Latvijas pilsoņi, vai kas leģāli uzturas Latvijā kā citu valšņu pilsoņi.

Normālizēt latviešu situāciju Latvijā nozīmē, nevienam nedarot pāri likuma priekšā, radīt visus apstākļus latviešu tautas netraucētai fiziskai un garīgai attīstībai, lai latvieši savā zemē varētu dzīvot kā "vairākuma sabiedrība", kušai veselīga saskare ar citām "vairākuma sabiedrībām" (valstīm). Vienmēr savās pārdomās jāpatur prātā un pārrunās jāievēro atšķirība starp pilsoņa tiesībām un starp civilām jeb humanitārām tiesībām. Pēdējās neviens Latvijā nevienam negatavojas apstrīdēt.

Situācijas izpratnes un taisnīga risinājuma meklēšanas labad vispirms būtu nepieciešams okupācijas vēsturisks pārskats, okupantu pārkāpumi pret starptautiskiem likumiem un zinātniska demografiskās situācijas (genocīds) pārmaiņu analīze, publicēta Apvienoto Nāciju sazināšanās valodās.

Seit Latvijas tautai izpalīdzīgi var būt (ja nepieciešams) daudzie ar īpašām zināšanām

Rakstniece INGRĪDA VĪKSNA

ir viena no mūsu avangarda dzejniecēm emigrācijā. Kopš viņas romāna MUMS JĀBRIEN JŪRĀ viņa uzcēlusi savu namu kalnamalā, kuŗā redzīgi dokumentē mūsu emigrācijas sākuma posmu Kanadā, īpaši Toronto, kad būvēja, cēla namus un strīdējās par trešā latviešu nama vajadzību, kas laika plūsmā izveidojās par galveno Centru latviešu sabiedriskajā dzīvē Kanadā. Šo romānu nule kā apsāka publicēt laikraksts LAIKS.

Ed. Keiša sarĶs un teksts

pieredzi un pazĶšanos bagātie politiologi, tiesĶbnieki Rietumu valstīs, kam zinātniskos traktātos būtu jāizgaismo simtiem tūkstošiem okupācijas kaŗaspēka piederĶgo, agrākās pārvaldes un uzraudzības iestāžu dalĶbnieku, galvenokārt, krievu loma un atrašanās Baltijas valstīs.

●
Ko sapratĶsim ar "nodarbošanās struktūras lĶdzsvarošanu"?

Latvija kā latviešu valsts varēs pastāvēt tikai tad, kad izveidosies lĶdzsvarošana visu latviešu respektēta un godāta nodarbošanās struktūra. Ko tas nozĶmē?

Pirmkārt, jāapzinās, ka "baltrocĶšu" profesijām piemĶtošā ārēja sabiedriska spoŗuma vai labklāĶības kārtĶņa jūtami ietekmĶjusi un mudinājusī latviešus izvairĶties vai novērsties no daudz dažādiem "melnajiem darbiem", atstājot tos ienācĶjiem vai liekot meklĶt "viesstrādniekus" krievu un citu tautu zemēs.

Nākotnē Latvijā visi latvieši nevarēs būt rakstnieki, mākslinieki, mūziĶi, baletdejojāji, biroju darbinieki, departamentu direktori, direktoru pirmie vietnieki un tā joprojām.

Latviešiem lielā skaitā būs jāatgrieŗas pie zemes apstrādāšanas un dzĶves laukos, pie dažādiem fiziskā darba, roku darba veidiem bez tradicionāliem kalpiem un kalponēm no Latgales, bez laukstrādniekiem no Polijas, bez darba spēka no agrākās impĶrijas dažādiem apgabaliem, bez viesstrādniekiem, piemēram, no Vietnamas.

Vienkāŗšā darba cilvĶka respektēšanai būs jāĶļūst par ikdienas sastāvdaļu. Daŗu akadĶmiskai saimei piederĶgo necienĶga un uzkrĶtoši augstprā-

tīga izturēšanās pret tā dĶvētiem "meŗoŗiem" būs jāizbeidz uz visiem laikiem.

Pārskološanās vai pārorientēšanās profesijas izvēlē atbilstoši reālām prasĶbām vai piedāvājumiem valsts saimniecĶbā prasĶs, ka daŗas lietas (pārskološanās) būs jāveic tūliņ un uz karstām pĶdām, ka citas (pārorientēšanās Ķimēnē, bērņus audzinot) būs ilgtermiņa pasākumi.

Otrkārt, radot lĶdzsvarotu nodarbošanās struktūru, jāapzinās, ka visi mēs jābūtam savu un tautas garĶgo intereŗu aizstāvjiem un izkopĶjiem neatkarĶgi no profesijas vai no agrākās maldĶgās izpratnes par it kā "netĶriem", nekultūrāliem darbiem.

Latvieŗiem emigrācijā bija ļoti dažādas profesijas, bet 45 gadus savas garĶgās intereses, savas dvēseles prasĶbas cilvĶki apmierināja no ikdienas jeb maizes darba brĶvajā laikā - deŗoja tautas deŗas, komponēja, rakstĶja romāņus, stāstus un dzeŗoļus, zĶmēja, glezņoja, mūzicēja, dziedāja koŗos, dubultkvartetos, spēlēja teātri, rĶkoja lekcĶju un referātu ciklus un tā tālāk, un tā joprojām. Ķimenes tāpat sūtiŗa savus bērņus pie klavieŗu, vijoles un citu instrumentu skolotājiem, pie gleznotājiem, podu mākslas meistariem, reŗisoriem un citiem mācĶties. Kam būs aicinājums uz "lielām lietām", to nekādi Ŷķērŗi neatturēs no profesionāla kultūras kopēja darba.

●
Tā ir pati par sevi saprotama lieta, ka lielas politiiskas, saimnieciskas un kultūras dabas maŗpas kādā teritorijā rada jaunas situācijas, kas jāieskata, jāizvērtē, kam, ja nepiecie-

šams, jāpretojas vai kas, ja iespējams, jāmodificē. Lai ko darām, apzināsimies, ka sociālā dzīvē visi risinājumi ir tikai pagaidu vai pārejas posmu risinājumi, ko pārveidos rītdiena, nākotne. "Latviešu situācijas normālizēšana" un "nodarbošanās struktūras līdzsvarošana", varbūt, pašlaik ir divi galvenie visu mūsu centienu kopā saistītāji pavedieni.

Pārmaiņas, kas vēlamas vai nepieciešamas valsts dzīvē, iespējams izdarīt tikai tad, ja ar ierosinājumiem izdodas aizsniegt cilvēku uztveri un domāšanu, ietekmēt to un panākt maiņas. Tikai cilvēku apgarotība un uzskatu maiņa spēj ietekmēt un virzīt saimniecisko un kultūras dzīvi kopībai vēlamā un tikumiski pareizā virzienā.

1992. gada janvārī AIVARS RUŅČIS, ASV

FORUMS: PĀRDOMAS, VĒROJUMI, PIEZĪMES.

PĒCKAĀRA LATVIJAS VĒSTURES PERIODIZĀCIJA

Domājot par šo temu, jāņem vērā, ka patiešām zinātniska šī Latvijas vēstures izpēte, novērtēšana un analīze ir nākotnes jautājums. Galvenais iemesls tam ir tas, ka vēsturniekiem, padomju apstākļos, bija minimāla pieeja objektīvajiem datiem, jo tie dati, ieskaitot pat statistikas materiālus, bija viltoti un pielīdzināti atbilstoši ideoloģiskajām koncepcijām. Savukārt, trimdas vēsturniekiem avoti un materiāli nebija pieejami vispār. Varbūt tad, kad tiks apzināti neskaitāmie bijušie slepenie materiāli no komunistiskās partijas un citu valsts struktūru arhīviem, būs iespēja izdarīt nopietnus zinātniskus secinājumus.

Padomju Latvijā pirmajā tuvinājumā šo posmu parasti apskatīja, dalot pa piecgadēm, taču ņemot vērā, ka visi skaitļi, uz kuŗu pamata šāds dalījums balstījās, ir fiktīvi, un, kā nu jau zināms, neviens piecgades kontrolskaitļi nav tikuši sasniegti. Nereti ir dzirdēts ieteikums pēckara laika periodu dalīt pēc PSRS valdošo personu varas gadiem. Šāda pieeja ir diezgan subjektīva un arī tikai relatīvi atspoguļo realitāti, jo faktiski visas personas (pēc Staļina) bija tikai simbols un aizsegs zināmu grupu darbībai un pārstāvēja ne tik daudz sevi, cik izteica Staļina iedibinātās, valdošās komunistu daļas intereses. Līdz ar to stāvoklis ir tāds, ka patiesu skaitļu, ar kuŗiem operēt, gandrīz nav. Varbūt ticami (daudz maz) būtu forsētās rūpniecības attīstības dati. Rūpniecība, īpaši smagā, un mašīnbūve, kuŗām Latvijā nebija ne izejvielu, ne darba spēka pamata, tika veikta ar mērķi kolonizēt Latviju ar krievu iedzīvotājiem un saimniecību integrēt PSRS saimniecībā. Visi oficiālie dokumenti, balstoties uz statistikas datiem (kas, neapšaubāmi, nav pilnīgi ticami) uzrāda, ka uz 1960. gadu (tātad pie 15 padomju kundzības gadiem) rūpniecība pieaugusi, salīdzinot ar 1940. gadu 11 reizes un dod 66% no kopprodukta un 56,9% no nacionālā ienākuma.

Ja šie dati vēl šķiet patīkami, lauksaimniecībā tie ir klajā melīgi, apgalvojot, ka uz 1960. gadu graudaugu raža pieaugusi divas reizes un izslaukums no vienas govs par 33%, salīdzinot ar 1940. gadu. Pat padomju materiāli 1983. gadā atzina, ka tikai tajā gadā pirmo reizi sasniegts pirmskara graudaugu ražas līmenis. Tātad pieaugums 40 gados bijis nulle.

No teiktā redzam, ka atrast objektīvus datus un novērtēt kaut tīri ārējās pārmaiņas Latvijā pēckara laikā ir visai grūti. Politiku Latvijā neapšaubāmi noteica Maskavas direktīvas un tur valdošās noskaņas. Līdz ar to pēckara valdnieku personības vai vismaz viņu aizsegā darbojušās grupas. Līnija, ko viņi pārstāvēja un izteica.

Staļins (1878. vai 1879.-1953.)

Chruščevs (1894.-1971.; atcelts 1964.)

Brežņevs (1906.-1982.)

Andropovs (1914.-1984.)

Čerņenko (1911.-1985.)

Gorbačevs (1931.-)

Sava nozīme bija arī vietējiem darboņiem, kas atradās vadošajos posteņos LPSR. Galvenā personā, tāpat kā Maskavā, bija KP priekšsēdētājs. Sos posteņus pēckara Latvijā viens pēc otra pildīja:

Jānis Kalnbērziņš (1893.-1986.), atradās LKP CK 1. sekretāra amatā 1940.-1959. g.

Arvīds Pelše (1899.-1983.), amatā 1959.-1966. g.

Augusts Voss (1916.-), amatā 1966.-1984.

Boriss Pugo (1937.-1991.), amatā 1984.-1988. g.

Visi šie cilvēki bija cēlušies no Krievijas latviešiem, respektīvi, cilvēkiem, kuŗi bija palikuši Krievijā un izgājuši pamatīgu komūnisma skolu. Tie vietējos apstākļus nezināja, vai viņiem tie bija vienaldzīgi. Par uzticīgu kalpošanu tika paņemti atbildīgā valsts darbā Maskavā. Tas pats par sevi izsaka daudz.

Ņemot vērā visu iepriekš teikto, kā tad būtu iespējams šo laika posmu periodizēt?

Manuprāt, tas būtu darāms sekojoši:

I POSMS

Sociālisma sistēmas ieviešana un nostiprināšanu Latvijā no 1945.-1964. g.

Sīnī periodā būtu izdalāmi divi apakšposmi:

1. sociālisma pamatu radīšana saimniecībā un sabiedriski politiskajā dzīvē no 1945.-1953.g.

Tas sakrīt ar asiņainā staļinisma režīma ieviešanu Latvijā. Plānveidīgi tika sagrauta Latvijas tradicionālā saimniecība. Izdarīta piespiedu privātīpašuma nacionalizācija un konfiskācija. Forsēta nelōģiska rūpniecības attīstība. Sagrautas lauku viensētas un ar represiju palīdzību ieviesta kolchozu sistēma. Politikā nodibināta kompartijas diktatūra, liegtas visas demokrātiskās brīvības. Komūnismam nelōģalās personas vajātas, tiesātas, sodītas un deportētas. Ar 1949. gada 25. marta izvešanām likvidēta zemnieku šķīra, uz kuŗas atbalstu pastāvējusi nacionālās pretošanās kustība (meža brāļi). Iesākta kultūras, literatūras, mākslas degradācija, tās pakļaujot stingrai Kompartijas ideoloģiskajai kontrolei.

2. Sociālisma liberalizēšanās un nostiprināšanās Latvijā.

Chruščeva valdīšanas laiks, ar ko saistās termins "atkusnis", Staļina briesmu darbu atmaskojumu sākums. Starptautiskās un iekšpolitiskās izmaiņas rezultātā režīms liberalizējās, bet saglabāja savu pamatvirzību uz padomju valsts saliedēšanu (faktiski pārkrīvojot citas tautas) uz jaunā cilvēka - komūnisma cēlāja audzināšanu. Par to, ka šis režīms bija būtībā tik pat naidīgs latviešu tautai, kā iepriekš, kaut ar mīkstinātām metodēm, liecina represijas pret Berklava vadībā izveidojušos nacionālkomunistu grupu. Sabiedriskajā un kultūras dzīvē spiediens it kā atslāba, kamēr saimniecība tika strauji integrēta, tūkstoš pavedieniem sasaistīta ar PSRS. Ārkārtīgs daudzums migrantu kolonizēja Latviju, apmetoties te uz dzīvi un iegūstot dažādas privilēģijas.

II POSMS

Stagnācijas laiks: 1964.-1985. gads. Brežņeva valdīšanas laiks. Viņam sekojošie Andropovs un Čerņenko neko nopietni nespēja iespaidot notikumu gaitu.

Šajā posmā, nesaprātīgi saimniekojot - eksportējot izejvielas, par, t. s., "naftas dolāriem" izdevās zināmā mērā celt tautas dzīves līmeni.

Vadošās kliķes privātā dzīve tika stingri slēpta un darba ļaudis faktiski nespēja iedomāties to greznību, kādā dzīvoja šie "tautas kalpi".

Pārvaldes un juridiskā sistēma dod iespēju izveidoties totālai korupcijai, kukuļošanai, pērkamībai visās varas struktūrās. Rodas plaša ēnu ekonomika, noziedzība saaug ar valsts varu. Cilvēkiem deformējas domāšana, rodas liels konformistu slānis, bezprincipu cilvēki, kuņi karjēras dēļ, kas nodrošina siltu, ērtu dzīvi, pieslejas pastāvošajai sistēmai. Retos disidentus: Gunāru Astru, Juri Ziemeļi, Gunāru Freimani, Lidiju Lasmani-Doroņinu, Intu Cāļi izķer, pa vienam un bargi soda.

Radiopārraides no Rietumiem traucētas, presi un literatūru ievest aizliegts. Tādēļ lielai daļai cilvēku ir tikai aptuvenš priekšstats par savu reālo stāvokli, kā arī dzīvi brīvajā pasaulē.

Tomēr, režīmam šķoboties, svaigas vēsmas ienāk arvien vairāk. Pakāpeniski klusumā briest lielas pārvērtības.

III POSMS

Impērijas sabrukums un tautas trešā atmoda. Ar 1985. gadu Gorbačeva valdīšanas laiks.

Vēlēšanās glābt brūkošo ekonomiku, piespieda Gorbačevu veikt arī zināmus pārkārtojumus politikā. "Perestroika" (pārkārtošanās) un "Glasnostj" (atklātība) kļūst par attīstības vadmotīviem. Istā atmoda Latvijā, manuprāt, sākas 1987. gada 14. jūnijā ar "Helsinki 86" organizēto sēru mītiņu pie Brīvības pieminekļa Rolanda Silaraupa un Evas Bitenieces vadībā. Jau 1988. gada februārī no cietumiem bija atbrīvoti Gunārs Astra, Lidija Lasmane-Doroņina, Juris Ziemeļis, Jānis Rožkalns, Māris Ludviks un citi.

Tomēr lielākā daļa no tautas nākušie disidenti tika neitralizēti: izsūtīti uz Rietumiem ar Izraēlas vīzu (kaut gan neviens no viņiem nav ēbrejs), vai arī mirst pēkšņā un pāragrā nāvē, kā G. Astra un J. Ziemeļis. Tālāk jau tautas kustību uztver, un tai vadībā izvirzās inteliģence un patriotiski noskaņotie liberāļkomunisti. Pēc kompartijas iniciatīvas VDK aizbildniecībā tiek organizēta Tautas Fronte, kuņas uzdevums ir ievirzīt tautas kustību kontrolējamā, vadāmā opozīcijas gultnē. Tāpēc panākta tobrīd zaļo kustības populāra ideoloģiska vadītāja, filozofa Valda Turina steidzīga emigrācija, lai viņam nebūtu iespēja nolasīt viņam paredzēto koreferātu ar Jāni Peteru.

Šis posms noslēdzas ar Latvijas Republikas neatkarības proklamēšanu un ceļu uz reālu valstisku, patstāvīgu eksistenci.

Trešās atmodas laikā notiek atmoda arī kristīgajā Baznīcā. Luterāņu baznīcā izveidojas progresīvo mācītāju kustība "Atdzimšana un atjaunošanās", kuņas darbības rezultātā mācītāji, draudzes, Baznīca atgriešas sabiedriskajā dzīvē, no kuņas pirms tam bija pilnīgi izstumti, un jebkāda reliģijas propaganda vai pasākumi ārpus baznīcas sienām stingri aizliegti. Pārmaiņas notika arī Baznīcas vadībā, kad no vadošiem amatiem tika atbīdīti sociālisma režīmam lojāli vai pat draudzīgi mācītāji.

SANDRA GINTERE

BRĪVĪBA UN VIENPRĀTĪBA

Pamostoties 26. janvārī četros no rīta, man uznāca domas par iepriekšējā vakarā mācītāja M. Ludvika ļoti nozīmīgo runu, ko viņš teica Montrealas Latviešu Biedrības 44 gadu atceres gadījumā.

Viņš izteica savas bažas par latviešu tautas brīvības un vienprātības iespējām. Mana, pēc tam izteiktā piezīme bija drīzāk nesakarīga un pārāk saīsināta, lai saprastu, ko gribēju teikt. Tā izšķīros par to uzrakstīt kaut ko vairāk.

Kopiespāids bija tāds, ka latvieši dzimtenē vienprātīgi atzīst savu nespēju definēt savas brīvības tagadējo diezgan katastrofālo stāvokli un ka viņi savās domās ir sašķelti par to, kā no šī stāvokļa izkļūt.

Notikumu straujā norise, liekas, bija aizsteigusies priekšā izplānotajiem cīņas papēmieniem ilgākam laikam, un samierīgā varas pārņemšana atstāja lielu varu izbijušās valdības administrātoriem, kas joproj ir savās vietās un turpina to pašu, drīzāk kaitniecisko nodarbošanos. Milzīgais krievu iespaids vēl joproj

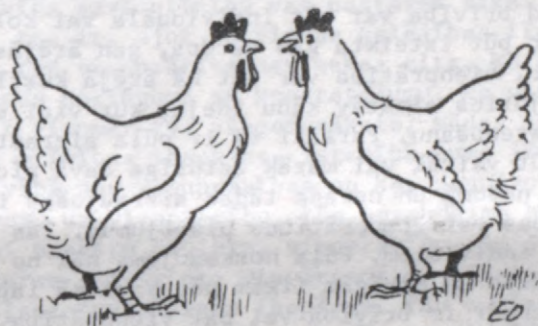
DZĪVES VIRPULĪ.

No Ed. Keiļa albūma.

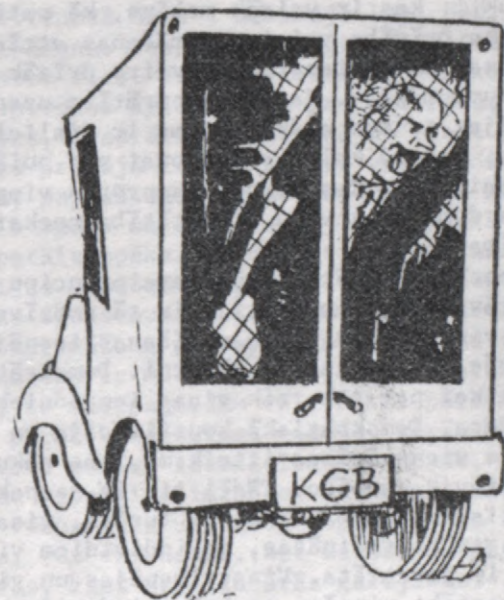

BOJĀRA KUNGS PALICIS DUSMĪGS

"Ziniet, viens Amerikas ciemiņš Latvijā samaitā desmit mūsējos. Ja tas tā turpinās, viņi ievēlēs Saeimu, ne mēs."

- Patīkami dzirdēt, ka poļi slavē mūsu mantu, bet es tak neiešu plēsties pušu pāris kapeiku piemaksas dēļ.

- Laižiet mani ārā! Ir notikusi šausmīga kļūdīšanās! Es esmu Michails Gorbačevs!

/ Turpinājums sekos /

Lūdzu, kārtojiet MLB Zīpotāja abonentu maksas, lai izdevums varētu iznākt regulāri un bez traucējumiem.

Red.

visur manāms. Tur nu tās lielākās domstarpības, bieži pat neizteiktas, ko darīt un kādā veidā rīkoties. Ir gandrīz paradokss stāvoklis, ka latviešiem ir brīvība, bet krieviem pieder vara.

Visiem latviešiem ir kaut kāda pieredze ar krieviem, un atkarībā no tā domas daļās, kaut visi ir par Latvijas brīvību. Mēs, tālu projam, esam vismazāk skaidrībā par to, ko likt kā vienotas rīcības mērķi, izņemot ekonomiskos jautājumus, kušos dažiem šejienes ļaudīm ir neapšaubāmi lielāka pieredze.

Būtu labi, ja lielākā daļa būtu skaidrībā par to, kāda vispār ir brīvības un vienprātības jēga un kādā virzienā tās meklēt.

Brīvība un vienprātība ir tiklab pretēji kā papildinoši jēdzieni. Mēs esam brīvi, ja varam pulcēties. Esam nebrīvi, ja nevaram apliecināt savu vienprātību pulcējoties. Vienotība vai vienprātība tautas apjomā var izteikties tikai masu kustībās, demonstrācijās vai vēlēšanu brīžos. Tā neizsakās personīgās nodarbībās vai personīgu izjūtu brīžos, kur katrs domā vairāk par sevi vai savējiem, mazāk par visiem. Tas nozīmē, ka mums ir viena brīvība būt visiem kopā un otra būt katram par sevi, un viss atkarājas no tā, kā mēs šīs brīvības izmantojam un aizstāvam, tas ir, mūsu individuālo un kolektīvo brīvību.

Mums ir manāmi izteikta kopīgās kustības brīvība, ko apspiedēji vienmēr aizliedz, un mums ir mazāk izteikta individuālā kustības brīvība, kas pastāv pat apspiestības apstākļos. Visiespaidīgākā tomēr ir vārda brīvība, izsakot gan savas, gan visu kopējās domas. Nebrīvības laikā tā ir visvairāk vajāta. Tā tad brīvība var būt individuāla vai kolektīva; tā var būt izteikta gan vārdos, gan ārējās kustībās.

Arī vienprātība var būt kā ārējā kustība, kas pulcējoties aizstāv kādu ideju, kur visi stāv par tās īstenošanu. Parasti tā ir pūļa aizrautība, kas var būt vairāk vai mazāk izturīga savā rīcībā. Pūlis tieši nedomā un nerada tādas aizraujošas idejas, kā brīvības vai vienprātības plānojumus. Tās nāk vienīgi no individiem. Pūļa noskaņojums nāk no kopīgas pieredzes un kopīgām ilgām pēc kaut kā labāka, kas ne vienmēr ir brīvība vai pat vienprātība.

Brīvību aizstāv tie, kas runā par individuālo tiesībām un kas rada savas idejas; vienprātību sludina tie, kas visiem mēģina piemērot vienu un to pašu vērtības mērauklu, nerēķinoties ar citu domāšanas spējām. Tādā kārtā brīvību var uzskatīt par demokrātijas pazīmi un vienprātību par diktatoru iemīļotu saukli, kas ir vairāk melīgs, kā patiess. Fakts ir tas, ka brīvība veicina domāšanas attīstību, tāpat kā uzspiesta vienprātība vairo drīzāk vājprātu vai lieluma māniju. Ja šī vienprātība uzspiesta kā ideoloģija, tautas apdraudējums ir vislielākais, vienalga, vai tā kalpo reliģiozai vai politiskai diktatūrai. Tie, kas nedomā, saprotas vieglāk, kā tie, kas domā, bet viņu vienprātība neeksistē kā pārliecība.

Vienprātībai būtu jābūt pamatprincipu atzīšanā un aizstāvēšanā. Demokrācija ir tā sadzīves forma, kas dod vislielākās ideju radīšanas iespējas, un idejas ir tās, kas apgaismo nākotni. Demokrācija ir slikta tikai par tik, cik viņas ienaudināki to par tādu padara. Demokrātiskā konstitūcija un likumi ir tā tautas vienprātības izteiksme, kas nākusi ar viņas pārstāvju darbību. Tādēļ tie ir respektējami. Ja demokrātiskā iekārta ir cieņā turēta, visas citas iespējas ir nodrošinātas, jo individiem viņu rīcības brīvība ir garantēta. Visas iespējas un visi atrisinājumi varnākt vienīgi no brīvu individuālo brīvas rošības, respektējot demokrātijas likumus. Ja mazajām tautām nav vienprātības demokrātisko likumu aizstāvēšanā, viņām vispār nav nākotnes, jo katra varmācības principa atzīšana nozīmē sevi sagatavot citai lielākai varmācībai no ārienes. Vēlēties brīvību individuālajam darbam un domām, vispirms, un vienprātību pēc tam, lai aizstāvētu šo brīvību, ir ikvienas tautas pirmais uzdevums, ja viņa grib pastāvēt.

Vienprātības izteiksme, ja tā nav jūtu kāpināts izplūdums, ir diezgan grūti panākama; lai labi paēs-

tu un labi padzīvotu, ar to vēl liela vienotība nav sasniedzama, jo tur drīzāk iedarbojas konkurējoši un pat naidīgi faktori, kušus izmanto politiskie avantūristi. Vienprātība ir jāmeklē uz labi attīstītas kultūras devumiem, kas vienīgi var veicināt saprašanās interesi.

Īsta brīvība nepastāv kā vienīgi domāšanā, tas ir, tai iekšējā pasaulē, ko mēs ikviens sevi esam izveidojuši kā kaut kādu orientēšanās sistēmu. Bet tie, kas kaut cik pārzina šo savu sistēmu, zinās, ka tur nepastāv pilnīgi patvaļīga brīvība, domāt vienalga kā. Katra sistēma, pat intuitīva, ir zināmu likumību veidojums, kur viss ir norādīts kādā virzienā iet ar milzu pacietību. Gara korupcija ir šīs sistēmas vislielākās briesmas, kas var noārdīt visu orientēšanās tīklu, jo, kas melo, pat ar labām atmiņām, nekad vairs neatrod pareizo ceļu. Tas nozīmē, ka precīza domāšana vienmēr ievēro attiecīgas likumības, un brīvība ir atvērta ar vienprātību šī likuma priekšā, kas visiem ir vienāds. Nevienam nav pilnīgi neatkarīgi domāšanas paņēmieni, jo visas smadzenes darbojas vienādi pēc viena un tā paša principa, pārveidot brīvību vienprātībā vai universālā izpratnē. Tā ir drīzāk vārda brīvība, kas ir vienīgi lielu dzejnieku un rakstnieku privilēģija un kas citiem ir jāpakļauj ģeometriskai vai matemātiskai kontrolei, ja viņi meklē saprašanos.

Zinātnē, sevišķi matemātikā, vienprātība iestājas pati no sevis, tikko visi domāšanas noteikumi ievēroti, parasti vienas vai otras formulas veidā. Ar vārdiem tāda vienprātības iespēja vispār nepastāv, pat ja visi ļoti labi pārvalda vienu un to pašu valodu. Vārdu jēdzieni nav tik skaidri un noteikti kā skaitļi un ģeometriskas formas; katram jēdzienam ir vesela nozīmju variācija, kas atrodas starp divām galējībām, kā izplatībā, tā sašaurinātībā. Salīdzināt vai izvērtēt šo variāciju nozīmes ir pilnīgi neiespējams, jo ikviena personīgā pieredze ir tā, kas nekad nesakrīt ar otra pieredzi, un tā, divi runājot, nekad nelieto vienu un to pašu priekšstatu. Visas vienošanās vārdiski ir aptuvenas, ja tur nekādi skaitļi vai noteiktas lietas nav minētas. Sevišķas grūtības ir saprasties attiecībā uz abstraktiem jēdzieniem, un nav divu autoru pasaulē, kas būtu vienis prātis par vienu un to pašu abstrakto jēdzienu, ja tas nepieder ģeometrijas formām vai matemātiskiem lielumiem. Vārdi ir nepieciešams ļaunums, no kušu lietošanas mēs nevaram IZVAIRĪTIES, un mums vienmēr ir jāapzinās, ka vislabākajā gadījumā mēs nevaram vārdos pateikt vairāk kā puspatiesības; tā otra puse pieder vienmēr citiem, telpas un laika robežās. Tādēļ meklēt vārdos patiesību ir viena no lielajām cilvēka ilūzijām. Vārdi, kas mums ģimenes dzīvē un draugu vidū liktos kā lielākais gandarījums (daudziem tas pats nāk ar literātūru un poēziju), sabiedriskā dzīvē, spriežot pēc vēstures, bijuši galvenais terora līdzeklis gan reliģisko, gan politisko karšu organizēšanā. Visas inkvizīcijas un spīdzināšanas ir dibinātas, galvenokārt, uz varmācīgu vārdu uzspiešanu, lai sagrozītu patiesību. Vispārēji varam teikt, ka demokrātijā un brīvībā mums ir jāapzinās, ka, pie labākās gribas, vārdos mēs nevaram izteikt vairāk kā puspatiesības un ka diktatūras valstīs mēs atrodamies pastāvīgos melos. Tāpēc Heidegers atzina, ka lielākā daļa filozofiskās literātūras nav nekas cits kā plāpāšana par to, kas ir jau sen pateikts. Tāpat Jungs brīdina no ilūzijām, liekot par daudz cerību uz to, kas esot iespējams izteikt vārdos, sevišķi kāpinātās abstrakcijās, jo valodas struktūra nav dibināta uz tiem pašiem principiem kā būtnes

dabā, kur valda vairāk ģeometrizācijas principi. Valoda ir linārs domāšanas process, kur mēs redzam to, kas ir pa labi un pa kreisi.

Brīvība redzēt ir lielāka nekā brīvība runāt. Ar skatienu ir ietverams lielāks priekšmetu skaits nekā ar vārdiem, kur mēs pārejām pakāpeniski no viena priekšmeta uz otru, bet nespējam tos uztvert vienlaicīgi, kā tas iespējams skatoties. Kustības brīvība pavairo lielā mērā redzēšanas brīvību, bet nemaina daudz sarunas veidu, ja tas nepārslēdzās uz redzamības iespaidiem. Redzot runātāju, runas iespāids tomēr ir lielāks nekā vienīgi klausoties. Tāpat tiešā redzamība ir iespaidīgāka kā netiešā, kā filma vai televizors. Tikai tiešā redzamība dod iespēju nodibināt vienprātību runātājam ar klausītājiem, kā tas notiek lielos vēsturiskos brīžos, kad jāaizrauj pūlis (kā to darīja Jeļcins puča laikā).

Neskatoties uz visām šīm brīvības dažādām iespējām, filozofi ir drīzāk skeptiski attiecībā uz brīvības definēšanas iespējām. Kants izteicās, ka tā ir drīzāk neaptverama un nenosakāma, neskatoties uz to, ka tā ir mūsu apziņas robežu noteicēja. Heizenbergs šo brīvību, kā atomu elementu aktivitātes izteicēju, uzskatīja par svārstīgām attiecībām, tas ir, definējot šo elementu strukturālo raksturu. Būtībā tas nozīmē, ka neskatoties uz telpas un laika drīzāk bezgalīgiem lielumiem, visas būtnes vai parādības, no atoma līdz cilvēka apziņai, atkarājas no viena un tā paša organizācijas principa, kas ietver gan pretējo galējību mainīgos elementus, gan arī viņu centrējuma nemainīgo faktoru. Tas ir kā radošās brīvības priekšnoteikums, meklēt pretējo spēku saskares iespējas, kur centripetālie un centrifugālie spēki tuvinājas savam centrējumam, kas cilvēkam izpaužas kā viņa apziņa, lietu priekšā, un viņas sirdsapziņa, cilvēku priekšā. Objektīvi attīstītā apziņā un vēl vairāk sirdsapziņā ir mūsu universālās vienotības iespējas, kas neatkarājas vairs tikai no pārējošas sajūsmas brīžiem, bet ir pamatotas kā vienīgā iespēja cilvēcīgā sadzīvē, kas līdz šim ir bijusi bieži gan dzīvnieciska, gan pavisam zvērīga.

Kā brīvība, tā vienprātība visvairāk atkarājas no mūsu domāšanas veida, kas var būt gan metodisks, gan arī sistēmātisks. Šo divu domāšanas veidu pamatšķirība ir tāda, ka, veidojot sistēmu, mēs esam izplatībā, kur ir jārespektē visi sastādošie elementi, visās viņu galējībās, un viņu kopīgās nozīmes veidošana atkarājas no šo atšķirību un galējību tuvināšanās iespējām. Sistēma darbojas pēc principa TERTIUM DATUR, tas ir, VISA NOZĪME PIEDER KĀDAM TRESAJAM FAKTORAM, kas šinī gadījumā ir vienprātība. Sistēma ir demokrātijas vai demokrātiskās domāšanas pamatforma, kur visas galējības ir jātuvina un visam jāatrod attaisnojoši definējumi, nolīdzinot asumus un aizlīdzinot iztrūkumus. Domājot metodiski, mēs esam sašaurinātībā, kur viss ir pakļauts viena pieņemuma piemērošanai, kas kļūst par pamatu visu citu vērtību atmežošanai, jo ir tikai viena meklēta patiesība, apstiprināt to pašu. Metode darbojas pēc principa TERTIUM NON DATUR, tas ir, ka visa izšķirošā nozīme pieder tikai vienam faktoram. Zinātnē tā ir domāšana pēc kādas formulas vai pieņemuma, kas ir kā visu vērtējumu mēraukla. Tā ir arī autoritārā domāšana, ko lieto visi vienas patiesības mīļotāji vai ideologi, kā reliģiozā, tā politiskā laukā. Metode ir galvenais diktatūras izpausmes veids, kur viens domā par visiem un kur citu domas neko lielu nenozīmē. Tā kā tas ir arī formālās loģikas un matemātiskās domāšanas veids, daudziem ienācis prātā, ka tas ir arī svarīgākais domāšanas veids cilvēcīgās jēgas veidošanai. Tā ir bijusi visu domātāju lielākā ālošanās, neredzot, ka visas cilvēcīgās domāšanas attiecības iespējas vienīgi ar metodi ir vairāk traucētas, nekā tām palīdzēts.

Cilvēku totālā domāšana ir psihofiziska, un tās pilnīgai priekšstatu veidošanai ir vajadzīgs

ne tikai vienas dimensijas laika priekšstats, kā to dara loģikā un matemātikā, bet ir arī nepieciešams telpas priekšstats, vismaz divu dimensiju apjomā. Mēs nedzīvojam tikai laikā, bet arī telpā. Tādēļ katra telpas ignorēšana ir arī izsmelošas domāšanas ignorēšana. Tur arī meklējams tas, ka cilvēks vēl joprojam netiek vaļā no savas zvērīgās dabas, kas mūsu gadsimtā ir parādījusies visā savā patiesā daudzējībā, varējot no krievu slepkavīgajiem meliem līdz anglo-sakšu cīniskai liekulībai.

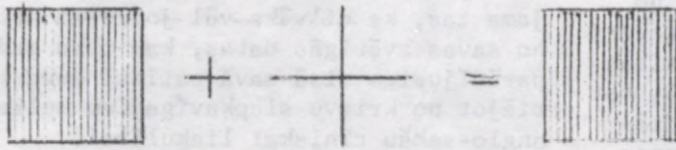
Sistēma ir tā, kas ienes jaunu jēdzienu savā vienotības aktā, un šis jaunais jēdziens ir likumība, saistoša visai sistēmai. Un demokrātijā tas izsakās kā konstitūcija un tās apstiprināti likumi, kas visiem vienādi jāievēro. Diktatūra turpretī metodiski noārda visu likumību kā visu tiesības, lai izceltu vienu vienīgu tiesīgu individu, kas demokrātiskā iekārtā uzskatāms kā noziedznieks. Demokrātijas principu degradēšana lielā mērā atkarājas tieši no pārliecīgas metodiskas domāšanas, kas atļauj daudz ko izslēgt un nepazīst trešo, radošo pieeju. Ne metode, noraidot otru, bet gan sistēma, sadodoties rokas ar otru, ir tā, kas veicina vienprātību kā labāko sadzīves formu. Neviena funkcionējoša sistēma, demokrātiju ieskaitot, nav veidojama no vienīgi vienādiem elementiem. Un mēs domājam tikai tādēļ, ka mums ir divas tik atšķirīgas spējas, kā sajūtas un inteliģence, kas saskaroties rada jēdzienus kā abu kopējo izteiksmi. Un tikai sistēmā ir iespējama radoša jēdziena izsmeltība ar pretējo galējību ieslēgšanu. Ja brīvība savā pilnībā var pastāvēt tikai domājot, tas ir, ejot no vienas galējības līdz otrai, tad vienprātība nav nekas cits, kā šis domāšanas noslēgums ar konstatējumu, ka vidus ceļš ir vienmēr tas pieņemamākais, kādas arī nebūtu brīvības iespējas. Istenībā mums jāzina, ka brīvībā nav vienprātības un ka, pastāvot par visu varu uz vienprātību, mēs pazaudējam brīvību. Lai panāktu nopietnu vienprātību, ir jārada un jāturas vairāk pie vispārinošiem jēdzieniem, kas atļauj tuvināšanās iespējas. Tas nozīmē, ka mūsu ceļš uz vienprātību saistās ar vienādi iespējamu domāšanu, kas iespējama vairāk, lietojot sistēmu nekā metodi. Tas nozīmē pakļaut vārdiskās izteiksmes ģeometrizācijas principiem, radot attiecīgas šēmas, kur redzamas dažādo jēdzienu kopsakarības.

Pievienotā šēma (nākamajā lpp. Red.) dod salīdzināšanas iespējas galīgi pretējiem formas jēdzieniem tieši viņu tuvināšanas vai konverģences procesa apjomā. Šis process rāda, ka dotā figūra, kvadrāts, sašaurinājas tieši par tīk, cik viņa pretējā forma, krusts vai kordināciju sistēma, paplašinās, viens darbojoties kā centripetāls spēks un otrs darbojoties pretēji kā centripetāls spēks. Šo divu formu saskare transformācijas procesa beigās ir tā, kas nodibina sistēmas līdzsvaru un iespēju funkcionēt.

Sašaurināšana un paplašināšana kādu formu vai jēdzienu ir mūsu domu brīvības lielākās iespējas, ko mēs pagaidām vēl slikti pārzinām, būdami pārāk vienpusīgas metodes varā. Protams, arī metode pazīst izsmeltības principu, bet tas darbojas vienīgi eliminējot un nespēj citu, kā iet no viena gala uz otru, nepaturot ka vienu iespēju, būt vai nebūt. Bet metode nespēj savienot savas, kaut arī lineārās galējības. Ievērojot šo metodes raksturību, pastāv maz cerību, ka ar metodes palīdzību cilvēki kādreiz nonāks pie nopietnas saprašanās. Bet ja mēs meklējam kādu jēgu domāšanas brīvībā, mums neizvairīgi jātuvina šīs galējības, kuņas mēs uztveram ar savām sajūtām un savu inteliģenci, un tas ir nepieciešams, lai panāktu savas domāšanas līdzsvaru, kas izteiktos kā labi orientēta sirdsapziņa, tas ir, pildot arī apziņas funkcijas. Un sirdsapziņa ir tā, kas vislabāk zina, ko nozīmē

IZPLATĪBA SAŠAURINĀTĪBA KOPĀ

ATŠKIRĪGĀS
GALEJĪBAS
"BRĪVĪBA

JĒDZIENU VAI FORMU TUVINĀŠANAS
PROCESS (KONVERĢENCE)

"EIDĒTISKĀ
REDUKCIJA"
(HUSSERS)

APZIŅA

RELATĪVO JĒDZIENU APVIENOTĀ IZSMELTĪBA

ATŠKIRĪGĀS
GALEJĪBAS,
BRĪVĪBA

SIRDSAPZIŅA

VIENPRĀTĪBA

vienprātība, kurai vajadzētu vīt visur vienai un tai pašai. Samazināt negausību kā vienpusīgu sajūtu procesu un ego-centriskas izdomas kā nožēlojamu inteliģenci ir pirmie soļi, kas jāsteļ, lai tuvotos patiesai sirdsapziņai, kas vienīgā var nodibināt patiesu vienprātības garu vai sirdsapziņu.

Mēs esam absolūtā vienprātībā, kad mēs apzināties mūsu konstruktīvās (ģeometriski-matēmatiskās) abstrakcijas, un mēs esam relatīvā vienprātībā, kad mūsu sirdsapziņa tiecas savienoties ar priekšstatu par mūsu tuvāko, otru, ārpus mums.

Mums nākotnē ir mazāk jārunā, vairāk jādomā un jāsadarbības ar citiem, lai atklātu savu cilvēcīgo seju. Un tā mūsu lielā dzīvnieka mīlestība, kas ir lielākais šķērslis mūsu vienprātībai, nāk no tās samocītās sirdsapziņas, kas nav atradusi savu cilvēcīgo seju.

Ž. WALDHEIMS

MLB ZIŅOTĀJA FORUMS domāts visdažādāko domu izmaiņai. Redakcija patur tiesības rakstus šai nodaļai pieņemt vai nepieņemt. Redakcijas darbinieki šajā nodaļā nepiedalās.

Lūdzam līdzstrādniekus rakstus iesūtīt noteiktā laikā!

REDAKCIJA

Kur, Dieviņi, tu paliksi,
Kad mēs visi nomirsim?
Ne tev sievas, ne tev bērnu,
Kas tev vecam maizi dos?

T. dz. 33678

Meklējot Dievu, latviešu cilvēkam jāstāpjas ar kādu vecu vēsturisku dzēzuzes olu, ko 12. un 13. gadu simtenī vācu kristīgie zobenbrāļi iedēja mūsu zemē. Senie balti pazina un godāja savas mitoloģijas centrālo būtņi, "debess gaismas nesēju un devēju", kas latviešiem bija Dievs, leišiem - Dievas un senprūšiem - Deivas, no sanskrita "deva" = starojošs debess dievs. Šie trīs vārdi - Dievs, Dievas un Deivas, īpašvārdi, ne sugas vārdi - senajiem baltiem bija lietošanā sen pirms saskarsmes ar kristiešiem. Ienākot Latvijā 12. g. s. beigu pusē, vācu kristieši drīz atskārta, ka latviešu Dievu iespējams izmantot kā Trojas zirgu, šo vārdu piešķirot Bībeles dievam Jahvem. Ja Jahve paliktu Jahve, latvieši paliktu pie savas Dieva, bet ja Jahvi pārkrīstī par Dievu, tad pamazām starp vienu un otru izzūd; tā Jahve mūsdienās jau gandrīz pieņemts par visu latviešu Dievu. Līdzīgu triku ar ļoti labu iznākumu kristieši pielietoja savas mācības sākuma posmā. Lai ticība laistu saknes, bija jāpanāk, lai to pieņemtu lepnie romieši. Bet tiem bija daudz varenu un skaistu dievu un dieviešu, ar ko kāds nabadzīgs vajāts un beidzot nobendēts žīdu rabīns un pareģis nevarēja sacensties. Tālab Nikejas konsilijā 325. g. kristīgie baznīctēvi nobalsoja un Jēzu pasludināja par Dieva Dēlu, kas ar Svētā Gara starpniecību dzimis no nevainīgas jaunavas. Tā bija pavisam cita lieta: kā Dieva Dēls Jēzus sekmiģi sacentās ar romiešu dieviem, tos beidzot pieveica un nodzina pazemē.

Vai Dievs patiesi eksistē, par to katram var būt savs spriedums. Atceros, agrā bērņībā, iedams ganu gaitās Osānu laukos, kaimiņu ganam, leišu puikam no Suvenišķiem, tepat aiz robežas, vaicāju, vai viņš tic Dievam. Viņa atbilde bija skaidra: "Ja Dieva nebūtu bijis, ir manis nebūtu bijis." Tāds izskaidrojums arī man likās labs un derīgs. Taču, kā Veidenbaums saka, "zinātnes spošajā gaismā tik vairojās šaubības plaisma", un tā es vēl šodien turpinu domāt, kur atrodos. Šo pusziņas, pusneziņas stāvokli jauki izteic dzejnieks Pēteris Ērmanis: "Es šaubos, es ticu"; viņam varu tikai piebalsot.

Teists, jeb monoteists, tic tikai vienam vienīgam dievam, bet politeists - vairākiem vai daudziem. Ateists netic ne dievam, ne velnam, bet agnostiķis saka - atvainojiet, mīļā draudze: ne es, ne jūs nezīnām un nekad nezīnāsim - ignoramus et ignorabimus - vai Dievs eksistē, vai ne; tāpēc tāda prātošana un spriedelēšana ir tikai tukšu salmu kulšana, mutes dzisināšana un tintes tērēšana. Runāsim par ko citu!

Arī modernā zinātne ļoti nelabprāt ielaižas debatēs par Dieva eksistenci. Tās līnija ir skaidra: zinātne pētī un apraksta visas parādības, kas telpā notiek ar vielu un enerģiju. Vielā Dievs

nav atrodams. Ir pazīstami četri dabas spēki: elektromagnētisms, kas nāk no Saules un apgaismo un apsilda mūsu Zemi; stiprais atomspēks, kas satur kopā protonus un neutronus atomu kodolā; vājšais atomspēks, kas pamazām izirdina smago elementu kodolus, izraisot dzīvībai kaitīgo radiāciju; un beidzot gravitācija, kas kā "mūžīgais smagums mūs pie zemes tur klāt" (Veidenbaums). Nevienā no šiem četriem spēkiem Dievs nav atrodams. Ja viņš nav atrodams ne vielā, ne enerģijā, tad pasaulē, kas sastāv no vielas un enerģijas, viņš nav atrodams. Kur tad viņš ir, ja ne pasaulē? Vai atkal - var jau būt, ka Dievs eksistē, bet tad viņa "substance" ir tāda, ko zinātne vēl nepazīst.

Šo nepazīstamo substanci Bībele nosauc par "garu":

"Dievs ir Gars, un, kas viņu pielūdz, tiem to būs pielūgt garā un patiesībā." - Jāņa 4:24.

Bet kas ir, no kā sastāv gars? Vai tam ir kāda struktūra, uzbūve, veids? Un tad vēl - kas tas tāds "Svētais Gars", par ko apustulis Matejs runā:

"Un kas ko runā pret Cilvēka Dēlu, tam tas tiks piedots; bet kas ko runā pret Svēto Garu, tam tas netiks piedots ne šinī, nedz nākošā mūžā!" - Mat. 12:32.

Latviešu valodā "gars" var apzīmēt daudz lietu un parādību. Mēdz sacīt, ka viens otrs palicis laika garam iepakaļ; vai arī, kā Rainis apraksta savu Kalnā Kāpēju: "Reta dvēsele, kas tev garā rada, un reta puķe, kas tev klintīs augs" (Citēju pēc atmiņas); vai arī, kā Plūdona poēmā baltais gulbis snaudā ieģrimušo atraitnes dēlu aicina: "Nāc, nāci man līdz, tu spārnotais gars, Tur tālu aiz kalniem smaid' pavasars!" Dažs teiks, ka gara acīm viņš jau sen redzēja sarkano varu Austrumeiropā sabrūkam. - Vistuvāk Bībelē pieminētajam garam laikam stāvēs dzīvības jēdziens, jo mēdz sacīt: "viņš izlaida garu", nomira.

Ar visiem saviem smalkajiem rīkiem zinātne, diemžēl, garu nespēj uztvert un tālab nav spējīga Dievam tuvoties. Tas tomēr nenozīmē, ka nekas tālāk šai lietā nav darāms vai nav jau darīts. Visos laikos dzīvojuši gan gudri, gan svēti cilvēki, kas ceļu uz Dievu meklējuši un laikam arī atraduši.

Dižais grieķu filozofs Platons, Svētais Akinas Toms, vācu universālgars Gotfrīds Vilhelms Leibnics, piemēram Dieva eksistences pierādīšanai lietoja, t. s., kosmoloģisko argumentu. Dzīve šai pasaulē rāda, viņi saka, ka katrai lietai, katrai parādībai, katram notikumam ir savs cēlonis. Bez cēloņiem nekas nerodas, nekā nav. Grāmatā "Demonstration of the Being and Attributes of God" - "Dieva esamības un īpašību parādījums" - angļu filozofs Klarks (Samuel Clarke, 1675-1729) izsaka daudzu domu biedru pārliecību, apgalvodams: "Nekas nevar būt aplamāks par pieņemumu, ka kaut kas ir un ka tomēr tam nav nekāda iemesla būt." Novērojis planētu kustību, Platons sprieda, ka pirmo iekustinājumu pasaules telpā var būt devusi tikai kāda dievība, ko viņš nodevēja par "pirmo kustinātāju". Bet cēloņu un seku izsekošana un sapārošana ved atpakaļ tik dziļā pagātnes tumsā, ka tikt līdz kādam skaidram galam nav iespējams. "Dziļā ir pagātnes aka. Vai neteikt to neizdibināmu?" - ar šiem diviem Isiem teikumiem vācu rakstnieks Tomass Manns (1875-1955) ievada savu gaŗo un gaŗiem teikumiem bagāto tetraloģiju "Joseph und seine Brüder" - "Jāzeps un viņa brāļi". Gribot negribot jāsamierinās, ka bezgalīga cēloņu un seku virkne nav nedz pieņemama, nedz iespējama. Vajaga būt kādam pirmcēlonim - cēlonim, kam nav cēloņa. Un šis pirmcēlonis var būt tikai Dievs, kā eksistencei iepriekšēja cēloņa nevajaga. Vienīgi Dievs var būt mūžīgs un nemainīgs, kas nav mūžīgs un nemainīgs. Dievs ir pirmcēlonis.

Krietnam un godīgam ticētājam ar to pietiek. Viņš nejautā, vai tad arī Dievam nevarētu būt kāds pirmcēlonis. Ja tāda nav, tad uz māla kājām stāv

visa teorija, ka katram notikumam ir savs cēlonis. Skeptiķis, britu matemātiķis un filoz. Bertrands Rasels (Russell, 1872-1970) iebilda: Katram cilvēkam ir māte - cēlonis: kāda māte, cēlonis, ir cilvēcei? - Svētais Augustīns (354-430) grāmatā "De Civitate Dei" - "Dieva pilsēta" - raksta: "Pasaulei un laikam bija viens pats iesākums. Pasaule nevis radīta laikā, bet līdz ar laiku." Varētu jautāt, kur tad Dievs mīta, kad nebija ne pasaules, ne laika. Zobgaļi Sv. Augustīnam vaicāja, ko Dievs darījis pirms pasaules radīšanas. Sv. Augustīns atbildējis, tad Dievs gatavojis elles spelti tādiem, kas tādādas lietas jautā. Grāmatā "Atzīšanās" viņš gan noliedz, ka to būtu teicis.

Ka pasaule radīta pēkšņi, vienā mirklī, to saka arī vispār pieņemtā Lielā Bļķšķa - Big Bang - teorija. Tā tomēr nevar pateikt, kāds bijis Lielā Bļķšķa un līdz ar to universa rašanās cēlonis. Un tālab tā nevar apstrīdēt Ģenezes stāstu, ka pasauli radījis Dievs ar pāŗa vārdiem: Lai top! Zinātnes vecākajai māsai filozofijai ir cits izskaidrojums. Jau 1877. g. vācu filozofs un sanskritologs Deusens (Paul Deussen, 1845-1917) grāmatā "Elemente der Metaphysik" dod divi elegantas definīcijas:

1. Telpa visos virzienos ir bezgalīga. Ja tas tā nebūtu, tai būtu kāda robeŗa. Robeŗa var būt tikai ķermenis vai tukšums. Kā viens, tā otrs atkal ir telpa.

2. Laiks ir bezgalīgs abos virzienos. Ja tas tā nebūtu, vajadzētu būt laika iesākumam un beigām. Kā viens, tā otrs būtu laika punkts ar priekšteci un pēcteci, un kā tādi tie atrastos pašā laikā, nevis ārpus tā.

Jebŗu man patīk Lielā Bļķšķa teorija, es nevaru nedot priekŗroku Deusena definīcijām. Lielā Bļķšķa teorija stūrgalvīgi turas pie idejas, ka pirms lielā (vai mazā) sprādziena nebija nedz telpas, nedz laika. Es nevaru saprast, ka telpa var rasties kaut kur, kur nav telpas. Deusena definīcijas Dievu un pasauli dara vienāda vecuma un neatkarīgu vienu no otra.

Teologi un sludinātāji labprāt piesauc vispārīgās vienprātības argumentu, kas pierādot, ka Dievs ir. Prasi, kam prasīdams, gandrīz ikviens atbildēs, ka Dievs ir. Un citādi tas taŗu nevarot būt. Visur, kur skaties - dabā, cilvēku attiecībās, sadzīvē, visur redzams Dieva pirksts. Pat evolūcija sākusies pēc tikai Dievam zināma plāna un turpināsies līdz tikai Dievam zināmam gala iznākumam. Cilvēkam esot iedzimta dziŗa, ilgas meklēt Dievu un viņam tuvoties. ("Tuvāk pie Dieva kļūt, Sirds ilgojas..." 475. dziesma). Kā acs uztveŗ gaŗsmu, tāpēc ka gaŗisma eksistē; - kā auss uztveŗ skaŗu, tāpēc ka skaŗa eksistē - tā iekšējais cilvēks sajūt un apstiprina, ka Dievs eksistē, jo Dievs ir tāda par reālitate kā gaŗisma un skaŗa. Vienam šī iekšēja ziŗa ir labāka vai labāk attīstīta, cits to varbūt apspiedis un pametis novārtā, pamazām notrulis, aizgājis no Dieva un vairās viņa klātienē, kas dod neaizstājamu inspirāciju, iedvesmu, enerģiju diŗiem darbiem.

Viens no mūsu gadsimta ievērojamākiem diŗgariem - ŗveicietis Kārlis Gustavs Jungs (1875-1961), dvēseles dziednieks, analitiskās psiholoģijas tēvs, kā raksti sakopoti divdesmit prāvos sējumos, Dieva metu atrod katrā cilvēkā. Grāmatā "Seelenprobleme der Gegenwart" - "Mūsdienu dvēseles problēmas" - runānot par saviem pacientiem, viņš piezīmē: "Var droŗi teikt, ka ikviens no viņiem sasirga, kad bija zaudējis to, ko ikviena dzīva reliŗija saviem sekotājiem ir devusi visos laikos." 1955. g. Jungam nomira sieva; viņš nopirka zemes gabalu Bolingenā un sāka celt akmens pili ar dažādaŗdiem mistiskiem simboliem, ko iekala akmens plāksnēs. Nomira viņš tomēr savā mājā Cīrichē 1961. g. 6. jūni-

jā; viņam mirstot, liela vētra sacēlās Ženēvas ezerā, un zibens iespēra viņa mīļākajā kokā pie mājas.

Bet vai tas tiesa, ka mūsos mīt iedzimta smelde pēc Dieva? Primitīvu tautu un cilšu pētnieki tādām apgalvojumam nedod apstiprinājumu. Dabas bērns drīzāk tic dabas spēkiem, ļauniem un labiem gariem un senču dvēselēm. Mēģini viņam iestāstīt, un iedzimtais atbildēs, ka viņam arī ir zināms tāds gars, bet tas dzīvo tepat mežā vienā kokā. Ja vajadzīgs to koku nocirst, tad ar labu ēsmu gars nomānāms zemē, un koks ātri jānocērt, iekams gars pagūst iesprukt atpakaļ. Ilgas pēc Dieva dabas bērns gūti pamodināt. Arī izsmalcināts kultūras loceklis sāk sajūst slāpes pēc Dieva, kad dzīve to pievilusi, nepelnīts likteņa sitiens piemeklējis. Junga vecākais laika biedrs Zigmunds Freuds (1856-1939), ar ko viņš sadarbojās līdz galīgām lūzumam abu starpā 1913. gadā, apgalvo, ka irracionālās pastāvošo reliģiju dogmas pašas ir vainojamas traumatisku stāvokļu radīšanā nenobriedušās dvēselēs, un drīzāk aizden no Dieva, nekā tuvina viņam.

Morālisti un morālfilozofi Dievu atrod morāles likumu pamatā. Cilvēku sacerēti sadzīves noteikumi pastāvīgi mainās, tiem īss mūžs, to pastāvēšana pilnīgi atkarīga no laicīgas varas. Dieva dotie sadzīves likumi turpretim ir akmenī iekalti un mīt cilvēku sirdīs, laika zobs tos nespēj sagrauzt. To skaidri parāda Bībele: dekalogu, desmit baušļu tekstu, Dieva pirksta ierakstītu divi akmens plāksnēs, Mozus Sinaja kalnā saņēma no paša autora.

Ja palūkojamies mūsu pašu latviešu folklorā, tad bauslības galdīgos ierakstītie morālie principi šķiet primitīvi, domāti mežonīgai, neaptēstai tautai un ne tuvu nesasniedz to bagātību un smalkumu, ko atrodam mūsu tautas dziesmās, parunās un pasakās. Barga pamāte ir brīdināta: Bīsties grēka, sveša māte, Neraudini Bārenīt! - Pat saulīte ilgi kavējas "aiz viņiem kalniņiem, bāra bērņus sildīdam". - Melna čūska miltus maļ, bet "Tos būs ēsti tiem kungiemi, Kas bez saules strādīnāj". - Bībeles akmenī kaltie likumi turpretim bez bēdas atļauj verdzību un neierobežotu cilvēku izmantošanu. Mūsu tautas parašās muļķītis bieži pārspēj gudros, ganu zēns izjoko Velnu, sērdienīte - pa daļai ar savu daiļumu, bet jo vairāk ar tikumu un čaklumu - savaldzina tautu dēlu. Raiņa "Zelta zirgā" vientiesītis Antiņš pārspēj gudros brāļus Bierni un Lipstu, sasniedz stikla kalna galotni, kur melnie kraukļi ķērkdami apsargā simtgadīgā miegā iemidzināto Saulcerīti: Zili stikli, zaļi ledi, Vidū stinga dvēselīte... Antiņš viņu pamodina un kļūst viņas Saulvedis. Cik smalka cildenuma apdvesta šī abu satikšanās! Tā spēj "garu līdz dievībai pacilāt", kā Aukseklis saka. Tas nav muļķības slavinājums, bet vājākā sabiedrības locekļa gandarījums, dabas kļūdas izlīdzinājums morāli progresīvā sabiedrībā. Un tomēr mūsu tautiskie sadzīves likumi nav Dieva pirksta rakstīti, tos neievada katēgoriskie "tev būs" un "tev nebūs" to vai to darīt; tos senā pagātnē sacerējušas mūsu sievietes, savu sētu un druvu kopdams un bērņus audzinādamas. Tālab no bērņa kājas mēs zinām, ka: Kas citam bedri rok, pats iekrīt. - Kas daudz grib, tam maz tiek. - Ko sēsi, to pļausi. - Meliem īsas kājas. - Kas melo, tas zog. - Labāk zīle rokā, nekā mednis kokā. - Neskati vīru no cepures. - Lielība naudu nemaksā. - Kā vējš skrien, kā miets atdužas; un tamlīdzīgi. Tikpat labi kā baušļi!

Nonācis pie atziņas ka Dieva esamība pagaidām nav pierādama, vai es varētu vēlēties, lai tāda atziņa kļūst par drošu pārliecību, ka Dieva tiešām nav? Nē, tas nav iespējams, un mani iemesli ir divēji.

Pirmkārt, tādu negatīvu pārliecību manī nepieļauj latviskā dzīvesziņa, kurā es esmu ieaudzis "līdz matu galiem". Mana labā māmiņa Dieviņu piesauca, kad viņai un man gūti klājās; tādu brīžu nebija mazums, jo mans tēvs nomira, kad man vēl

nebija pilni desmit gadi. Dieviņš mums palīdzēja. Ir vismaz trīs atgadījumi manā mūžā, kad tikai neizprotams "brīnums" paglābis manu dzīvību. Vai tas bija Dieviņš? Tad es viņu esmu sastapis vaigu vaigā pa trīs lāgi. Un no pašas mazotnes ar viņu esmu sastapies tautas dziesmās, pasakās, parunās, mūsu dižo dzejnieku un stāstnieku darbos, kur man nekad nav bijis gana. Cikkārt nav dziedāts "Dievs, svētī Latviju" - vai "Dievs, dod mūsu tēvu zemei ziedu laikus piedzīvot!" Vai tas ir sīvais, bargais, nežēlīgais, greizsirdīgais Jahve, ko mēs piesaucam? Taču ne, jo tas atkārtoti apliecina, ka esot tikai Ābrama, Īzaka un Jēkaba dievs.

Pārskatot aizgājušos gadu desmitus - vai nav brīnums, ka vēl dzīvoju? Atskatoties uz aizgājušiem gadu simteņiem, vai nav brīnums, ka latviešu tauta vēl dzīvo? Vai būtu brīnums, ka mūsu senbaltu Dievs-Dievas-Deivas vēl dzīvo? Mums jāturās kopā ar savu Dievu. Viens bez otra mēs nevaram eksistēt.

Otrs iemesls, kālab Dievu vēl nav iespējams pasludināt par neesošu, ir apstākļi, ka neviena zinātne vēl nav pilnīga. Ja runājam par kosmoloģiju, tad astrofizikā jau gadus desmit cīnās ap brīnumainu, ļoti nepatīkamu parādību. Izrādās, ka 90% no visas universā esošās masas nepadodas nekādiem uztveršanas līdzekļiem: to nevar ne saskatīt, ne sataustīt, ne sadzirdēt, bet tās ietekme skaidri novērojama galaktiku kustībās. Pagaidām to dēvē par "neredzamo universu", "tumšo vielu". Kamēr zinātne nezina, no kā sastāv šī tumšā viela, nav ko brīnēties, ka tā nezina, no kā sastāv gars.

Ir zināmi vairāk nekā divarpus tūkstoši dievu vārdi. Lielum lielais vairums nu jau miruši, jo tautas, kas tos radījušas, beigušas eksistēt. Kā ievada tautas dziesmā teikts - nav kas tiem vairs maizi dod.

Mūsu Dievs vēl dzīvo, jo mēs vēl dzīvojam. Turēsimies kopā!

OSĀNU KĀRLIS

PIEZĪMES PADOMJU PRESI LASOT UN KLAUSOTIES RADIO UN TELEVIZIJU.

Kad Pasternaku čeka piespieda atteikties no Nobela prēmijas un šo atteikšanos žigli nodrukāja Maskavas galvenajā melu paudējā - laikrakstā Pravda, šie citādi apsviedīgie ierēdņi, nebija informēti, ka pirms dažām stundām Pasternaku bijaintervējuši citu avižu žurnālisti, un tiem viņš bija izsacījis prieku un gandarījumu par šīs nozīmīgās prēmijas saņemšanu. Tas bija atgadījums, no kurā, protams, padomju vara mācījās, un vēlākos gados šādi nesaskaņoti publicējumi neparādījās...

Neilgi pēc Pasternaka nāves, Brīvās pasaules žurnālisti rakstīja: Pasternakam pienākas pieminēklis, un tādu reiz arī uzcelš, bet vislabākais pieminēklis būtu, ja izdotu viņa grāmatu. Jo visus gadus visi padomju literāti (ja vispār var atļauties runāt par literatūras eksistēšanu pie padomju varas...) savu darbu varoņiem lika runāt un domāt tā un to, ko partija un valdība gribēja, lai viņi runā un domā. Pasternaks pirmo reizi attēlo to, ko romāna varonis domā pats.

Tā ir arī ar padomju presi, radio un televīziju šodien. It sevišķi ar varas domu paudēju - laikrakstu Diena. Speciāli atlasīti žurnālisti raksta to, ko okupētās Latvijas ierēdņi paģēr. Piemēram - visi taču redz, ka esam gan okupēti, gan kolonizēti, gan Maskavas diktātam pakļauti, bet šī padomju prese nepartraukti pauž par neatkarību un Slāvatvijas veidošanu dēvē par Latvijas veidošanu.

Klausoties padomju varas telepārraidēs, pamazām latviešiem kļūst skaidrs, ka nevis tie ir Latvijas patrioti, kas cīnījušies pret krievu kolonistiem, bet gan... šie kolonisti ir

Latvijas patrioti, jo viņi, lūk, janvārī pasēdējuši aiz kolaborantu nezin kāpēc Rīgas centrā savestajiem betona blūkiem. Klausies un brīnies! Drīz televīzijā atskanēs paziņojums, ka arī padomju jurists Bojārs, juristu izskolotājs Bišers, komideologs Gorbunovs un čekas palīgdarbinieks (it sevišķi izcēlās 1987. gada jūnija dienās!) Baumanis, kas šodien pārstāv (padomju) Latviju Brīvās pasaules organizācijās, (ka arī viņi) ir Latvijas patrioti. Un tad jau atliks tikai patriotiem vēl pieskaitīt Johansonu, nelaiķi Pugo, nesen reklamēto tumsoni Rubeni, prokuroru Bataragu, izmeklētājus Bērziņu un Rēvaldu un "deputātu" konsultantu A. Krūmiņu (padomju tiesnesi) un pat Zemrību. Un tad patriotu komplekts tikpat kā piepildīts (lai gan tomēr daudziem jāatvainojas, ka netika pieminēti, jo ir taču papīra deficīts.) Sevišķi cītīgi padomju skribenti, kā, piemēram, Sokolova, Valūjevs un vairāki citi, iespējams, neaizmirstu ne tikai Vili Lāci, bet arī tautu tēvu, Šustinu, Suslovu, Gorbačevu un tos nezināmos, kas šos pieminētos virza un vada - režisorus un scenāriju autorus.

Janvāra pēdējās dienās padomju "zinātnieki" kādā radiopārraidē izsacījās: Baltijas valstis bija okupētas. Rodās jautājums, vai šie, sevi par zinātniekiem dēvējošie vīri ir slimi ar naidvuma sērgu, vai viņu runas tiek pasūtīnātas, organizētas? Kam jānotiek, lai šai aprobežotībai pieņaktu gals? Valodu vajaga izmantot precīzi: jāsaika - Baltijas valstis vēl arvien ir okupētas. Okupētas un kolonizētas. Un nekādas Saeimas vēlēšanas nebūs likumīgas, kamēr nenotiks padomju varas pašlikvidācija un netiks nogādāti aiz robežas (kuŗa vēl nepastāv) visi nelikumīgi iesūtītie kolonisti (Sarkanarmijas kadrus ieskaitot).

1992. gada februārī

GUNĀRS FREIMANIS

KĪNAS BAIĻU GADS UN NĀKOTNES PAREĢOJUMS

Laikā, kad militārā ziņā varenā un spēcīgā Padomju Savienība sabrūk un sadrumstalojas un bēdīgi slavenā komunistu partija tiek ierakstīta pagātnes vēsturē, tās lielo austrumu kaimiņu Ķīnu pēkšņi pārņemušas bailes un nedrošības sajūta redzami izpaudusies tās reti maināmo vadītāju vidū. Beidzīngas vecie, nelokāmie partijas vadītāji, kuŗu pirms diviem gadiem Tiananmenas slepkavību notikumos satrauktie nervi tikko sāk atslābt, pieredzēja nekad neiedomājamu notikumu norisi, kuŗā viņu acu priekšā neticami īsā laikā sabruka pasaules komūnisma ieviesēja un šīs idejas stiprākais balsts - varenā Padomju Savienība.

Lai savaldītu un reizē arī brīdinātu savus, pāri par 900 miljoniem, ne vienmēr viņu vadībai paklausīgos Ķīniešus, no kuŗiem jo daudz vēl tīri labi atceras brutālo un asiņaino apspiešanu pirms diviem gadiem, Ķīnas augstākie vadītāji jau laikus sāk pievilkt grožus. Brīdinājumi, izteikti draudos nepaklausīgiem un tiem, kas domā citādi, atskan dienu dienā. Studenti, kas pulcējās politisko semināru sanāksmēs, nosūtot apsveikuma vēstules Gorbačevam par viņa Padomju Savienībā pieļautām maipām, tika apcietināti un ievietoti cietumos, apzīmējot tos par bīstamiem pretrevolūcionāriem. Dažas dienas vēlāk, draugi un piederīgie, kuŗi piedalījās nemiera un apvērsuma vadītāja Wen Jēi bērēs, tika arestēti, aizvesti un stundām ilgi pratināti, meklējot viņu politisko nostāju. Vaiņags, ko rotāja sešas melnas un četras sarkanas puķes, speciāli izsūtīto slepeno aģentu acīs simbolizēja 1989. gada 4. jūnija notikumus - Tiananmenas laukuma slepkavību. No aizkāršanās un apvainojumiem neizglābās arī Ķīnas katolīticīgie un viņu mācītāji un bīskapi. Pēc "Asia Watch", Ņujorkā ziņām, ap 140 katoļu garīgie vadītāji esot apcietināti, tos apvainojot par izešanu no valsts noteikumos garīgā laukā atļautām sludinātāju robežām. Ziemsvētku svinībām bija atļauts pulcēties tikai baznīcās. Bērniem aizliedza izsūtīt Ziemsvētku

ku apsveikuma kartiņas. Sarkanais komūnisma pirksts skāra presi, radio un televīziju, kontroli pārņemot pilnīgi valsts rokās, brīdinot Ķīniešus, ka tas, kas notika Padomju Savienībā, Ķīnā nevarot un nekad nenotikšot, jo Ķīnas ekonomiskais stāvoklis esot pārāks par Krievijas.

"Ārzemju ekonomisti, kas apciemojuši Padomju Savienību un Ķīnu, nešaubīgi nākuši pie slēdziena, ka Ķīnas reformas redzami uzlabojušas Ķīniešu dzīves standartu", izteicies ekonomijas ministra vietnieks Gao Shangquans.

Lai noturētu Ķīnas stabilitāti ekonomiskā laukā un novērstu Ķīniešu domas no pievēršanās notikumiem padomijā, Beidzīngas vadība pastiprinājusi politisko audzināšanu pāri pašas partijas prasībām un likumiem, biroju un fabriku strādniekiem un mācību iestāžu audzēkņiem. Ciemu un pilsētu iestāžu vadītājiem dots rīkojums pievērsties vecās komunistu gvardes mērauklām un gatavoties stāties pretim jebkuŗam apvērsuma mēģinājumam, kas nāktu klajā ar rietumnieku idejām.

Neskatoties uz šiem drastiskajiem valdības soļiem, Beidzīngas pagrīdē, intelektuāļu aprindās tikko parādījusies kāda novele, kuŗā tās autors - pseudonīmā Bao Mi - pareģo savas zemes nākotni, to tēlodams drausmīgi bēdīgās krāsās.

Īsumā novele stāsta, ka Ķīnas demokrātiskie spēki, līdzīgi, kā tas notika pirms, apmēram, diviem gadiem, izies ielās un laukumos otreiz un Ķīnas komunistu partija, iekšējo partijas cīņu rezultātā tikšot iznīcināta. Dienvidus daļas provinces deklarēšot neatkarību. Cīņu secībā pielietošot arī atomieročus.

Noveles nosaukums ir Huang Huo, tulkojumā "Dzeltenās briesmas", un tās saturs jau atrodas skaitļotāju diskos un fotokopijās. Tā gan līdz šim esot publicēta tikai Taivanā. Pašā cietzemē apgrozībā esot tikai daži eksemplāri. Policija jau esot apcietinājusi grāmatas autoru pagājušā gada 22. decembrī, tieši brīdī, kad viņš atgriezies no kādas nomaļu vietas laukos, cerībā, ka valdības dusmas par viņa darbu būšot norimušas.

"Dzeltenās briesmas" nobeidzas ar pareģojumu, ka Ķīna tikšot iznīcināta. Globālā atomkaŗa rezultātā cietīšot visa cilvēce un pasaule atgriezīšoties akmens laikmetā.

Par šāda pareģojuma līdzību ar Bībelē lasīto un franču fiziķa un astreologa Nostradamus nākotnes zīlējumu, lai lasītājs spriež pats. Man atmiņā iezogas kādreiz mātes Bībeles atstāstījums, ka pienākšot laiki, kad cilvēks sastapšot otru sev līdzīgu dzīvu būtni tikai pēc septiņām jūdžēm. Vai, tiešām, pasaules grēku mērs ir jau tik pilns un pati cilvēce tik tuvu iznīcībai, to zina tika Viņš.

SKRASTIŅU INDULIS

SLEPKAVAS ATPŪTĀ

Baltiešiem nav jāskaidro Molotova-Ribentropa pakta noziedzīgais raksturs. Faktiski tieši šis līgums iededzināja zaļu gaismu Otrajam pasaules kaŗam.

1939. gada 17. septembrī Sarkanā armija pārgāja Polijas robežu un devās rietumu virzienā līdz slepenā protokola pielikumā pievienotajā kartē atzīmētai demarkācijas līnijai. Padomju gūstā krita daudzi tūkstoši poļu virsnieku un zaldātu. Okupācijas vara nekavējoties sāka iekavoto zemju sovjetizāciju. Bija jāiznīcina vai jāizolē visi iespējamie un šķietami naidīgie elementi. Internēti bija ne tikai gūstā saņemtie poļu kaŗavīri, bet arī tie, kas, noņemot militāro formu, atgriezās mājās.

Ņikita Čruščovs, kaŗa darbības laikā iecelts par Ukrainas frontes militārās padomes locekli, paziņoja poļu virsniekiem, ka tie, atkarībā no vēlēšanās, vai nu atgriezīsies mājās, vai dosies uz Franciju, kur sāka formēt poļu daļas.

Tie bija meli. 15.000 poļu virsniekus nosūtīja uz nometnēm Ostašovskā (Kaļiņinas, tagad Tveras apgabalā), Starobeļskā pie Charkovas un Kozelskā (Smoļenskas apgabalā). Līdz 1940. gada pavasarim piederīgie Polijā saņēma no tiem ziņas, bet tad vēstules pēkšņi vairs nepienāca. Tāda skaita virsnieku pazušana nevarēja palikt neievērota. Poļu trimdas valdība Londonā bezcerīgi centās to noskaidrot.

1941. gadā, kad Sarkanarmija bija uz sakāves robežas, Staļins nodibināja diplomātiskas attiecības ar Londonas poļu valdību, kuŗas priekšgalā toreiz atradās ģenerālis Sikorskis. Vienlaicīgi Staļins nolēma no poļu gūstekņiem saformēt dažas divīzijas. Dzīvus palikušos poļu virsniekus izlaida no cietumiem un nometnēm, tai skaitā nākamo poļu kuŗaspēka virspavēlnieku Tuvajos austrumos un Eiropā ģenerāli Andersu. Kad tie sāka pētīt poļu virsnieku sarakstus, ko deva čekisti, viņi ievēroja, ka tajos nav gūstekņu vārdu no minētām trim nometnēm.

Uz jautājumu par viņu likteni Berijas vietnieks Merkulovs nekaunīgi atbildēja: "Sajā gadījumā mēs pielaidām kļūdu."

Vēlāk Staļins, it kā nezinātu neko, poļu vēstnieka klātbūtnē piezvanīja Berijam un pēc tam paziņoja: "Tie atrodas tālu un vajadzīgs ilgs laiks, lai tos sapulcētu."

1943. gada aprīlī vācieši atrada Katinas mežā pie Smoļenskas masu kapus, kuŗos bija apglabāti tūkstoši poļu kuŗavīri. Bija uzaicināti Sarkanā krusta pārstāvji un neitrālo valšķu novērotāji. Nebija nekādu šaubu, kas tas ir padomju čekistu darbs. Staļinam bija jāreaģē. Sākumā krievi atbildēja, ka runa ir par seniem kapiem, vēlāk apsūdzēja pašus vāciešus, jo tas bija ticami, zinot nacistu briesmu darbus. Rietumu sabiedrotie nebija noskaņoti toreiz bojāt attiecības ar Maskavu. Diemžēl, toreiz angļu un amerikāņu pieņemtais krievu komunistu viedoklis izrādījās ilgdzīvotājs, neskatoties uz vairākiem pētījumiem un grāmatām, kas bija publicētas brīvajā pasaulē. Pat 1989. gadā kāds augsts Lielbritānijas ārlietu ministrijas ierēdnis lords Brabazons paziņoja: "Neviens no līdz šim izdarītiem pētījumiem nevar kalpot par padomju puses atbildības noteiktu pierādījumu."

Liekas, tikai Gorbačeva padomju vainas atzīšana 1990. g. aprīlī pārliecināja rietumu nelabojamos padomju labvēļus. Acīmredzot, gribēdams saglabāt labas attiecības ar Poliju, Gorbačevs lika kuŗa prokurāturai iesākt izmeklēšanu. Grupu vadīja ģenerālmajors Aleksandrs Katusevs. Tā izdarīja lielu darbu; nopratināja pāri par simts liecinieku, pētīja dokumentus un atraka masu kapus Starobeļskas un Ostašovskas nometnēs. Izmeklēšanas grupai izdevās atrast divus līdz mūsu dienām nodzīvojušus augsta ranga čekistus, kas ņēma dalību Ostašovskas nometnes 6.295 poļu virsnieku iznīcināšanā.

Septembrī, jau pēc puča izgāšanās, Maskavā viesojās pazīstamais angļu publicists lords Betels, kuŗa vārdu plaša publika (tāpat kā Tolstoja vārdu) pazīst ar publikācijām par angļu un amerikāņu padomju gūstekņu izdošanu Staļinam pēc II pasaules kuŗa. Viņam parādīja bijušo prominentu čekistu - Vladimira Tokareva un Pjotra Saprūņenko - nopratināšanas video ierakstus. Betels raksta, ka Saprūņenko dzīvo kopā ar meitām Maskavas centrā. Atšķirībā no Tokareva, Saprūņenko, kuŗa pārziņā atradās visas lietas, kas saistītas ar poļu virsniekiem padomju teritorijā, mēģināja visādi izlocīties un neizrādīja nekādu nožēlu par notikušo.

Tokarevs liecināja, ka tieši Saprūņenko nolāsīja sanāksmē politbiroja rīkojumu par poļu virsnieku likvidāciju. Tad tikai Saprūņenko "atcerējās", ka personīgi saņēma pavēli par nošaušanu ar Staļina parakstu. Šis rūdītāis čekists un slepkava nekādi nevarēja "atcerēties" notikumus pat tad, kad viņam rādīja sarakstu at atķeksētiem poļu virsnieku uzvārdiem, kas nozīmēja nāves sodu, un kuŗa apakšā bija viņa paša paraksts.

Savukārt, Tokareva liecības ir tik detalizē-

tas, ka var pat pabrīnēties par viņa atmiņu. Toties pārsteidz bendes bezkaislīgums, it kā runa bija ne par slepkavošanu, bet meža darbiem. Bet tas jau bija viņu ikdienas darbs. Tokarevs liecina, ka 1940. g. martā viņu, toreiz Kaļiņinas apgabala NKVD pārvaldes priekšnieku, izsauca uz Maskavu piedalīties sanāksmē, kuŗā viens no Berijas vietniekiem - Bogdans Kobulovs teicis, ka pēc augstāko varas orgānu lēmuma esot jānošauj 14 tūkstoši poļu virsnieku.

Tiesa, atšķirībā no "aizmāršīgā" Saprūņenko, Tokarevs izvēlējās citu aizstāvēšanās līniju. Tā, pēc viņa vārdiem, jau pēc sanāksmes viņš esot teicis Kobulovam, ka nederot šādam uzdevumam. Jāšaubās, ka toreiz kāds čekists uzdrošinātos atteikties no paša Staļina parakstītas pavēles izpildīšanas.

Puča laikā vietējie Kaļiņinas apgabala pārvaldes čekisti paziņoja prokurātūras darbiniekiem ekskumācijas vietā, ka to darbs vairs nevienam neesot vajadzīgs. Viens no izmeklētājiem, majors Sergejs Salamajevs teica: "Tas nenozīmē, ka Tokarevu un Saprūņenko jāizvelk no gultām un jānošauj. Bet mēs gribam, lai uzvarētu taisnība. Taisnība visos sīkumos." Pagaidām par šo taisnības uzvaru vairs nekas nav dzirdams. Un ne tikai Krievijā, ne tikai poļu virsnieku lietā, bet arī neatkarību izsludinātajās Baltijas valstīs.

VIKTORS KALNIŅŠ

LATVIJĀ VANAGI CEĻAS JAUNAM LIDOJUMAM

Atbilstoši LDV statūtiem un pamatojoties uz 441 LDV biedru parakstīto pieprasījumu, š. g. 12. janvārī, Rīgā notika LDV ārkārtas konference, kuŗā bija pārstāvēti 662 organizācijas biedri. No ievēlētiem 131 delegātiem konferencē ieradās 130. Līdz ar to konference savu darbu veica likumīgi un atbilstībā organizācijas statūtiem. Rīgas Techniskās Universitētes zālē pulcējās Daugavas Vanagi no Jelgavas, Talsiem, Rēzeknes, Ogres, Valmieras, Tālavas, Jēkabpils, Smiltenes, Alūksnes, Ikšķiles, Pulvertorņa un Liepājas nodaļām. Jāatzīmē, ka liepājnieki, sākot ar šo konferenci, pirmo reizi iekļāvušies LDV kopējā darbā. Pirmo reizi uz konferenci savus delegātus atsūtīja arī jaundibinātā Jūrmalas nodaļa. Tādā kārtā no 18 LDV nodaļām konferencē bija pārstāvētas 13. Savus delegātus uz Rīgu bija atsūtījušas Saulkrastu un Limbažu leģionāru kopas, kas jau tuvākajā laikā organizēs savas patstāvīgas LDV nodaļas. Abās šajās kopās jau tagad darbojas divas reizes vairāk Daugavas Vanagu nekā, piemēram, LDV Siguldas nodaļā, kas lepni paziņoja par nepiedalīšanos ārkārtas konferencē. Pēc LDV Rīgas nodaļas priekšsēža U. Ofkanta vienpersoniska lēmuma arī Rīgas nodaļas vanagiem bija liegts piedalīties LDV samilzušo problēmu atrisināšanā. Taču liels skaits rīdzinieku ar šādu sava līdeņa nostādni nebija mierā. Daļa no viņiem konferences priekšvakarā pārgāja uz nule pašu lielāko un spēcīgāko LDV nodaļu - Pulvertorņa, ko pavisam nesen izveidoja galvas pilsētas leģionāri. No šīs nodaļas, ko nepārspīlējot var dēvēt par DV - Latvijas brīvības cīnītāju nodaļu, ieradās visi 38 delegāti. Gribu piebilst, ka Pulvertorņa nodaļas nodibināšana kardināli izmainījusi Latvijas armijas virsnieku, vecleģionāru un nacionālo partizānu attieksmi pret LDV. Šīs nodaļas biedru vidū nu jau ir vairāk nekā 20 Latvijas armijas un leģiona virsnieku. Viņu vidū zemūdenes "Ronis" komandieris, komandkapteinis Hugo Legzdīņš. Viņš šobrīd ir pats augstākais rangā no vēl dzīvajiem Latvijas armijas virsniekiem tēvzemē. Nodaļas biedru - 185 leģionāru dotais padoms konferences delegātiem lieti noderēja, pieņemot stingrus, gudrus un tālredzīgus lēmumus. Latvijas Radio, populārā TV ziņu pārraide "Panorāma", tāpat arī laikrakstu korespondenti

teica atzinīgus vārdus par tiem 25 Dzelzskrusta ordeņa kavalieriem - konferences delegātiem, kas savulaik bija varonīgi cīnījušies pret mūsu tautas paverdzinātājiem. Savukārt, masu informācijas līdzekļi asu kritiku veltīja līdzšinējiem organizācijas vadītājiem, kas augstprātīgi neieradās konferencē.

Ziņojumu par samilzušajām problēmām LDV dzīvē un darbībā, kas izraisīja nepieciešamību sasaukt ārkārtas konferenci, nolasīja LDV CV loceklis un Jelgavas nodaļas priekšsēdis Roberts Ginters. Savukārt LDV menešraksta redaktors un Tālavas nodaļas priekšsēdis Edg. Luste referēja par nepieciešamību būtiski mainīt LDV statūtus un programmu. Konferencē pieņemtie jaunie LDV statūti daudz lielākas tiesības un iespējas darboties dod tieši rajonu nodaļām. Pirmo reizi Latvijas DV ieņēmuši stingru un viennozīmīgu nostāju pret noziedzīgo komunistisko partiju, tās biedriem un biedru kandidātiem. Statūti viennozīmīgi nosaka, ka šie cilvēki nevar būt par LDV biedriem. Iespējams, ka bijušais LDV CV priekšsēdis U. Pakalniņš prognozēja šādu notikumu attīstību un tāpēc laikus kopā ar savu komandu "nokāpa no komandtiltiņa".

Uzstājoties debatēs, vairāki delegāti runāja par ļoti būtiskiem trūkumiem Rietumu pasaules Daugavas Vanagu dāvāto līdzekļu izlietojumā, ko līdzšinējā valdē savā pārziņā bija pēmušas Ofkantu un Kalniņa ģimenes.

Konferencē LDV izteica savu pilsonisko nostāju 3 ļoti būtiskos jautājumos, prasot parlamentam un valdībai beidzot enerģiski rīkoties, lai latviešu valodu reāli padarītu par valsts valodu Latvijā, lai tiktu darīts viss iespējams Latvijas lauku atdzimšanā, sperti enerģiski soļi neesošas valsts - PSRS bruņoto spēku ātrākai izvākšanai no Baltijas.

Konferencē daudz sirsnīgu vārdu veltīja DV Toronto nodaļai par nesavtīgo palīdzību Latvijas grūtdieņiem. Delegāti sūta pateicības pilnus vārdus DV Toronto nodaļas priekšsēdim Z. Akotam par konferenci atsūtīto apsveikuma telegrammu un rosinošiem vārdiem LDV viņu turpmākajā darbā.

LVD ārkārtas konferencē piedalījās arī DV priekšnieka J. Frišvalda personiskais pārstāvis P. Vasariņš, kas klātesošajiem nodeva DV organizācijas vadītāja sveicienu un izteica vairākus labus padomus mūsu turpmākā darba pilnveidošanai. P. Vasariņam nācās uzklaut vairākas kritiskas piezīmes, kas bija adresētas ārvalstīs dzīvojošajiem vanagiem. Diemžēl, dažs labs ietekmīgs vanags, apmeklējot Latviju, savā dzimtajā zemē pazaudē redzes asumu un nereti vairs nespēj atšķirt graudus no pelavām.

Konferences nobeigumā notika LDV jaunās vadības vēlēšanas. Jāpiebilst, ka šoreiz organizācijas vadībā izraudzīja tikai bijušos leģionārus, kas izgājuši grūtos kara ceļus un Sibīrijas soda nometņu elni. Vairāki jaunie DV vadītājiem nav vairs tik daudz fiziskā spēka kā viņu priekšgājējiem, taču garīgā spēka un augstākas morāles pārākums ir nenoliedzams. Tieši šis Ipašības pietrūka ne vienam vien, kas līdz šim iedomājās sevi īstam Daugavas vanagam līdzīgu. Gan jau mēs atradīsim un pratīsim izaudzināt sev cienīgus ceļa biedrus un mūsu cīņas turpinātājus no jaunās paaudzes vidus. Manuprāt, tam zīmīgs apliecinājums bija LDV Ikšķiles nodaļas priekšsēža, Ogres rajona zemessargu bataljona komandiera Jāņa Hartmaņa puiši. Formas tērpos un pilnā apbruņojumā ar automātiem plecos un pistolēm pie sāniem, šie jaunekļi braši nostājās goda sardzē pie DV karoga, nomainot šai postenī mūsu godājamos virsniekus.

Tiešās un aizklātās vēlēšanās par LDV priekšsēdi vienbalsīgi ievēlēja šo rindiņu autoru. Tāpat kā vairumam mūsu jaunās valdes locekļu vairāk nekā 3 gadi no 67 nodzīvotajiem aizvadīti II pasaules kara ierakumos, bet 10 gadi Gulaga "aka-

dēmijā" jeb prozaiskāk - Vorkutas ogļu šachtās. No kara piemīņai palikuši abu šķiņu dzelzskrusti. Gluži tāds pats dzīves gājums un cīņu ceļa apliecinājumi ir mūsu CV sekretāram Teofilam Dreimānim. Divi no priekšsēža vietniekiem ir virsnieki, bet trešais - kaprālis. Tātad par priekšsēža vietniekiem ievēlēti: Edgars Andersons, Roberts Ginters (Jelgava) un Valdis Bite (Talsi). Biedrība pienākumus veiks ltn. Ernests Kalniņš, kasieja - leģionārs un Sv. Pāvula draudzes priekšnieks Derkēvics. Iekšējās un ārējās informācijas nozares pārziņāšana uzticēta leģionāram un Jelgavas nodaļas priekšsēža vietniekam Aldim Hartmanim. Kultūras un sarīkojumu jautājumus kārtos mūsu cīņu biedrs no Saulkrastiem - Aleksandrs Pētersons, bet darbu ar jaunatni organizēs brašais zemessargu bataljona komandieris (starpītu - labākā) - Jānis Hartmaniņš. Konferencē pirmo reizi ievēlēja arī Latvijas nādžu priekšnieci. Šo atbildīgo pienākumu turpmāk veiks jelgavniece Mirza Laugale, kuņa arī savu jaunību pavadījusi Gulaga soda nometnēs.

Pirmo reizi Latvijas DV organizācijas vadība izraudzījusi sev padomniekus. Aprūpes un izdevniecības jautājumos par padomnieku ievēlēja Aleksandru Kalvānu, atjaunojot viņam nepamātoti un nelikumīgi pērnā gada maijā atņemto DV biedra statusu. Organizācijas padomniece ideoloģijas jautājumos turpmāk būs Rūta Jēkabsona, bet saimnieciskos jautājumos konsultēs Alfons Striķis (visi trīs ir agrākie Rīgas, bet tagad Pulvertorņa nodaļas biedri).

LDV mēnešrakstu tāpat kā agrāk turpmāk rediģēs Tālavas nodaļas priekšsēdis E. Luste. LDV CV Prezidija sastāvā vēl ievēlēja Valmieras nodaļas priekšsēdi Jāni Kalpaku, Smiltenes nodaļas priekšsēdi Viktoru Rozentālu. Alūksnes nodaļas priekšsēdi Alfrēdu Zariņu. Viņu vārdi LDV saimē komentārus neprasa.

LDV ārkārtas konference, izsakot neuzticību līdzšinējai vadībai, pasludināja tās darbību par izbeigtu ar 1992. gada 12. janvāri.

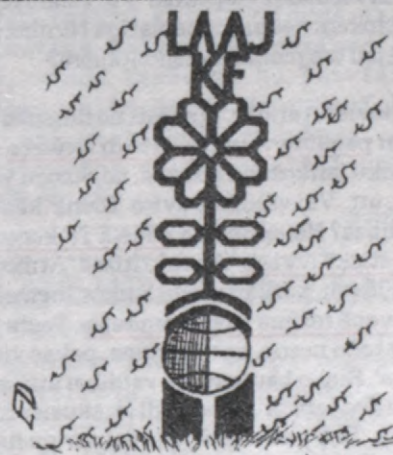
Latvijas Daugavas Vanagiem priekšā nopietns un grūts darbs. Bet mēs esam apņēmības pilni savu organizāciju izveidot par ietekmīgu sabiedrisku spēku, kuņa balsī vienmēr ieklausīsies kā tauta, tā valdība.

Pateicība par atsūtīto apsveikumu DV Kana-
das valdei!

Un visubeidzot, mūsu konferencē izskanēja priekšlikums jau šopavasara DV Globālajās dienās, kas notiks Toronto, uzsākt priekšdarbus Rietumu un Latvijas DV apvienošanā vienā vienotā organizācijā.

Mūsu pagaidu adrese: Rīgā, Kristapa ielā 11, tālrunis 624466.

R. KOVTUŅENKO,
Latvijas DV priekšsēdis.

Stīks lietipš lieti der, lai trimdas
fondi zeļ; PBLA Latvijas brīvības fonds,
Latviešu fonds, PBLA Kultūras fonds un
LAAS fonds.

E. Keišs

EIFORIJAS ATPLŪDOS

Nav viss kārtībā, un metas aizdomas, ka labu laiku vēl nebūs.

Pirmais šoks 'trimdai' bija negaumīgais Latvijas AP pilsonības projekta mets, kurā tikām pārdevēti par brīvprātīgi izbraukušiem 'emigrantiem' (!): tādiem, vot, jāizlūdzas atpakaļielaišanu 'brīvā' Latvijā. Tas ir vecās nomenklatūras mentalitātes (un propagandas) pārnesums suverēnas valsts likumu formulēšanā. Kam tāds gājiens likās 'pareizs', vai vajadzīgs, kā tāds jēls vēstures tvēriens spēja vispār (tagad!) parādīties dienas gaismā? No pļaukas var viegli atkopties (vienalga man...)—bet ko tā saka par Latvijas valdības ievirzi?

Labi, tā ir pagaidu valdība, tai uzmanīgi jālaipo—it īpaši ņemot vērā neizbraukušās krievu armijas vienības, pilsonības jautājumu, ekonomisko krīzi, utt. Bet... un bet. Atklāti: vai šī valdība ir spējīga (pat, ja grib) veikt nopietnas reformas? Gatavot tām ceļu? To panāksnā iesaistīt plašākas pilsoņu aprindas, atmaksāt parādu tiem, kas stāvēja barikādēs? Rādītāji nav iepriecinoši.

Ir, vispirms, tās šaubas (dažkārt valdības vīru brūvētas) par skaidru pilsonību, par kas 'varētu būt', kas ne. Kā, pēc tik daudz gadu varmācības, drīkstētu vēl būt šaubas? Kuru 'variantu' valdība galu galā izvedīs? Kurš noteiks piedalīšanos pirmajās neatkarībā atjaunotās Latvijas vēlēšanās?

Nedrošību izraisa 'vadošo aprindu' sastāvs, kas lielā mērā nav mainījies. Visi gan tagad, re, 'patrioti'. Vēsa loģika tomēr saka, ja kompartija 'nelegāla' visiem zināmu noziegumu un korupcijas rezultātā, tad tās bijušos biedrus jātur stiprās aizdomās. 'Socialisma' bankrots neierādās pats no sevis. Represijas—ne bez ziņotājiem, līdējiem, sitējiem. Kad rindā redzēsim atklātus bijušo biedru (un čekistu, iekšlietu, muitas, pasta, u.c. ierēdņu) raksturojumus, kad tiesās Rubiku, un kāpēc tikai Rubiku? Vai goda prāts neprasītu vismaz skaidras, pārbaudāmas 'redzāmu' cilvēku deklarācijas sakarā ar darbību un 'piederību' pagātnē—pirms tiem var dāvēt uzticību brīvas Latvijas iestādēs, organizācijās, valdībā? Pirms tiem vispār tādās vietās piedāvā darbu? Pirms tie uzstājas kā dažnedažādi 'kandidāti'? Iespējams, ka pārbaude smagi iedragātu 'pārvaldes' rindas. Tas nemaz nebūtu slikti. Attīrīšana ir veselīga! Bet—kāpēc tāds kliežošs vakūms tieši morālā plāksnē? Vai tiešām tik daudz slēpjams? Vai visam bijušam austrumblokam nederētu pamatīga Nirnbergas stila prāva, kā jau tas pienākas zaudētājiem?

Nemieru ievieš, turklāt, nostāsti no tālienes un tuvienu par pagaidu valdības ērtu dzīvošanu, draugu un radnieku ierīkošanu amatos, nejēdzīgu valūtas tērēšanu, utt. Vai valdības avīze 'Diena' kādu sauks pie atbildības? Neiepriecina pēdējā TF kongresa antidemokrātiskā norise. Vai to kritizēs 'Atmoda'? Īpašumu atgūšanu, pārkārtošanu laukos bremzē nenomainītas vecā režīma izpildkomitejas. Pasts taisnojās, ka tur taču nezog, bet vēstules, pakas vienkārši 'neierodas'. Rinčo baumas, ka valdībai un iestādēm rīkojumus dod labi bruņota, dziļi ierakusies krimināla mafija. Tajā pašā laikā Latvijai arvien nav 100% sava kontrole uz robežām un muitā, nav kārtīgas policijas, bet ir kukuļojama (krasi svešu tautu) milicija un vecās čekas atliekas. Ko pēdējās dara Latvijas labā? Kad atvērs šīs kriminālās iestādes asiņainos arhīvus? Vai parakstīts kāds 'klusuma' līgums?

Ievelkas īpašumu un uzņēmumu privatizācija. Kur privatizējas, 'priekšā' uzpeld tie paši vecie aparāti, cieši blakus mafijas izdarības. Skolās mācības vēl 'vada' daudzi no tiem, kas ilgus gadus melojuši, kropļojuši jaunas smadzenes—un briest atkal jauna, ciniska, nekompetenta paaudze tieši kritiskā brīdī. Valdībai, liekas, nav stratēģisks ekonomisks plāns—bet no tās nav iznīdēta tendence arvien turēties 'pie stūres' kā galvenais darba devējs un pasākumu organizētājs. Centrālplāna bankrots, laikam, nav nekādu praktisku mācību nesis! Ir Latvijas pastmarķas, nav Latvijas nauda—un koka rubļu ekonomijā ies grūti ārzemju ieguldījumus ievilināt. Nav samazināta birokrātija ministrijās, institūtos, darba vietās, skolās un tā ir tik pat nederīga, kā agrāk, jo tā ir tā paša. Pieaug prasta kriminalitāte gandrīz kā nodoklis, kuru jāpanes mīļā miera dēļ.

Ir, ar vārdu sakot, pazīmes, ka 'viss stāv uz vietas'—un, tāpēc, stāvoklis pasliktinājas, jo pasaule iet uz priekšu. Pa virsu gan lasām runas, deklarācijas, solījumus, plānus (dažus: paškaltus)—un visu to trimdas prese tēlo kā 'darbu', it kā mēs izmisīgi gribētu ticēt, ka ' kaut kas tomēr notiek'. (Notiek pliki no ārpusē darītais, piem., Liepājas kara ostas atpirkšana no kāda krievu ģenerāļa.) Vārdu un žestu virpulī, sanāksmes, kongresi, konferences, Rietumu akademiķu un rakstnieku vizītes, papozēšana. Viss tas ir jauki, viss tas jau kaut kam kaut kad līdzēs, bet krīzes laikā pirmais un neatvietojams ir darbs, ir rīcība, kaut vai tie būtu sīki soļi, viena birokrata nomainīšana šodien, vienas jaunsētas iesvētīšana, vienas barakas atbrīvošana rīt, jaunu mācības spēku sagatavošana aiznedēļ.

Tiesa, uz Latviju brauc ne tikai nopietni pasākumu veidotāji, bet arī šmaucēji un uzpircēji, balamutes un izmantotāji. Bet sarūgtina tas, ka augsta līmeņa speci ar labu gribu ierodas Latvijā gatavi sniegt palīdzību, bet viņus pretī ņem uz pāris lekcijām, vai sēdēm, kā eksponātus, un tie aizbrauc, un viss paliek pa vecam. Angļiem ir tāds sakāmvārds: 'Not invented here' (NIH). Ar Latviju liekas, ka tās 'vādība' visos līmeņos piekopj NIH, lai vienkārši nebūtu jāmaina parašas un jāķeras pie darāmo darbu kauzdes. NIH piekopj akademiķi un uzņēmēji, lai tiem nebūtu tik steidzīgi jāpieslēdzas nopietnam pasaules tirga ātrumam un kvalitātei pienākumu izpildīšanā. Tāds NIH nozīmē—mēs arvien gribam izlikties, ka strādājam, bet jūs varēsiet izlikties, ka maksājiet. Tas ir skumji. Tā nav nostalgija pēc veciem labiem komunisma laikiem, tas ir kaut kas bīstamāks: iedragāts raksturs, kuram tikai 50-50 izredzes uz izveseļošanu. Vai ar tādu raksturu būtu bijis iespējams uzcelt jaunu Latviju pēc Pirmā pasaules kara?

Labi, pārļauka eiforija. Bet mēs nedrīkstam ieslidēt 'jaunos laikos' ar vecām parašām un pieņēmumiem. Tā ir pašmānība—un šoreiz vainu nevarēsīm uzvelt citiem.

Pietiks šeit nekritiski un bez analīzes iespiest Latvijas valdības un iestāžu deklarācijas, plānus. Visu to var lasīt Latvijas avīzēs, un tās var abonēt. Tāpat ar šejienes jūsmām—pietiks vārdu kalšana. Drīzāk, 'emigrācijai' ir jāprasa 'grūtie' jautājumi, jāden rokā atbildīgos, neatlaidīgi jāprasa atskaites un rezultātus. Ir jāredz darbs, un darba virziens. Kādu Latviju gribam?

Mēs neesam apmierināti ar 'progresu' neatkarīgā Latvijā, it īpaši morālo un demokrātisko. Pietiekami labi neredzam kur aiziet palīdzība, un ko tā panāk. Mēs jūtam, ka sajūsma izplēn un zinām, ka to ir jāiekurina no jauna. Un ar pekstiņiem—līdz šejieni.

Juris Mazutis

1992.g. 20. janvārī

...PAKAĻDARINĀTĀJS...

...SANĀCA RAGOS...

LASĪTĀJU FORUMS:

LATVIEŠI VAINĪGI!

Jānis Liepiņš rakstā "Pestīšana-gandarīšana" saka, ka "katrs kādas tautas loceklis ir atbildīgs pats par sevi un savu tautu, katra tauta ir atbildīga par katru sava locekļa darbību." Tas tad būtu tāpat kā armijā. Kad vienam samīsis kāja soļojot, sodīta top visa vienība. Tā tas bieži notiek armijā, bet kur te loģika. Kā gan viena vada, teiksim, trīsdesmit cilvēki var būt atbildīgi par vienu, kam kareiviskums neveicas?

Man tiktos domāt, ka katrs latvietis savu tautu aizstāv un aizbildina, tīšu prātu nemeklē noziegumus un vainas. J. Liepiņš to tieši dara, meklēdams "rakstos", neapstiprināmos avotos un baumās. Ak tā, latvieši esot vainīgi komūnisma nodibināšanā. Tā sakot Solčenicins. Nu, Solčenicins jau nav dumjš un neies vainot savu tautu, tad jau labāk tādas čuknas - latviešus. Vai J. Liepiņš galīgi nekā nezina par latviešu strēlnieku traģiskajām gaitām un kāpēc arī sarkanie strēlnieki bija, kādi nu viņi bija? Un tad nu tiešām nāk vaipagojums J. Liepiņa "izziņā". Lūk, kāda latviešu sieviete, pēc 16 gadu izsūtījuma 1947. g. (?) no Karagandas lēģerī ir ceļā uz Maskavu. Laikam jau viņas dzīve lēģerī bijusi tik laba, ka izlaista no tā, sadomājusi vēl doties ekskursijā uz Sverdlovsku, lai apskatītu vietu, kur nogalināta cara ģimene. Skaidrs, viņa uzreiz satiek pašu galveno cilvēku, kurš bijis 1918. gada pavēļu izpildītājs un skaidri un gaiši zina, cik un kādas tautības bijuši cara ģimenes nogalinātāji. Saprotams, ka tad vairumam jābūt latviešiem. Tad gan vēl trīs žīdi un viens krievs. J. Liepiņš saka, ka šīs sievietes nepareizību nav iespējams pierādīt. Kā tad J. Liepiņš var pierādīt pareizību? Tas nozīmē, ka viņš tīšu prātu grib apsūdzēt un nomelnot savas tautas locekļus. Vispār šīs izsūtītās stāsts izklausās pēc lētas pasakas, bet J. Liepiņam labpatīkas tam ticēt.

J. Liepiņš arī uzzinājis, ka "daudzi latvieši gribēja Latvijā ievest komūnismu". Ko nozīmē daudzi? Kāds vienmēr ko grib. Kāpēc J. Liepiņš visos nodarījumos atļaujas vainot visu savu daudz cietušo tautu? Protams, ka pasaules lielajiem varmākām viņš netiek klāt.

Ir jācildina MLB Ziņotāja lielā iecietība, iespējot visādus rakstus, bet, varbūt, viena otra dumjība varētu izpalikt.

I. ZILĀNS

MLB ZIŅOTĀJS KĻŪDĀS

Domāju, ka MLB Z kļūdās, mēģinādams Gunāru Freimani krāsot mērenāku nekā viņš īstenībā ir. Demokrātiskos apstākļos nebūtu pieļaujama ekstrē-

mistu apgaizīšana. No Freimaņa raksta "Vai Zentaī Mauriņai ir vajadzīga rehabilitācija" MLB Z Nr. 2., 1992, redaktors ir izlaidis teikumus: "Vēl jāpiebilst, ka tādiem komūnistiskiem elementiem un krievmīļiem kā bēdīgi slavenajam Urdzem un A. Ezergailim (varētu viņus apzīmēt kā aģentus trimdā) rītdienas Latvijā nebūs vietas. Tas nu viņiem būtu jāzina."

Turpretim MLB Z rīkojas pareizi, iespiedams Freimaņa dzeju pilnīgi, ieskaitot pantu: Latvija! svešinieku pilna - šauras pieres acīs skatiens baigs... Dievs! liec mūsu rokās Viesturmilnu tad kad pienāks Laimas lemtais laiks.

Tautību naida kurināšana ir daļa no demokrātiskās preses zemākiem slāņiem. Zināms risks pastāv gan ekstrēmistu uzskatu iespīšanā, gan arī neiespīšanā. Divu iemeslu dēļ iesaku tos iespīst: 1. Viss, ko ekstrēmisti bieži grib, ir redzēt savu uzskatu parādīšanos drukā, un pēc tam viņi nomierinās; 2. nav pierādīts, ka ekstrēmistu uzskatu iespīšana pavairo viņu popularitāti tautā. Latvijas vēsturē tautību nīdēji nekad nav ieguvuši politisko centru, ne Saeimas, ne Ulmaņa laikā. Arī šodien, kā redzam no PILSONA un JAUNĀ LAIKA tirāžām, viņi ir nospiesti latviešu tautas apziņas nomalē.

Daudzie Freimaņa, kā arī augšā pieminēto izdevumu naida piesātinātie raksti paceļ svarīgu Latvijas politiskās dzīves problēmu: ne katorga, ne spīdzināšana čekā nav sagatavojusi latviešu mocekļus politiskam darbam. Vai kādreizējie komūnistu partijas biedri ir piedienīgi vadīt Latvijas politiku, ir daudz pārrunāts jautājums, bet tā ir ideoloģijas lieta, un par viņiem var teikt, ka tie visumā ir ļaudis, kas var iekļauties dzīvas sabiedrības, arī internacionālās, vidē. Cerēsim, ka latviešiem pietiks līdzjutības palīdzēt daudz izmocītās tautas daļai, bet arī pietiekoši gudrības, lai šos rūgtuma pārslogotos cilvēkus atbrīvotu no politiskiem pienākumiem.

Prof. A. EZERGAILIS

ES ESMU LATVIJAS REPUBLIKAS PILSONIS

Esmu no tās latviešu tautas daļas, kuņu komūnistu kroplās idejas kalpi nenokāva Latvijā, nesamala Sibīrijā, bet, apspīžot šķīršanās asaras un vaidus, atstāja dzimteni pēc bezcerīgas cīņas ar ieročiem rokā vai, nesot savus bērņus un balstot nespējīgus vecākus, aizgāja svešumā. Sirdī mēs nesām ticību Latvijas brīvības saullēktam.

Es un desmitiem tūkstoši latviešu izšķīrās aiziet no dzimtenes, lai mūs nelauztu, neliektu vai lai apstākļu spīsti, vai brīvprātīgi mai-

mēs maizes vai stāvokļa iekārē, vai bailēs nekļūtu savas tautas nodevēji.

Mēs strādājām gūti neierastos darbos, audzējām ģimenes, krājām gaišākai nākotnei un turējām Latvijas brīvības cerību liesmu gaiši degam vistumsākās bezcerību naktīs svešumā.

Līdz ar pirmo iespēju, mēs nācām atpakaļ uz dzimteni, nesām pa cerību stariņam, sildījām un sildījamies slepus zem nodevēju un iztapoņu vēriņiem acīm un ausīm.

Mēs klauvējām pie pasaules sirdsapziņas, lūdzām, informējām, demonstrējām un cerējām. Mūsu mājas bija atvērtas, galdi klāti un mūsu palīdzīgā roka vadīja un vēl šodien vada un sagatavo ceļus Latvijas pārstāvjiem svešos pasaules ceļos un veļ pasaules durvis.

Mūsu zinātnieki un praktisko darbu darītāji nesavtīgi dod jums mūžā krāto zināšanu pūru bez atmaksas un bieži vien bez paldies. Mēs dziedājām brīvības dziesmu līdz ar jums un sargājām vārgo brīvības liesmu līdz ar jums. Kā pateicību mēs saņemam AP lēmumu par LR pavalstniecību. Pavalstnieks var kļūt jebkurš iekļīdenis, latviešu tautas žņaudzējs vai pat slepkava, ja viņš mitis manā dzimtenē zināmu laika sprīdi un atrodās tur šodien vai rīt.

Tiem, kas izsūtīti nāvei Sibīrijā, pārgurumā un bezcerībā, dzimtenes noraidījumā, vēl šodien nīkst brūkošā ļaunuma impērijā, kā arī tiem, kuņi savas ģimenes un Latvijas saullēkta cerībām sirdī, devās svešumā, šis lēmējīestādes deputāti lemj atņemt pavalstniecību, pamatojot uz pašreizējo dzīves vietu. To bezsekmīgi jau mēģināja komunistiskā okupācijas vara un tās pakalpiņi. Šodien to mēģināt jūs, pusokupācijā vēlētā AP, brīvības sajūsmā vēlētā, daļēji nezinošie un varā apmulsušie vai arī slepeni no pagātnes bīdītāji un no okupācijas varas "likumīgi vēlētā" pārstāvji.

Es un tūkstoši ārpus Latvijas dzīvojošie latvieši šodien sakām, ka mēs nepieņemam jūsu lēmumu attiecībā uz mūsu Latvijas Republikas pilsoņu tiesībām.

Es esmu dzimis, audzis, ieguvis Latvijas Republikas pavalstniecību un dokumentus un palikšu tās pavalstnieks līdz brīvprātīgi no tās atteikšos, vai savai nāvei, kad ceru to nodot saviem bērniem un mazbērniem.

Neatkarīgās un brīvās Latvijas Republikas pilsonis!-

LEOPOLDS SĪPOLIŅŠ

BOSTONIEŠI NEAPMIERINĀTI-

iesniedz īpašu iesniegumu Amerikas Latviešu Apvienības valdei.

1992. gada 2. februārī, Trīmdas draudzes telpās, Bostonā, informācijas sapulcē piedalījās vairāki ALA kongresa delegāti, organizāciju vadītāji un ieinteresēti tautieši.

Pārrunājot Latvijas pagaidu valdības divaino izrīcību jautājumos, kas skar latviešu tautas vitālos jautājumus, PBLA un ALA nostāju, izteica neapmierinātību un stingru protestu, ko daru zināmu ALA valdei un sapulces dalībnieku vārdā prasu valdes atbilstošu rīcību.

1. Sapulces dalībnieki atbalsta Latvijas goda konsula A. Jerumapa iesniegumu PBLA "Veicināt un palīdzēt izvesto tautiešu atgriešanos Latvijā" un lūdz ALA valdi šajā jautājumā stingri iestāties, lai PBLA priekšsēdis G. Meirovics nodotu šo iesniegumu Latvijas pagaidu valdībai.

2. Neapmierinātību un protestu izteica, ka mūsu organizāciju pārstāvji neko nav darījuši, lai kaŗa invalīdiem, kas saņem niecīgas pensijas no Vācijas Latvijā, neapliktu ar augstām banku likmēm, kur pretī latviešu tautas bēdes, kā Noviks un citi saņem pensiju bez kādām likmēm.

3. Neapmierinātība tika izteikta arī par LBF rīcību, piešķiŗot Latvijas pagaidu valdībai pusmiljonu dolāru bez noteikta norādījuma, kādam

mērķim nauda izlietojama, neprasot arī piekrišanu no ziedotājiem. Tautiešu neapmierinātība jau ir parādījusies - šogad ziedojumi LBF ir 1/3 daļa no paredzētajiem.

4. Protestu un neapmierinātību izteica par ALA valdes nepārdomāto ielūgumu "nulles varianta aizstāvim" un komunistu partijas ideologam A. Gorbunovam, kas ar savu darbu līdz šim nav parādījis patiesu nacionālu nostāju, lai varētu viņam uzticēties. ALA kongresā viņu vajadzēs godināt ar aplausiem un kājās pieceļoties, kā to jau apkaunojoši esam darījuši, godinot Ivānu, Bojāru un Bišeri, kas nedarbojas latviešu tautas interesēs.

5. Sapulces dalībnieki ieteica PBLA un ALA valdēm sekot un brīdināt no ārzemju un latviešu kapitālistu ieguldījumiem Latvijas saimniecības atjaunošanā, neaizrauties no personīgās peļņas kāres un lai ar šķietami labiem pasākumiem neizmantotu mūsu zemi, nepadarot to par pasaules tirgu un nepielaistu kļūdas, ko nespēs izlabot nākošās paaudzes.

VOLDEMĀRS ANTIŅŠ,
sapulces vadītājs.

PAZIŅOJUMS

Ar mazliet skumju prātu

Ik katru vakaru,

Kā drānu novalkātu,

Es dienu nolieku...

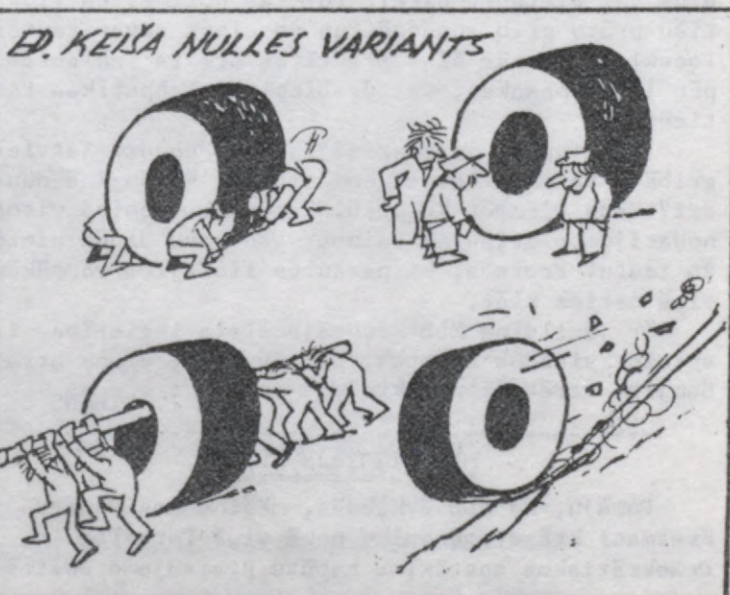
Kopš pāris mēnešiem MLB Ziņotāja vairāk gadīgais līdzstrādnieks Eduards Tiltiņš ir Kristus Dārza iemītnieks, vai citiem vārdiem sakot, strebļ no agrākās, paša piesplautās bļodas!

Pagājušā gada oktobra mēneša sākumā, kādu sestdienu, pēc iepirkšanās savas vecpuiša dzīves vajadzībām, tas gaļas klucis, ko citā vārdā sauc par sirdi, paša krūts novietojumā sāka nelabi uzvesties. Vajadzēja izmantot telefona numuru 911, un tā iznākumā 3 nedēļas nogulēju slimnīcā. Pēc tam dakteri ieteica pārvilkties uz kādu mierīgu vietīņu, kur viss būtu gatavs un pašam nevajadzētu darīt. No daudzām rekomendētām vietām pilsētā izvēlējos Kristus Dārzu, kas atrodas uz laukiem, svaigā gaisā un kur lielais vairums iemītnieku ir vēl latvieši.

Par Kristus Dārzu ir daudz un dažādi raksti bijuši presē, un vēl vairāk stāstu ir gājuši no mutes ausī. Citādi visādi baumots, bet visi bijuši ar tendenci uz ļauno pusi. Tagad, būdams, apmēram, jaunākais Kristus Dārza iemītnieks, ne jaunākais pēc gadiem, bet gan jaunākais ar ierašanos šai anštaltē, mēģināšu sniegt mazus rakstīņus par patiesiem apstākļiem šeit. Nezin kādā literārā valodā, bet gan mana paša izteiksmes veidos, pie kā manas grāmatīņas lasītāji ir jau pieraduši, un atzīst to par labu, jo to valodu runāja manā laikā Rīgā uz ielas.

Ar patiesu cieņu zīmējas Kristus Dārza iemītnieks

EDUARDS TILTIŅŠ.

Intervija ar pāvesta nunciju Latvijā, arhibīskapu Hustu Mulloru Garsiju (Justo Mullor Garcia).

Viņš ir nuncijs arī Lietuvā un Igaunijā. Katrā no šīm valstīm pāvesta nuncijs būs sava dzīves vieta. Viņš vairāk gan uzturēsies Viļņā nekā Rīgā un Tallinā, kur ieradīsies laiku pa laikam uz pāris nedēļām un apmeklēs arī draudžu prāvestus. Vispār viņš centīsies iepazīties ar tautu un rādīt Sv. Pēterī un viņa klātieni visiem. Garsija ieradīsies Viļņā februārī un akredītos pie Lietuvas valsts prezidenta. Pāris nedēļas vēlāk būs akreditēšanās Rīgā un vēlāk Tallinā.

Jautājam, vispirms, jaunajam pāvesta nuncijs, kādi ir viņa iespaidi pēc iecelšanas.

Viņš divkārti pateicoties Dievam: vispirms par to, ka 3 Baltijas valstis ir atkal pilnīgi brīvas, un par to, ka drīz viņa personā Svētais Krēsls būšot pārstāvēts pie šo zemju bīskapiem, priesteriem, ticīgajiem un civilās pārvaldes, kādu tauta izvēlēs. Prieks jo lielāks tāpēc, ka nav pagājis pat gads, kad viņš AN Cilvēka tiesības komisijas sēdē Ženēvā kā vienīgais diplomāts pāvesta vārdā lūdza Padomju Savienībai tūlītēju trīs Baltijas valstu neatkarības atzīšanu. Sajā sakarībā daži diplomāti viņu draudzīgi brīdinājuši, ka tā esot utopija, ka viņš kā garīdznieks esot pārāk optimistisks un ideālistisks. "Tagad, kā dvēseļu ganam un diplomātam," viņš teica, "man ir liels prieks redzēt, ka ideālisms un utopija kļuvuši realitāte."

Jautājam par jaunā nuncijs iepriekšējo darbību. Pēc ģimnazijas beigšanas Spānijā, kur viņš dzimis 1932. gada 8. maijā, Hustu Mullors Garsija studējis Romā, specializējoties Baznīcas tiesībās. Par priesteri viņu iesvētīja lielais Baltu tautu apbrīnotājs kardinālis Samorē 1954. gada 8. decembrī. Reizē strādādams Vatikāna valsts sekretariātā Jāņa XXIII un Paula VI laikā viņš nodevās dvēseļu aprūpes darbam, it īpaši pie studentiem. 1967. gadā viņu Vatikāns sūtīja uz Briseli darbā nunciātūrā, 1970. g. pārcēla uz Lisbonu, bet 1974. g. viņš atvēra Svētā Krēsla jeb Vatikāna pārstāvniecību pie Eiropas Padomes Strasburgā. 1979. gadā pāvests Jānis Pauls II viņu iesvētīja par arhibīskapu un nozīmēja par apustulisko nuncijs Ziloņkaula Krasta Republikā, Nigērā un Burkinā Faso. Kopš 1985. g. viņš bija pastāvīgais Vatikāna novērotājs pie AN organizācijas Ženēvā un pie tur pastāvošām speciālām starptautiskām organizācijām.

Kādi ir jaunā nuncijs novēlējumi? - "Pirmajam vārdam brāļiem Latvijā ir jābūt draudzības un miera vārdam. Draudzība ar visiem kristiešiem Latvijā. Veselu pusgadsimtu kristieši - luterāņi, katoļi un pareizticīgie lūguši Dievu un saglabājuši cerību, dzīvodami katakombās krusta tuvumā. Novēlu, lai šīs ciešanas un cerība būtu īstā oikumēnisma pamats, meklējot pie visiem kopējā evaņģēlija visu kristiešu vienību, ko Otrais Vatikāna koncils uzskata ne tikai kā pamudinājumu, bet kā pienākumu mūsdienu Baznīcai. Kā apustuļa Pēterī pēcteča pārstāvis centīšos rādīt visiem saviem brāļiem, cik vien iespējams, līdzīgu, evaņģēlijam atbilstošu Pēterī un viņa pēcteču attēlu. Vēlu visu labāko latviešiem, arī tiem, kam nav skaidra uzskata par Dievu, lai tie visi kopā ceļ jaunu Latviju brīvībā un mierā, izmantojot evaņģēlija universālo mācību. Beidzot novēlu visiem, sākot ar mani draugiem katoļiem, drīz tikt ar jums kā pāvesta pārstāvim Rīgā un citās Latvijas vietās," viņš nobeidz sīrsnībā.

Nuncijs Mullors Garsija ir vairāku grāmatu autors, no kurām ievērojamākās ir "Dievs tic cilvēkam" un "Jaunā kristietība".

Monsinjors A. BRUMANIS

Lūdzam līdzstrādniekus nekavēties ar savu rakstu iesūtīšanu!

Red.

Latviešu tautas augstskola ABRENE, Francijā, šogad atzīmēs savu 5 gadu jubileju un aicina ciemiņus no tuvienes un tālienes, lai kopā ar mums svinētu šo notikumu. Šajos gados ABRENĒ viesojušies tūkstošiem latviešu no Vācijas, Anglijas, Zviedrijas, Austrālijas, ASV, Kandas, Latvijas un citām zemēm. Jubilejas gadā aicinām ciemos gan tos, kas jau ir veci draugi, gan tos, kas vēl ABRENĒ nekad nav bijuši, kas nav redzējuši šo vienu no skaistākajiem latviešu īpašumiem. Tuvāka informācija par šeit minētajiem sarīkojumiem sekos presē.

LATVISKAS LIELDIENAS

Neformāls seminārs un svētku svinēšana no 16. - 20. aprīlim. Protams, ievērosim visas tradicionāli latviskās Lieldienu izdarības, kā šūpošanos, olu krāsošanu, putnu dzīšanu, ripu sišanu, dziedāšanu un t. t. Gadu gaitā sevišķi populāra kļuvusi šūpošanās lielajās šupolēs, kurās var sasēties līdz pat sešiem cilvēkiem. Šūpošanās mēdz turpināties visas trīs Lieldienu dienas, līdz pat vēlai nakts stundai. Dažreiz talkā nāk franču kaimiņi, kas apbrīno latviešu bagātās svētku tradīcijas.

STARPTAURISKA KONFERENCE PAR DAUDZKULTŪRU SABIEDRĪBU, RESP., DUBULTO IDENTITĀTI iecerēta laikā no 28. - 31. maijam.

RESTAURĀCIJAS KURSI

No 8. - 19. jūnijam. Tos vadīs restaurācijas meistars un interjēra speciālists Andrejs Rītiņš, kas Kanadā vada skolu "Rītiņš Studio". Viņa klientu starpā ir firmas "Calvin Klein", "The Royal Bank" un "Transport Canada". Viņš vadīs interjēra darbus Kanadas ministru prezidenta mītnē Bahāmās. Viņa veikumi plaši pazīstami ASV un Anglijā. Kursos ABRENĒ paredzētas praktiskas nodarbības pils restaurāšanai. Piedalīsies Rītiņa studenti no Kanadas. Dalībnieki gaidīti no citām trimdas zemēm un Latvijās.

JĀNI

Tie kļuvuši par īpaši populārām svinībām Abrenē, kur sabrauc līgotāji no dažādām zemēm. Tos šoreiz svinēs tieši Saulgriežu naktī - 20. jūnijā. Būs tā, kā vecos laikos Latvijā: ar vainagu vīšanu, lauku apdziedāšanu, lekšanu pāri ugunskuram, alus dzeršanu, siera siešanu un pārdes ziedu meklēšanu.

LATVIEŠU SKOLOTĀJU KONFERENCE "HUMANITAS 92" ABRENĒ no 12.-17. jūlijam. Darba konferenci rīko Latviešu tautas augstskola ABRENE, PBLA un Latvijas Izglītības ministrija. Tā veltīta humanitāriem priekšmetiem.

3X3 ABRENĒ

No 19.-25. jūlijam. Nometne visām paaudzēm latviskās identitātes stiprināšanai, gan trimdas, gan Latvijas latviešiem. Turpināsim iepriekšējo gadu tradīciju, ieaicinot interesantus lektoros no Latvijas politiskās arēnas un kultūras dzīves (Pagājušā gadā, starp citu, piedalījās LTF priekšsēdis R. Ražuks, AP deputāts O. Kostanda, folkloriste M. Mellēna un dzejnieks L. Briedis.). Paredzētas lekcijas, diskusiju vakari, dziedāšana, izbraukumi pa skaisto Loāras ieleju (ar vīnu garšošanu!) un balle. Pēc nometnes interesentiem būs iespēja piedalīties kopejā braucienā uz vasaras Olimpiādi Barselonā, Spanijā. Varēsim piedāvāt biļetes sporta sacensībām.

ABRENES VASARAS SKOLA

No 26. jūlija līdz 15. augustam. Pagājušā gadā piedalījās gandrīz 30 skolnieku. Ceram, ka šogad skaits pieaugs. Skolu vadīs Daira Cilne no ASV, un tajā strādās skolotāji no trimdas un Latvijas. Mācības latviešu valodā un literatūrā, folklorā, vēsturē, zīmēšanā, dziedāšanā. Bērniem no Latvijas iespēja mācīties angļu, vā-

cu vai franču valodu pēc pieprasījuma.

LATVIEŠU VALODAS INTESĪVKURSI PIEAUGUŠIEM

No 24. augusta līdz 12. septembrim. Šie kursi notiek jau piekto gadu ar ļoti labiem panākumiem. Piedāvājam mācības dažādos līmeņos. Tās notiek 6 stundas dienā, 5 1/2 dienas nedēļā, ar skolotājiem no trimdas un Latvijas. Cena ir mērena: 5.500 FF. Pieteikšanās līdz 15. jūlijam, iemaksājot 1.000 FF. Cenā ieskaitīts pilns uzturs un apmešanās B kategorijas istabā. Viss laiks tiek pavadīts latviešu vidē, lai studenti var pēc iespējas ātri izmantot jauniegūtās valodas zināšanas. Kas vēl nav iemācījies latviešu valodu, lai brauc pie mums, mēs iemācīsim!

Plānošanas stadijā vēl virkne citu pasākumu. Bez tam ABRENE svinam visas LATVISKĀS GADSKĀRTAS svināmās dienas. Tajās piedalīties, protams, aicināts katrs, kas attiecīgā laikā vēlas apciemot ABRENI. Īpašums ir Loāras ielejā, senā vēsturiskā vīnu apgabālā, kur atrodas slavenas pilis. Tātad, šis ir ideāls ceļa mērķis tūristiem, kas vēlas nedaudz iepazīties ar Franciju. ABRENES viesnīca darbojās cauru gadu, ciemiņi tajā vienmēr gaidīti.

Tuvākai informācijai var zvanīt uz ABRENI, Francijas kods plus 4795 5509.

Adrese: ABRENE, F-37420 Huismes, France.

Fakss: 4795 4441

LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLA A B R E N E

VESTULES NO LATVIJAS:

DZĪVES APSTĀKĻI

I

Lai Tu līdz galam saprastu, kas pie mums notiek, man būtu romāns jāuzraksta. Vēstulē es varu pateikt tikai kādu nieku.

Par to pašu krievu armiju. Latvijā vien esot ap 200.000 vīru. Vīrsniekiem ir arī ģimenes. Tātad kopējais cilvēku skaits ir krietni lielāks. No Krievijas pārtiku viņiem neved. Mums visi viņi ir jāpabarō, kaut pašiem ir trūcīgi ar pārtiku.

Tā jau Krievija deklarē, ka pārņem bijušās Padomju Savienības armiju, bet kad jārūnā par tās izvešanu, tad tā vairs it kā neesot par armiju noteicēja. Tā kļūst par bezsaimnieka mantu, ko pārzina tikai tās komandieji. Līdzīgi tā bija ar Bermona-Golca armiju 1919. gadā, kad Vācija it kā vairs nebija par to noteicēja. Toreiz mums pašiem bija kaut cik kaņavīru un ieroču. Skaidrs, ka armija ir krievu lielvalstisko aprindu galvenā cerība, lai pār mums valdītu arī turpmāk.

Patreiz no Krievijas puses pret Baltiju izvērstā nežēlīga ekonomiskā blokāde. 1992. gadā nekādu izejvielu no Krievijas uz mums vairs nedrīkst izvest. Bet pie mums ir radīta milzīga rūpniecība, kas strādā ar ievestām izejvielām un ievestiem krievu strādniekiem. Tas tika darīts, lai mūs kolonizētu, pārkrievotu. Nu daudzas rūpnīcas būs jāslēdz izejvielu trūkuma dēļ. Ko darīs bezdarbnieki - krievi? Varbūt dumpis pret Latvijas valdību? Visās lielākajās Latvijas pilsētās latviešu ir mazāk par pusi, bet Daugavpilī tikai 7%. Visā Latvijā latviešu ir 52%, nedaudz vairāk par pusi.

Mums patreiz katastrofāli trūkst degvielas. Transports darbojas ar pārtraukumiem, neregulāri. Krievija degvielu sola tikai par apmaiņu pret pārtiku pēc pasaules cenām. Pašiem dzīvojot uz bada robežas, mēs tā varam iemainīt degvielu ne vairāk kā 20 miljonu dolāru vērtībā, bet vispietiecīgākajam patēriņam gadā mums tā nepieciešama par, apmēram, 200 miljoniem dolāru. Tā mūs brīvos un neatkarīgos cenšas ekonomiski nospiest uz ceļiem.

Tu izsakies kritiski par savas valdības darbiniekiem. Mums jau arī ir visādi mutes bajāri un sava labuma, goda un varas tīkotāji. Tomēr premjērs Ivars Godmanis ir goda vīrs. Cīnās dienu un nakti par Latviju. Viņš nav ko apskaust tās situācijas dēļ, tā posta dēļ, kādā mūs visus ir novedu-

si 50 gadus ilgā svešzemnieku vara. Ka nu tikai viņš noturētos!

Dārdzība pie mums aug nepieredzēti. Pat par pasta kastīti bija jāmaksā iepriekšējā 2 rbļ vietā 36 rbļ, 18 reizes vairāk. Sviests pie mums maksā 120 rbļ kilogramā, agrāk maksāja 3,50 rbļ, tātad 34 reizes vairāk, maizes kukulītis 15 kap. vietā vairāk kā 4 rbļ, t. i., apmēram, 27 reizes vairāk utt. Bet mana strādājoša pensija palielinājusies no 200 rbļ uz 244 rbļ, t. i., apmēram, 1,2 reizes, alga no 330 rbļ uz 660 rbļ, t. i., apaļas 2 reizes. Decembrī izdevu ap 1.000 rbļ, janvārī nebūs mazāk. Cik pietrūkst, paņemu no "zeķes" t. i., krājkases. Kan nav ko ņemt, ko tas lai dara? Negribas domāt, kā būs turpmāk. 1993./4. gada ziemā man draud nosalšana. Līdz tam malca ir sagādāta. Tagad tā kļuvusi nesamērīgi dārga, un pie tam nav ar ko no neža atvest, jo nav degvielas.

Tādas nelielas ainiņas varēju Tev parādīt. Nākošajā vēstulē centīšos Tev ieskicēt, kādi izskatās Latvijas lauki, konkrēti, kādi izskatās mums dārgie Kalnadruvu lauki. Tas būs skumjš stāsts, bet par to nākamreiz.

HARIJS

II

Vispirms, piedodiet, ka rakstu ar zīmuli. Nav mājā vairs neviena pildspalvas serdeņa. Ņem kuŗu gribi, neviens vairs tinti ārā nelaiž. Gan liku tos karstā ūdenī, gan pat uzvāriju, bet neko nelīdzēja. Gāju uz kiosku, sak, varbūt varēšu kaut citu pildspalvu, jo serdeņi vairs nav pārdošanā. Nelaimējās. Kiosks slēgts.

Vakar pa TV "Rīgas Balss" atvainojās, ka šodienas avīzi mēs nevarēšot lasīt, jo neesot benzīna, ar ko aizvest avīzi uz kioskiem. Lai nu puikas nākot palīgā avīzi pārdot. Acīmredzot, arī citām avīzēm tā patī kaite, un šodien, droši vien, avīžniecē "atdusas uz lauriem". Man uznācis "vēstulju rakstīšanas drudzis". Jūs taču ļaunā neņemsit...

Jā... te nu mēs esam gan dimbā un ārā netiekam. Veikalā te šā trūkst, te tā, te sērkokciņi jāmeklē, te rakstāmais. Nu gan saprotu, kāpēc uz laiku sērkokciņus vaj ar uguni nācās meklēt. Atkal cenas paceltas. Šoreiz desmitreiz dārgāki kļuvuši, plus vēl 12 kap. par pārdevējas "laipnību" tos vispār pircējam pasniegt. Viena kastīte maksā jau 1,12 rbļ. Agrāk pirkām par vienu kapeiku, tad pacēla uz 10 kap., nu atkal 10x dārgāk. Mēs te ar plašu vērienu rīkojamies, citādi vēl kādam reizesrēķins no galvas pagaisīs.

... Nu jau puslitrs piena pudelē maksā 4,06 rbļ. Ja atrēķina pudeles cenu, maksā 3,06 rbļ. Pirms pāris dienām avīzē bija drukāts, ka maksāšot 5,10 l (tīrā cena, bez taras). Veikalniekam savi rēķini...

To paku, kuŗu sūtījāt ar kuģi, man atnesa 11. janvārī. Teicās tālu ceļu braukuši - cauri Polijai un Lietuvai. Tai laikā mūsu zemē trūka benzīna. Pa druskai to benzīnu šur tur sadabū, pat armija izpalīdz, lai autobusi neapstātos pavisam. Līdz ar to cenas ārkārtīgi cēlušās. Laucinieki nevar nogādāt pienu pienotavās, jo nav transporta. Agrāk visi veda ar zirdziņiem, nu vairs to nav. Kamēr zirgus pieaudzēs, nāksies vēl ilgi gaidīt.

Vienu vakaru pa TV bija tāda kā preses konference. Žurnālisti tikās ar valdības pārstāvjiem. Atbildēja arī Galvenā pasta priekšnieks. Nenoliedza gadījumus, ka negodīgi pasta darbinieki okšķerējot vēstules, valūtu meklēdami. Pacīpas tāpat apstrādājot. Ja pieķeršot, stingri sodīšot. Lai par visiem gadījumiem ziņojot. Ja pakas zūdot, lai sūtītājs, vispirms ar savu kvīti griežoties savā pastā, tad to kvīti atsūtīt šeit. Tikai tad varot sadzīt pēdas, kuŗā pastā "šmuce" notikusī.

Tā kā "lielais brālis" tagad prasot norēķi-

nus valūtā par pasta nogādi pāri jūrām, iespējams, ka uz kādu laiku pasta sūtīšanā varot iestāties arī pārtraukums. Sūtīšana atkal padārdzināšoties.

Mani mazbērni janvārī visi (izņemot Līziņu) pārslimoja gripu. Ja nebūtu nupat no jums saņemusi zāles, kuņas turpat visiem sadalīju, būtu grūti. Šoreiz visi tika ātri uz kājām. Paldies, tas sūtījums pienāca tieši laikā. Līziņa savu paldies sūta ar pielikto zīmējumu. Viņa man tos "cep" kā pankūkas, kad tikai tiek pie papīra. Uz manu dzimšanas dienu bija "uzcepusi" apsveikumu un likusi arī savam mīļajam kaķim parakstīties. Šim neesot veicies un nācies piepalīdzēt. Rezultātā mazajai pie acs krietns skrāpējums. Lielās māsas šausminājas "kas gan tam kaķim esot jāizcieš."

Pagājušo nedēļu mūsu zemi piemeklēja viesuļvētra. Jūrā viļņi bijuši 4-5 m augstumā, vēja brāzmas 28, pat 39 m/sek. Daugavā ūdens pacēlies 1,5 m virs normas. Lauzti koki, mājām norauti jumti. Mūsu Dainai, pilsētā pa ielu ejot, nācies cīnīties ar spēcīgu vēja grūdienu. Iela slidena, vējš šo nopūtis no pārejas un nesis virsū mašīnai, kas tikai ar lielām grūtībām nobremzējusi. Var teikt, pats Dievs viņai šoreiz klāt stāvējis.

Sakarā ar to zāļu trūkumu sākas dabas ārstniecības atdzimšanas "ēra". Pa vidu atrodas daudzi haltūristi. Māna ļautīgus tāpat kā agrāk čigānietes ar zilēšanu. Ka tik nauda nāk!

E.

SPORTS:

LSAK 40 DARBA GADI

1991. gada 27. maijā aizritēja 40 gadu kopš nodibinājās Latviešu Sporta Apvienība Kanadā. So notikumu atzīmēja š. g. 25. janvārī Toronto latviešu centrā.

Sarīkojumā ieradās LNAK valdes priekšsēdis V. Zariņš un DV pārstāvis T. Kronbergs, solot Kanadas latviešu sportam atbalstu arī turpmāk.

Apmeklētāju vidū bija vairāki bijušie Kanadas meistari un Kanadas valsts izlases dalībnieki, tāpat arī daži bijušie Latvijas brīvalsts izlases sportisti un sportistes un pārs bijušās Latvijas meistares.

Bija ieradušies visi 4 vēl dzīvi palikušie LSAK pirmās valdes locekļi - Priekšsēža vietnieks Ž. Zentiņš, sekretāre V. Balode-Pālēns, mantzinis E. Steinhards un biedrzinis J. Pālēns.

Protams, LSAK dibināšanai ir sava priekšvēsture. Pirms nodibinājās LSAK, Kanadas sporta dzīvi vadīja Žanis Zentiņš, kuņu šim amatam izvēlējās Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padome, un vēlāk - Latviešu sporta sekretariāts trimdā.

Svētku runu teica pašreizējais LSAK valdes priekšsēdis Juris Zivtiņa, samērā plaši pakavējoties pie LSAK darbības sākuma gadiem, atzīmējot, ka LSAK priekšsēži bijuši R. Plūme, V. Rozenbergs, J. Adminis, V. Sališs, A. Dzilna, R. Bulte, A. Ticmanis un J. Vilmanis. Viņš arī runāja par sadarbību un atbalstu atjaunotās Latvijas sportam, sevišķi sakarā ar Olimpiskām spēlēm.

Atmiņās pakavējās arī citi runātāji.

Jāatzīmē, ka LSAK nodibināja arī pirmo jaunatnes vasaras nometni svešumā un vadīja to 7 gadus (5 Sidrabenē).

Par ilggadīgu un izcilu darbu Kanadas latviešu sporta labā godināja sporta darbinieku Žani Zentiņu, pasniedzot balvu - tautisku šķīvi. Viņš bija pirmais, kas apzināja un sāka organizēt latviešu sportistus un sporta darbiniekus Kanadā, rūpējoties par LSAK nodibināšanu un noorganizējot un vadot pirmās latviešu meistarsacīkstes basketbolā un volejbolā. Tikko ieradies Kanadā, viņš pie Toronto centrālās YMCA's nodibināja Latviešu YMCA kopu un bija tās valdes priekšsēdis 25 gadus.

Ž. Zentiņš ir arī Baltiešu sporta federācijas Kanadā dibinātājs un ilgus gadus tās prezidents. Šādu pašu amatu pildījis vairākus gadus Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijā (pašreiz ir tās vice-prezidents).

Atmiņā palikuši viņa lieliski organizētie un vadītie baltiešu sporta svētki. Viņš bija arī viens no Brīvās Olimpiādes organizētājiem.

Pazīstu Žani Zentiņu kā rosīgu žurnālistu un sabiedrisku darbinieku citās sabiedrības dzīves nozarēs, ieskaitot mūziku. Pirms daudziem gadiem viņš noorganizēja latviešu programmu CBC radio raidījumā "Song of my people", piedaloties programmas izpildīšanā kopā ar Maigu Dežardenu, Pēteri Geistautu un Jan Rubes.

J. PĀLENS

GADSKĀRTĒJAIS LSAK KONGRESS

Kanadas latviešu sportisti un sporta darbinieki pulcējās savā gadskārtējā kongresā 26. janvārī, Toronto DV telpās. Kongresu vadīja R. Bulte, protokolēja Ž. Zentiņš.

Kongress ar aklamāciju no jauna ievēlēja līdžzinējo valdi un revīzijas komisiju. Apvienību joprojām vadīs J. Zivtiņa, bet valdē būs: Velta Ādmine, Zenta Griķe, Aleksandrs Kudrašovs, Oļģerts Kurcigs, Juris Tērauds, Modris Lorbergs, Rasma McNeil un Žanis Zentiņš. Revīzijas komisijā - Artūrs Antmanis, Ivars Leja un Kārlis Gulbis.

Kongress vislielāko vērību veltīja jautājumiem, kas skāra sadarbību ar Latvijas sporta vadību. Reizē ar Latvijas neatkarības atgūšanu, Latvijas sportistiem pavērušies vārti sacīkstēm ārzemēs, bet tās saistas gandrīz vai ar nepārvarāmām materiālām grūtībām. Latvijas Olimpiskai Komitejai trūkst pat līdzekļu, lai sūtītu Latvijas sportistu izlases uz Olimpiskajām sporta spēlēm. Jaunie apstākļi tagad dod iespēju svešuma jaunatnei piedalīties sacīkstēs Latvijā.

Lai palīdzētu Latvijas sporta vadībai, Latviešu sporta padome brīvajā pasaulē, sekojot Kalgarijas latviešu biedrības "Daugava" ierosmei, uzsākusi plašu līdzekļu vākšanas akciju ar nosaukumu "ZELTS LATVIJAI". Panākta vienošanās ar Latvijas Republikas fiziskās kultūras un sporta komiteju, ka naudu no konta "Zelts Latvijai" var izņemt tikai ar LSPBP akceptu.

LR sporta komiteja, nevēlēdamās iemainīt savā rīcībā esošos 20.000 dolārus pret rubļiem, ieguldījusi tos "Zelts Latvijai" kontā.

LSAK ierosinās nākošā LSPBP kongresā, ka Globālās latviešu meistarsacīkstes var rīkot tikai Latvija, bet svešuma latviešu sporta vadība var rīkot plašas sacīkstes zem cita nosaukuma.

Kanadas latviešu meistarsacīkstes ritējušas sporta kalendara ietvaros. Par tām jau ziņots presē agrāk. Aktīvākā izrādījusies golfa nozare, arī šaušanas un novusa nozares.

LSAK sekmēs Kanadas latviešu sportistu piedalīšanos "Trijzvaigžņu" sporta spēlēs Latvijā. Tās paredzētas visām vecuma grupām un notiks 1993. gada vasarā.

Sporta apvienības darbu sekmējusi LNAK un DV organizācija.

Pieskaņoties jaunatnes sportam, jāatzīmē, ka Sporta apvienība ir vairākas vasaras palī-

Mūsējo sniegums ziemas Olimpiādē.

dzējusi noorganizēt pie Sidrabenes vasaras nometnes sporta nometni. Tā darbojusies ļoti sekmīgi un radījusi interesi gados vecāko bērnu grupā. Nodarbības sporta nometnēs vadījuši teicami instruktori. Diemžēl, sporta nometne nav turpināta no gada uz gadu, kā to bija iecerējusi Sporta apvienība. Dabīgi, ka tāpēc tā nav izraisījusi ilgstošu interesi un nav kļuvusi par gaskārtēju sporta nometni. Jāatzīmē, ka Sidrabene ir bagāta ar labiem sporta laukumiem, sporta piederumiem un LSAK ir arvienu bijusi gatava tai palīdzēt.

LSAK biedru maksas paliek līdzšinējās - pieaugušiem \$ 5.00, bet jaunatnei \$ 1.00.

Ž. ZENTIŅŠ

DV CV KULTŪRAS NOZARES PAZIŅOJUMS

Patriotiskās dzejas konkurss, kuŗa organizēšanu Daugavas Vanagu organizācijas 45 darbības gadu zīmē ar 1990. gada maija mēneša sēdes lēmumu DV centrālā valde uzdeva izkārtot DV CV Kultūras nozarei, ir noslēdzies. Konkursa rīkošanu ierosināja DV CV Kultūras nozares referente Inta Purva. Šo savu ierosinājumu viņa pamatoja ar domu, ka tieši patriotiskās dzejas ievirze, kā tēvzemes mīlestības izpausme, Latvijas ilgajos apspiestības gados nav varējusi attīstīties normālā veidā un tāpēc būtu īpaši izceļama. Necilvēcīgais komūnisma režīms atņēmis latviešu kultūrai neskaitāmus dzejniekus. Gan tos, kas zaudēja dzīvības mocekļu gaitās, gan tos, kam apstākļi un pārliecība liedza iet rakstītā vārda ceļu.

Darbu izvest uzdeva DV CV Kultūras nozarei, ar tās vadītāju Arvīdu Kalupnieku. Tiešo konkursa vadības darbu uzņēmās DV CV Kultūras nozares referente Inta Purva. Par vērtētājiem tika pieaicināti: rakstniece Irma Grebзде, dzejniece Lolita Gulbe un literatūras vēsturnieks - dzejnieks Ojārs Jēgens.

Konkursā piedalījās 54 autori: 42 no Latvijas un 12 ārzemēs dzīvojošie. Vērtējums deva 2 trešās un 2 ceturtās vietas. Ir dota piekritība, lai balvas nesadalītu, ļaujot visiem autoriem saņemt balvas pilnos apmēros. Pirmās vietas ieguvēju aicinās lasīt savus darbus DV 7. Globālās Dienās, Toronto, Kanadā, šī gada maijā. Pārējie balvu ieguvēji tās saņems šo dienu noslēgumā.

Vērtējumu rezultāti ir sekojoši:

1. v. - \$ 1.000.00 - Aleksandrs Pelēcis,
2. v. - \$ 750.00 - Alfrēds Putniņš,
3. v. - \$ 500.00 - Dzīntra Žurevska,
- \$ 500.00 - Valdis Rūja,
4. v. - \$ 250.00 - Skaidrīte Kaldupe un
- \$ 250.00 - Lūcija Nāgele.

Vērtētāju ieteiktie autori (alfabētiskā secībā): Ilga Bērza, Māris Čaklais, Irēna Reinholde (Dubkēviča), Jānis Ūpis (Elsbergs), Gunārs Freimanis, Māra Kalēja, Velga Krīle, Laima Livena, Rolands Miezītis, Ināra Roja, Lolija Vēze un Alfrēds Zariņš.

Paredzēts izdot konkursa izlases dzeju grāmatu, kuŗā atradīsies dzejas arī no pārējiem konkursa dalībniekiem.

Paldies DV organizācijai par tās lielo devumu latviešu kultūrai. Paldies DV centralai valdei par balvu kārtošanu un visām DV nodaļām, kas šo pasākumu atbalstījušas.

1992. g. 25. janvārī.

Inta Purva,
DV CV Kultūras nozares vadītāja
un Patriotiskās dzejas konkursa atbildīgā vadītāja.

Arvīds Kalupnieks,
DV CV Kultūras nozares vadītājs.

Laipni lūdzam tuviniekus sniegt redakcijai bibliografiskas ziņas par aizgājējiem viņā saulē, lai varam par viņiem sniegt piemērotus nekrologus. Būsim pateicīgi.

Redakcija

AIZSAULES CEĻOS:

DR. ANNA LAUKS

Anna LAUKS dzimusi 1902. gada 12. janvārī, Mārupes pagastā, netālu no Alūksnes, daudz bērnu ģimenē.

Pēc medicīnas studiju beigšanas Latvijas Universitātē, 1928. gadā uzsāk praksi Otes muižā, vēlāk kļūstot par rajona ārsti Ziemeļu un Aušviķu pagastos.

Pēc apprecēšanās pārcēlās uz Juglu un palika tur strādājot līdz 1944.

gadam, kad Latvijai bija jāatstāj. Vācijā kādu laiku strādāja Lejas Sudetijā pie Osnabrikas. Izceļo uz Kanadu.

1954. gadā nolika Kanadas valsts eksāmenus un sāka strādāt privātā praksē, saistoties ar "Toronto Women's College" slimnīcu, kur viņai bija tiesības ievietot savus slimniekus.

1990. gadā pārtrauc regulāri strādāt kā ārste, paturot kā pacientus tikai dažus tuvākos draugus.

Visi, kuŗiem Dr. Lauks bija palīdzējusi, īpaši plašā alūksniešu saime, kas tik ļoti viņu cienīja, atcerēsies kā cilvēku, kas dzīvoja darīdama labus darbus - mazinot cilvēku ciešanas, sāpes un stiprinot morāli dažu labu, kas bija paguris. Viņa bija absolūta optimiste, kas ticēja Latvijas brīvībai un to arī sagaidīja. Būs gūti atrast vienu citu cilvēku, kas būs nodevis savai profesijai tik pilnīgi, kā A. Lauks medicīnai.

Viņa reti bija sastopama kādos sabiedriskos vai politiskos sarīkojumos, kādās jubilejās. Vienmēr viņa varēja redzēt ārstu semināros un slimnīcu gadskārtējās kliniku dienās. Viņa tur nebija tikai pasīva klausītāja, bet dzīvi piedalījās diskusijās, nākot priekšā ar interesantām medikālām problēmām, kuŗas klātesošie kopīgi palīdzēja atrisināt. Vienmēr bija labi informējusies par jaunākajiem medicīnas atklājumiem. Tādēļ Dr. Lauks bija viena no kompetentākām un visiecienītākām ārstēm Toronto medicīniskās palīdzības darbā latviešiem un citiem.

Ar lielu gandarījumu personīgi jāpiemin viņas lielais atbalsts, kā materiāli, bet īpaši morāli, laikā, kad sāka veidoties latviešu veco ļaužu mītne KRISTUS DĀRZS. Viņas padomi un iedrošinājums daudz palīdzēja, kad grūtības likās nepārvaramas.

Cik klusi Dr. Anna Lauks dzīvoja un strādāja, tik klusi viņa aizgāja 1991. gada 12. oktobrī, dzīvojot savā mājā. Viņu kremēja privātā ceremonijā, klātesot tikai piederīgiem.

Pēc viņas sēro dēls Vairis un daudz radu Kanadā un Amerikā.

Viņa bija ilggadīga Latviešu Ārstu un Zobārstu apvienības (LAZA) locekle un atbalstītāja. Piederēja pie Kanadas un Ontario provinces ārstu apvienībām.

Lai cilvēku pateicīgās vēlmes pavada šo paš-aizliedzīgo dziednieci zvaigžņu ceļos.

Dr. Eduards Upenieks.

DĀVIS ZUŠMANIS

Inženieris-elektriķis Dāvis ZUŠMANIS negaidot šķīrās no šīs pasaules 1992. gada 15. janvārī, Montrealā.

Viņš bija dzimis 1904. gada 2. augustā, Rīgā. Studējis Latvijas Universitātes Mechanikas fakultātē. Bija viens no Akadēmiskās vienības "LĪDUMS" dibinātājiem 1925. gadā. Strādāja VEFā kā radio aparātu nodaļas vadītājs.

No Vācijas 1949. gadā izceļoja uz Kanadu, kur iesāka strādāt "RCA Victor Co." Montrealā. Kā radio aparātu pārbaudītājs avansējās līdz projektu inženierim. Papildināja savas zināšanas Mekgila (McGill) Universitātē. 1960. gadā viņu uzņēma par biedru "Corporation of Professional Engineers of Quebec, Canada". Sastāvēja Latviešu Inženieru apvienību un ilgus gadus bija Montrealas-Otavas vīru koŗa JUNDA rindās.

D. Zušmani pēdējā gaitā izvadīja māc. G. Huns. No drauga atvadīties bija ieradusies līdumieši J. Grebзде, A. L. Sprūdžs un V. Plampe.

Pēc aizgājēja sēro dzīves biedre Anna, meita Vija ar ģimeni, mazbērni un mazmazbērni.

Ž. ZENTIŅŠ

SAPRAST UN SAPRASTIES

Montrealas Latviešu Biedrībai šogad 4. janvārī piepildījās 44 gadi. Tas ir krietns laika sprīdis un pelna atzīmēšanu. Kā katru gadu sanācām kopā, bet tā kā mūsu sabiedrības vidējais vecums ir sasniedzis cienījamu ciparu, tad ziemas laikā, ledainos ceļos, daudziem kļuvis par grūtu izkustēties no mājām. Apmeklētāju skaits nerasniedz cerēto. Žēl, jo viesi no Otavas - mācītājs Māris Ludviks ar kundzi Silviju, sniedza vērtīgu ieskatu un pārdomas par Latviju un latviešiem tagad.

Ludviki pēc izraidīšanas šai pusē jau dzīvo četrus gadus, bet tomēr saka, ka tikai tagad sāk iepazīt mūsu domāšanu un dzīves veidu. Ir liela starpība starp s a p r a s t u n s a p r a s t i e s. Lai varētu viens otru saprast, ir jādzīvo zem viena jumta; saprasties var arī pāri tālumiem. Šis veids jākopj, jo mēs te esam tikpat svarīga Latvijas daļa kā viņi tur. Palīdzība ir vajadzīga, bet, lai cik nozīmīgs būtu materiālais atbalsts, garīgais ir līdzcērtīgs. Ir jāpalīdz latviešu jaunākai paaudzei izaugt arī no piecdesmit gadu ilgās sistēmas iespaids, kas darījusi visu, lai noārdītu latvieša dzīves ziņu. Sadūļkotā ūdenī peld pa virsu skaidas un draža, un paiet laiks, kamēr ūdens atkal kļūst tīrs. Sajūsma par brīvību ir noplakusi, lielie pacēluma brīži, kā dziesmu svētki un barikādes, ir pagājuši. Tagad palikusi rūpju pilnā ikdiena.

Kā Silvija tā Māris Ludviki savos stāstījumos iepina Latvijas dzejnieku vārsmas, kas atspegulo tagadnes izjūtas, noskaņas un cerības. Būs - Latvija atkopsies, bet paies laiks.

Andris Gūtmanis, nesen atgriezies no sava studiju ceļojuma Latvijā, arī pastāstīja savus iespaids. Mūziķi un dziedātāji turpina savu darbu, bet lauku koŗiem, satiksmes grūtību dēļ, paredama liela samazināšanās.

Biedrības priekšnieks Mārtiņš Štauers vecos papīros bija atradis ziņas, ka pirms MLB nodibināšanas, gadu simteŗa sākumā Montrealā jau pastāvējusi sociālistu kopa ar 22 biedriem un saukli: darba ļaudis, apvienojaties!

Tā, acīmredzot, pajukusi kā putekļi un pelni, bet pašreizējā biedrība vēl dzīva un darbīga.

Daugavas Vanagu Montrealas nodaļas priekšnieks Jānis Norvels pasniedza M. Štauveram plkv. V. Januma stipendiju 1992. gadā \$ 1.000.- apmērā, kas piešķirta Latviešu jaunatnes dziesmu svētku padomei par izciliem nopelniem latviešu jaunatnes audzināšanā. Saņēmejs pateicās par atzinību un aizrādīja, ka nauda aizieŗot Mūzikas nometnes vajadzībām.

Bija gatavotas bagātīgas vakariņas. Tā kā ēdēju bija mazāk kā paredzēts, varēja dabūt arī oturu kārtu. Annas Fromholda kundzes ceptais kliŗģeris tika novērtēts un ātri vien pazuda. Cilvēki viegli pierod pie labām lietām un lēti negrib no tām atkāpties. Tā nu viņai būs vien jāturpina.

Paldies viņai un visiem, kas palīdzēja un pielika roku šai gadskārtējā MLB Sarīkojumā. Nākamgad MLB varēs atzīmēt 45 darba gadus.

E. C.

Par to, ka mūsu tauta dzimtenē nav aizmirsta, par to, ka mūsu domas un darbi vienmēr tiek vēltīti trūkumcietējiem Latvijā - daudz bērnu ģimenēm, veciem ļaudīm un bijušiem kaŗavīriem - invalīdiem, liecina sevišķi plašā palīdzības akcija, ko izveda janvāŗa mēneŗa beigās mūsu centrā. To veica DV Montrealas nodaļas vanadzies un vanagi, saņemot nedalītu atbalstu no Centra valdes pr-ŗa J. Tērauda: pirmkārt, lietot centra izveidoto saziņu tīklu; otrkārt, atvēlot telpas akcijas izveŗšanai. Vēsts par jauno saziņu akciju plūda ātri un aizsniedza montrealieŗu lielāko daļu. Par to ziņoja dievkalpojums, pensionāŗu sanāksmē un pa tāļruni. Uzdevumu veica akcijas ierosinātāŗas M. Demandt-Valdmane un Ē. Vītiŗa.

Viens no grūtākajiem uzdevumiem bija izšķiršanās par savāko saziņu nogādi uz Toronto māc. A. Celmasagādātai tvertnei. Starp daudzajām pieejamām transporta sabiedrībām tikai viena bija ar mieru pieņemt rīkotāju noteikumus - vienā reizē pārvest montrealieŗu un otavieŗu savāktos saziņus, pieņemot mūsu norādīto laiku uzlādēŗšanai ŗeit un Otavā un arī nosakot ieraŗšanās laiku izlādēŗšanai Toronto. Tur bija sarunāti brīvpŗātīgi talcinieki, kuŗiem pienākas paldies.

DV valdes locekļi bija sagatavojuŗi 6 grāmatu un 2 pŗrtikas saziņus DV Smiltenes nodaļai, kuŗa jau paspējusī ierīkot samēŗā plaŗu biblioteku ar profesionāļu vadītāju. Nodaļas vanadzies nosūtīja daudz bērnu ģimenēm, bērnu namiem un draudzēm Latvijā ap 14 daŗžādu apŗŗerbu saziņu.

Pavisam kopā ŗajā palīdzības akcijā nosūtīja 420 saziņus vai, aptuveni, ap 650 kubikpēdas. Nosūtīšanas cenu aprēķināja pēc torontieŗu norādījumiem - \$ 7 par kubikpēdu un \$ 8.- par piegādi mājās uz vienu adresi, neskatoties no saziņu skaita. Šiem maksājumiem vēl tika pierēķināti \$ 5.- par saziņu pārveŗšanu uz Toronto par katru saini un arī citi saziņošanas, telefona sarunu un materiālu iegādes izdevumi.

Izvērtējot iesaiņojumu, jāatzīst, ka, apmēŗam, 90 % bija labi vai arī ļoti labi sagatavoti ar skaidriem un lieliem uzrakstiem uz divām pusēm, nosietī ar piemēroti resnām auklām. Pārēji 10 % bija sliktāk sagatavoti, pie kam neliela daļa bija pat pārsienami, jo auklas nebija pietiekoŗi stipri novilkta, papes kastes par mīkstām. Daŗi saziņi bija nosietī ar pāŗāk tievu (grieŗ rokas!), izturīgu saiti, cītiem bija niecīgi un sīki uzraksti. Kaut gan maŗinrakstā, grūti salasāmi tad, kad tie atkratī.

Lai atvieglinātu nosūtīšanas un sadales punktus nodarbināto talcinieku darbu un novērstu nevajadzīgu piepūli, iesaku turpmāko saziņu gatavotājiem iepakošanas, nostiprināšanas un papes iepakoŗuma izvēlē pieiet ar lielāku nopietnību. Padomāsim par to darbu un pūlēm, kādas ŗādās akcijās ieliek darbu kārtotāji. Iespējams, ka turpmāk slikti sagatavotus saziņus nevarēsim pieņemt vai arī tie pašiem būs jāpāŗsaizo uz vietas. Ja tas būs jādara citiem, darbs būs jāatlīdzina. Papes kastēm jābūt neaprakstītām. Nav ieteicams tās vēlreiz ietīt brūnos papīros, kas viegli plīst - tā var viegli pazaudēt saņēmeja adresi.

Par ŗo teicamo darbu jāpateicās palīdzības akcijas izvedējiem. Tādēļ cildināsim Māŗu Valdmani, Ēriku Vītiŗu, Alīsi Grīntāli, Iridu Grāpēnu, Hediju Ozoliŗu, Dagū Demandt, J. Norveli, J. Leitenu, V. Paegli, K. Čaku, A. Oborūnu, J. Bilinski, O. Rozentālu, V. Hūnu, A. Laizānu, A. Zariŗu, J. Meŗinski, L. Dedeli un stipros vīrus, kas rīkotājiem palīdzēja daudzo saziņu iekrauŗšanā maŗinā - J. Birzi, A. Apini, J. Verneru, V. Verneru, M. Vikmani, T. Krauli, A. Opolnieku, E. Bārdiŗu un noteikti vēl kādu, kas

pasprucis manām acīm.

Nozīmīgākais šajā akcijā bija tas, ka to izveda - ar ļoti maz izpēmumiem - sievas un vīri pensionāru gados. Viņu vidū visas 4 dienas cītīgi strādāja viens pašas jaunāspaudzēs pārstāvis - Dags.

Pēc pēdējām ziņām sūtījums ir ceļā uz Latviju, kur tam jāpienāk marta sākumā.

SKRASTIŅU INDULIS

GATAVOJATIES NĀKAMAJAM SŪTĪJUMAM!

Lai iztīrītu un pārrunātu aizvadītu saīņu sūtīšanas organizēšanu, spriestu par paveikto, bet vēl vairāk, lai uzsāktu nākošo akciju, Montrealas latviešu organizāciju padome pulcējās īpašai sēdei 13. februāra vakarā, Centrā. Piedalījās - M. Demandt-Valdmane, Ruta Gabruša, E. Vītiņa, A. Spura, A. Vītols, V. Paegle un M. Štauers. ec līdz šim paveiktā darba izvērtēšanas, atzina, ka nākošajā akcijā sūtījuma tvertni sagādās un piekraus uz vietas. To novietos Centra ārpusē. Pēc piekraušanas to nogādās kuģniecības firmai ostmalā tālākai pārsūtīšanai uz Latviju. Sūtījumu izdarīs saziņā ar māc. A. Celmu, kas Toronto kārto LNAK un DV Kanadā palīdzības akcijas Latvijai.

Saiņus Centrā pieņems trīs dienas:

16. martā no plkst. 13-17,

17. martā no plkst. 16-20,

18. martā no plkst. 13-17.

Lūdzu, ievērojiet šos dātumus, jo ārpuskārtas saīņi vairs netiks pieņemti. Tvertni uz ostu nogādās dažas dienas vēlāk. Kuģis uz Ansterdamu atties ap 30. martu. Tur to pārvietos uz Latvijas Māras līnijas kuģi, kas dosies uz Rīgu.

Lai rīkotājiem dotu iespēju savlaicīgi pasūtīt piemērotākā lieluma tvertni (20 vai 40 pēdu garu) un lai būtu puslīdz noteikts ieskaits par paredzamo saīņu daudzumu un tilpumu, v i s i saīņu sūtītāji laipni lūgti p a z i ņ o t i e p r i e k š, vēlākais līdz 9. martam, savu saīņu skaitu un kopējo tilpumu, aprēķinātu kubikpēdās. Kubikpēdas aprēķināmas sareizinot visas dimensijas - platumu, augstumu un garumu. Ja izmēri ir collās, kopējais reizinājums jāizdala ar 1.728 (1 kubikpēdas tilpums).

Vēlreiz atgādinu, ka saīņiem jāizvēlas cietās papes kastes, kādas par brīvu var dabūt METRO un citos veikalos, pēc iespējas mazāk aprakstītas, lai tīra vieta paliktu vismaz saņēmēja adresei, ko vēlams uzrakstīt uz saīņa divām pusēm.

Saiņu un kubikpēdu daudzumu lūdzu darīt zināmu vienai no tālāk minētām personām:

Mārai Valdmanei, tel. 484-0712,

Ērikai Vītiņai, tel. 484-9734,

Jānim Norvelam, tel. 683-3342.

Cena par katru kubikpēdu \$ 6.-, bet \$ 8.- par piegādi mājās Latvijā uz vienu adresi par 3 saīņiem (par vairāk - \$ 16.-). Ja neparedzētu iemeslu dēļ saīņus neizdosies pārsūtīt pašiem ar savu kuģa tvertni, tie tiks līdzīgi pagājušai reizei sūtīti uz Toronto. Tādā gadījumā būs vēl \$ 5.- piemaksa par katru saīni. Saīņu iepakojšanas noteikumi aprakstīti iepriekšējos rakstos.

SKRASTIŅU INDULIS

KĀ CENTRS PULSĒ?

19. februāra valdes sēdē J. Tērauds ziņoja, ka Centra telefona tīkla darbība ievērojami izpalīdz pēkšņu un neplānotu sarīkojumu izziņošanā. Tā Ojāra Blumberga (no Latvijas) priekšlasiņjums bijis informatīvs un interesants. Pianistes Ilzes Graubiņas (arī no Latvijas) koncerts 15. februārī bijis labi apmeklēts.

No bijušā Lašīnās pilsētas galvas G. Dekari (Descary) kundzes saņemts pateicības raksts par viņai izteikto līdzjūtību.

L. Bisenieks ziņoja, ka Montrealas austriešu sabiedrība esot ieinteresēta rīkot Centra regulārus dejas vakarus ar profesionāliem deju skolotājiem un reizi nedēļā kāršu (bridža) vakarus.

Iespējams, ka 20. jūnijā Montrealā viesosies

Valmieras Drāmas Teātris ar uzvedumu "NĀKOŠPĀVASAR".

8. martā, plkst. 15:30, Centrā, Centra atbalstītāju pilnsapulce un valdes pārvēlēšana.

Nākošā Centra valdes sēde 18. martā, plkst. 19:30, Centrā. Valdes sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties jeb kuŗš interesents.

L. KALNIŅŠ

MŪZIKĀLS PĀRDZĪVOJUMS

Pianistes Ilzes Graubiņas koncerts Montrealā.

Pianiste Ilze Graubiņa pavisam negaidīti ieradās Montrealā atceļā uz Latviju un Montrealas latviešu biedrības izkārtotajā koncertu 15. februārī piemērotajā un skaistajā pilsētas du Bon Pasteur koncertzālē, ko rīkotājiem sarunāja J. Tērauds. Telpa iepriecināja viešņu un 50 koncerta dalībniekus.

Sākot jau ar Bacha mūziku pianiste pierādīja savas augstās un izcilās mūzikas spējas, izglītību un mūzikalitāti, minimāli pielietojot pedāl atspoguļojot harpsikordu tehniku, kuŗai Bacha mūzika bija oriģināli domāta.

Šajās kompozīcijās vērojām pianistes ritmisko kontroli un labi izdomāto izteiksmi. Galvenokārt, Fūgā varējām izjust skaidras fugato balsis, kuplinot temu ar labi sagatavotiem un dinamiski izceltiem kulminācijas punktiem. Bacha stils bija precīzs un skaidrs. Pianiste ieguvusi zelta medaļu 1964. gada Bacha 2. starptautiskā pianistu konkursā Leipcigā.

Pianiste Ilze Graubiņa

Koncerta I daļa beidzās ar Bēthovena Sonāti la bemola mažorā Opus 110. Šis ir maģistrāls darbs, kuŗā Graubiņa ne tikai pierādīja savu virtuozitāti, bet arī dziļi izjusto izteiksmi, sasniedzot skaistus emocionālus momentus, galvenokārt, lēnā sekcijā. Fūgas daļās virtuozitāte nepārvarēja skaidrību. Reizēm augstās notis labajam flīģelim šķita mazliet metāliskas.

Otrajā daļā dzirdējām latviešu komponista Jāņa Ivanova Prelūdi un Scerco, kam sekoja F. Lista mūzika. Pianiste pierādīja, ka arī šajās kompozīcijās viņa jutās ērti, atdarinot komponistu stilus.

Ilze Graubiņa ir mūsu pazīstamā, jau aizsaulē aizgājušā komponista Jēkaba Graubiņa meita, un tā viņa savu koncertu beidza ar sava tēva kompozīciju "Trīs graznas dziesmas" - 1. Aiz upītes meitas dzied, 2. Kur tu augi, daiļa meita? un 3. Visiem rozēs dārzā zied.

Pianiste šīs dziesmas spēlēja ar lielu mīlestību. Pirmā bija raksturīgi lēna ar interesantu melodijas apdari. Otrā izcēlās virtuozitāte ar ātriem kompozīcijas raksturiem. Trešajā, kas komponēta tieši pēc kaŗa, atspoguļojās smagas un dziļas jūtas, komponista un tautas

ciešanas. Melodiju pārtrauca spēcīgi klavieru akordi, tad atkal atgriezās pie dziļi izjustās tautas dziesmas.

Kā piedevu Ilze Graubiņa sniedza lēnu sekciņu no viņas dziļi iemīlētā itāļu komponista Skarlatti.

Sirsniņš paldies tālajai viešņai par iespēju klausīties viņas sniegumu, un arī rīkotājiem, kas sagādāja izdevību klausīties šādu mākslinieci. Ja amerikāņu sūtniecība nebūtu noraidījusi ieeļošanas vīzu, lai koncertētu kopā ar savu māsu vijolnieci Ievu Savienotajās Valstīs, mums iespēja viņu dzirdēt būtu pagājusi garām.

ANDRIS G.

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRISKĀ CENTRA
GADSKĀRTEJĀ PILNSAPULCE

Svētdien, 1992. gada 8. martā, plkst. 15:30

3955 Provosta ielā, Lašīnā.

DARBA KĀRTĪBA

1. Sapulces vadības vēlēšanas.
2. Protokola nolasīšana un pieņemšana.
3. Tekošas lietas.
4. Ziņojumi.
5. Valdes vēlēšanas.
6. Dažādi jautājumi un ieteikumi.

Pēc pilnsapulces kafijas galds.

Visus Centra biedrus, to viesus un organizāciju pārstāvjus laipni ielūdz

CENTRA VALDE

DAUGAVAS VANAGU MONTREALAS NODAĻAS

VANADŽU KOPA

r i k o

sestdien, 21. martā, no plkst.

12:00 līdz 17:00,

Montrealas latviešu Sabiedriskā
Centrā, 3955 Provosta ielā,
Lašīnā

PANKŪKU PĒCPUSDIENU.

Varēsīt baudīt dažādas pankūkas ar piedevām, skābu kāpostu zupu, kafiju, tēju, sulu un vīnu.

Atlikums paredzēts vanadžu darba sekmēšanai.

Ielūdz

VANADŽU KOPA.

HOBBYIST SEEKS

earlier literature, information and accessories related to the RIGA MINOX.

Also such cameras as LEICA, ZEISS, COLIBRI, DETROLA, KARDON, ZEPHYR, BOOMU, CNOPM, FAG, TCBBC, GOMULKA, ALTA, CANONHANZA, HONOR, ICHICON, LEOTAX, LUX, NIKON, NIPPON, NR III, RICOH I, SKY, STANDARD, TANACK, TOWER, ZENOBIA 35, DESCRIPTION, CONDITION, PRICES

Please write to

EDMUND JUSZCZYK,
2421 West 46th Street,
CHICAGO, IL 60632, U. S. A.

PATEICĪBA

No sirds pateicos mācītājam G. Hūnam par skaistiem atvadu vārdiem un visiem tautiešiem, kas atnāca atvadīties no mūsu ģimenes galvas

DĀVA ZUŠMAŅA

kuŗš pēkŗņpi tika aizsaukts no ŗīs pasaules. Liels paldies tiem, kuŗi ziedu vietā deva savu palŗdzŗbu lietai, kas Dŗvim bija tuva pie sirds - latvieŗu jaunatnes izglŗtŗbai Latvijā:

Abrams A., Bŗrzonis A. & V., Dreijeris K., Gentile G. & P., Kalacis J. & M., ŗŗvŗtis J. & E., Kraulis T., ŗŗkulis L., Krievs A. & A., Landovskis L. & A., Norvels J., Peize M. & D., Plŗme L., Sprŗdŗņs A. & D., Steprŗns I. & M., Tilga Z., Tŗters R. & M., Vŗtols E.

Saziedoti kopā \$ 605.- Visa nauda aizies uz Latvijas Universitāti Rŗgā mazturŗgo studentu atbalstam - fondā, kuŗņ jau ir nodibināts pie LU, Rŗgā.

Nevarēdama katram atseviŗņki par man un mŗsu lielajai ģimenei izteikto rakstisko un ar savu klātbŗtni parādŗto lŗdzjŗtŗbu pateikties, ar ŗo tad pieņemiet mŗsu vissirsnŗgāko paldies. Paldies arŗ Tev - Andri!

Sirsnŗbā Anna Zuņmanis
un ģimene.

AMATMEISTARS

v e i c

visvisādas māju un dzŗvokļu remontus un cita veida izpalŗdzŗbas darbus.

Sazināties ar

JĀNI JURŗEVSKI
RR 1
VAL DAVID, Quė.,
JOT 2NO

Zvaniet - 819-322-3312

Prasme un plaŗa pieredze.

JJ

SEKMĪGS DARBA GADS

DV Montrealas nodaļas gada sapulces ziņojumi un lēmumi.

Nodaļas gada sapulce notika 22. februārŗ, Centrā, un tajā piedalŗjās 43 vanagi un vanadzē. Pieceļoties godināja pagājuŗņā gadā aizsaules ceļos aizvadŗtos 3 nodaļas biedrus - G. Kanŗpu, J. Tomsonu un L. Uimani. Sapulci atklāja nodaļas valdes priekŗsēdis J. Norvels. Sapulces vadŗtāja postenim bija 2 kandidāti - V. Paegle un M. Stauvers, ar 32 balsŗm ievēlēja V. Paegli. Vienbalsŗgi par sekretāru ievēlēja A. Zariņpu, bet par balsu skaitŗtājiem - E. Kirstukas, J. Začu un J. Birzi.

Aizvadŗtāņ gada sapulces pieraksti nolasŗja A. Zariņņ. To pieņēma, izsakot sekretāram paldies.

Ziņojumos J. Norvels norādŗja, ka nodaļas dzŗvē jŗtama biedru gadu nasta. Darbŗba vairs neesot tāda kā agrākos gados, kad bijām jaunāki un čaklāki. Izņemot valdi, kas vēl cenņoties nodaļas darbŗbu veicināņ, par nodaļas biedriem to nevarot teikt. Piemēram, nodaļas abās ziedojumu akcijās piedaloties tikai 60 % no nodaļas biedru kopskaita. Biedru nauda, kas ir tikai 10 dolāri gadā (pensionāriem \$ 8.-) nesedzot pat tieņos nodaļas izdevumus, pat tos, kuņus pieprasot DV KV un DV CV. Tā vienŗgie ienākumi esot no

sarīkojumiem, kas caurmērā esot labi vai apmierinoši apmeklēti. Arī no šiem ienākumiem, respektīvi, peļņas 18 % tiekot sūtīti DV KV. Montrealas nodaļa, sakarā ar pēdējiem notikumiem Latvijā, atvēlējusi ievēriņas cianīgas summas dzimtenes atbalstam: Brīvības sardzei \$ 3.000.- (plus 1.000 dolāru no vanadzēm), Zviedrijas Nacionālam fondam ikgadus \$ 400.-. Atbalstīti arī citi - Latviešu skola Montrealā ar \$ 500.-, Minsteres ģimnazija, Kalamazū Studiju Centrs, BATUN un Gaismas akcija. Vanagi ņem aktīvu dalību Baltiešu padomē un tās pasākumos. Aizvadītā gada budžets pārsniedzis paredzētos izdevumus, bet tas sabalansēts ar lielākiem sarīkojumu ienākumiem, kā sākumā bijis aprēķināts. Pagājušā rudenī E. Vītiņas un M. Valdmanes izkārtojumā izvesta pirmā saiņu sūtīšanas akcija uz Latviju. Tā sekmējusies labi. No 30 nodaļas mūža biedriem 4 jau aizgājuši aizsaulē, bet jauni nav klāt nākuši. J. Norvels pieskārs arī vieninieku testamenta lietai un aicināja tos, kas vēl nav to izgatavojuši, par to padomāt, jo pretējā gadījumā viņu atstātā mantība varot aiziet valdībai. Un dažkārt palicējiem - draugiem jāstaigājot ar cepurīti, lai savāktu naudu ceļam uz mūža māju.

Par nodaļas vanadžu dzīvi un darbu ziņoja vanadžu priekšniece E. Vītiņa, norādot, ka vanadžu skaits, kā aktīvo, tā arī pasīvo, neesot mainījies. Nodaļā skaitoties 25 daiļā dzimuma pārstāves. Notikušas 5 vanadžu sanāksmes un 3 patstāvīgi sarīkojumi - Ģimenes diena, kur piedalījušās arī ar priekšnesumiem; pankūku pēcpusdiena, kas bijusi labi apmeklēta un devusi \$ 1.000.-, kuņi nodoti Kanadas vanadzēm, un Ziemsvētku tirdziņš ar kafejnīcu (abi labi apmeklēti). Vanadzēs piedalās visos nodaļas sarīkojumos, gatavo ēdienus un klāj galdus. Apsveikti nodaļas biedri un vecie ļaudis viņu lielajās jubilejās. Uz dzimteni nosūtīti 45 saiņi ar drēbēm un pārtiku daudz bērnu ģimenēm un trūkcietējiem. Uz Globālo dienu sarīkojumu brauks priekšniece un M. Valdmane-Demandt. Aizvadītā gadā iepemts \$ 5.242, bet izdoti \$ 4.623, uzrādot \$ 619 atlikumu. Vanadzēs ziedojušas Brīvības sardzei \$ 1.000.-, Bērzainei 200, Kristus Dārzam \$ 200.-, Saulei \$ 100.- un Degsmāi 100.- dolārus. Kopa ir turīga, tās kasē ir rezerves kapitāls \$ 18.030,21 apmērā.

Par nodaļas kases stāvokli un līdzekļu sadali ziņoja kasieris K. Čaks, norādot, ka 1991. gada ienākumos saņemtas šādas summas: aprūpei aizbijušā Dzelzs aizkara - 1.113,03, norādītiem mērķiem - 7.053,81, vispārējai aprūpei - 1.413,58, bet izdots, nosūtot DV KV 7.053,81, norādītam personām - 460,20, skolām - 500.-, jaunatnei - 135.-, apmeklējumos slimnīcās un citur - 318,38, sūtījumos uz Latviju - 1113,00, kopā kā ienākumos, tā izdevumos 9.580,58. Gadā iepemts \$ 17.763,06, bet izdots \$ 18,464,91, ko apstiprināja arī revīzijas komisija. Iztrūkums - \$ 701,85. Nodaļa ir ļoti turīga un tās kasē uzkrāti \$ 42.117,47.

Budžets, ko pieņēma, sabalansēts uz \$ 13.240 ienākumos un izdevumos. Lielākie ienākumi paredzēti ziedojumos - 7.000, no noguldījumiem - 3.000, sarīkojumiem - 1.000; izdevumos aprūpei - ap 4.700, Dzintariem - ap 2.000, 14. jūnija norēķiniem - 1.400 un telefonam un citiem administratīviem izdevumiem - 1.400 dolāru.

Par nodaļas aprūpes darbu ziņoja tās vadītājs J. Leitens, norādot, ka, rodoties labākām iespējām, atbalsts uz Latviju esot audzis un to saņemušas ne tikai trūcīgās ģimenes, bet arī bāreņi, bijušie un trūcībā nonākušie kaņavīri, bibliotēkas, it sevišķi Smiltēnes DV nodaļas, kā arī LNNK nodaļa Jūrmalā (jaunu rakstammašīnu); kopā izdoti \$ 1.960.- Ziemsvētkos kopā ar vanadžu priekšnieci apmeklētas 40 personas Montrealā, Dzintaros, slimie mājās un slimnīcās. Aprūpei izdoti 3.264,98, bet abās ziedojumu akcijās kopā iepemti \$ 7.933.-. Par tiem visiem ziedotājiem nodaļas pateicība.

Biedrzinis J. Bilinskis ziņoja, ka uz sapulces dienu nodaļā skaitoties 25 vanadzēs un 90 vanagu,

kopā 115 galviņas, no kuņiem mūža biedru 26 (24 vanagi un 2 vanadzēs, kas nokārtojušas \$ 175 maksājumu). 3 nodaļas biedri pārcelti uz citu nodaļu sakarā ar dzīves vietas maiņu. Biedru naudās iepemti \$ 498.-.

Sarīkojumu daļas vadītājs V. Hūns ziņoja, ka notikuši 4 sarīkojumi vanagu izkārtojumā, bet 3 ar vanagu un vanadžu piedalīšanos. Sekretārs I. Skrastiņš ziņoja par savu darbību un dažādo sarīkojumu programmu izgatavošanu.

Par revīzijas komisijas darbu ziņoja tās priekšsēdis J. Metums. Pārbaudot vanagu un vanadžu ierakstus grāmatās un attaisnojošos dokumentus, viss atrasts labākā kārtībā. Un abiem kasiņiem izsakāma pateicība, kam sapulces dalībnieki labprāt pievienojās.

Par nodaļas lauku īpšumu Dzintariem ziņoja E. Reveliņš, norādot, ka uzturot regulārus sakarus ar pārdošanas sabiedrību "Permeanent". Tās aģente iesakot īpašuma cenu pazemināt no līdz šim prasītiem \$ 61.900.-. Pēc M. Štauvera ieteikuma, sapulce atstāja jautājumu valdes ziņā un deva piekrišanu cenas nolaidei uz \$ 58.000.-, ieskaitot pārdevējas 8 % komisiju. Lēmums par Dzintaru pārdošanu paliek nemainīts, jo tā izdevumi tālu pārsniedz ienākumus. Trūkst arī īpašuma apsaimniekotāju un apkopēju.

Pārvēlami bija valdes locekļi I. Skrastiņš un V. Hūns. Abus ievēlēja amatā atkal ar aklamāciju, klāt ievēlot vēl Jāni Verneru. Revīzijas komisijā ar aklamāciju ievēlēja visus līdzšinējos locekļus - J. Metumu, V. Paegli un A. Zariņu.

Notikumiem dzimtenē īsi pieskārs J. Norvels, izsakot savus uzskatus, ka pagaidām mums no plašākas palīdzības sniegšanas būtu jāierobežojas, bet uzmanība vairāk būtu jāpievērš mūsu vajadzībām šeit mūsu dažādo organizāciju atbalstam. Tam pretējās domas izteica M. Štauers, norādot, ka atbalsts Latvijai un turienes pasākumiem, ieskaitot palīdzības akcijas, nebūtu jāsamazina, jo patreizējais laikmets var izvērsties par nozīmīgu faktoru Latvijas un latviešu tautas nākotnei. Latvijā patreiz savas pārstāvniecības atvērušas mūsu apvienības un mūsu materiālais atbalsts caur tām ļoti nozīmīgs un nepieciešams. Vienīgi mums jārikojas plānoti un jābūt organizētiem, lai saziņā ar dzimtenes pārstāvniecībām un jauniem pasākumiem, mēs būtu droši, kur, kam un kā tiek izlietoti mūsu līdzekļi.

Arī tuvākus paskaidrojumus un norādījumus par organizāciju delegātu sūtīšanu LNAK padomē un LNAK dalības maksām sniedza red. M. Štauers, kas pats jau nu vairākus gadu desmitus pārstāv un darbojas šajā Kanadas latviešu jumta organizācijā.

Gada sapulce rīta gludi, bez asumiem un koku bāzēšanas spieķos, pierādot, ka ar iecietību un apdomu mēs kopīgi varam daudz ko panākt. Un varbūt, ka drīz pienāks diena, kad katrs montrealietis sastāvēs kā vanagos, tā arī Latviešu biedrībā un otrādi, līdzīgi mūsu draugiem Vankuverā.

Pēc sapulces interesenti varēja iegādāties siltas vakariņas.

SKRASTIŅU INDULIS

IZLOZE UN DATORS

MLB rīkotā IZLOZE datora iegādei MLB ZIŅOTĀ. JA redakcijas vajadzībām notiks š. g. 4. aprīlī, gadskārtējā APRĪĻA JOKS sarīkojumā. Atsevišķa loze maksā \$ 5. Lozes var iegādāties pie MLB valdes locekļiem vai pasūtīnāt redakcijā, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2. Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda. Lai datoru varētu iegādāties drīz, jāpārdod ap 1.000 ložu, no kuņām līdz šim pārdotas 400. Tā tad līdz datora iegādei vēl tālu. Daudz lasītāji lūguši uzlabojumus apdarē. Bez datora tie nav iedomājami. Tā nu šis jautājums ir Jūsu, lasītāju, ziņā. Rakstammašīna ir salabota un pagaidām varam darbu turpināt līdzšinējā kārtībā. Redakcija

P A Z I Ņ O J U M I.

1. JAUNIEŠIEM, kas vēlētos saņemt STIPENDIJAS latviskās izglītības turpināšanai 1992. gadā, jāiesniedz padomei rakstisks L Ū G U M S līdz šā gada 1. maijam.

Lūgumraksts adresējams padomei un nosūtams padomes loceklim J. NORVELAM, 9860 Gouin Blvd., Apt. 202, PIERREFONDS, Québec, H8X 3H2, telefons 683-3342.

2. Padomes STIPENDIJU FONDS līdzekļus iegūst no savām dalībniecēm - draudzēm un organizācijām, kā arī no atsevišķiem STIPENDIJU FONDA labvēļiem. Stipendijās izmaksā tekošā gadā ienākušos līdzekļus.

Padome laipni lūdz draudzes, organizācijas un labvēļus savus šī gada atvēlējumus iemaksāt padomes kasē līdz šī gada 1. maijam.

Esat atsaucīgi, jo vajadzības katru gadu bijušas lielas. 1991. gadā stipendijas saņēma 3 stipendiāti. Sogad paredzams, ka stipendijas vajadzēs arī 4. mūzikas nometnei, kas augusta beigās paredzēta Orfordas mūzikas centrā. Līdz šim pieprasījumus esam varējuši apmierināt tikai daļēji.

3. Padomes dalībnieces - draudzes un organizācijas aicinātas nokārtot savas gadskārtējās dalības maksas, kas ir \$ 25.- gadā.

Čeki rakstāmi uz COUNCIL OF MONTREAL LATVIAN ORGANIZATIONS vārda un nosūtāmi padomes kasierim M. Štauveram, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., H9X 2R2, tel. 457-9832.

MONTREALAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU PADOME gaida savu dalībnieču un vispārējās sabiedrības atbalstu. Nāciet tai talkā!

Pateicībā,

PADOMES VADĪBA

Aprīlis ar savu joku
Aicinādams māj ar roku.

Gaidām Jūs koplā skaitā

sestdien, 4. aprīlī, plkst. 17,

Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā, La-
šīnā,

lai kopā sirsnībā pavadītu

g a d s k ā r t ē j o

Aprīļa joks

VAKARU.

Piedalīsies Montrealas latviešu jauktais KORIS un Ziemeļamerikā plaši pazīstamais režisors G u n ā r s V Ē R E N I E K S

un citi mājinieki ar dziesmām, poēziju un prozu.

Vakaru vadīs INTA HŪNS.

SILTAS VAKARIŅAS \$ 10.00

GARŠĪGAS TORTES \$ 2.00

Kafija un speciāla viesmīļu apkalpošana par b r i v u !

IEEJA: Pret labprātīgiem ziedojumiem par labu MLB ZĪNOTĀJAM.

Sarīkojumā izvilks laimīgās lozes MLB IZLOZĒ d a t o r a iegādei MLB Zīpotāja redakcijas vajadzībām.

GALDIŅU REZERVĀCIJA:

A. Poriete-Bedard, tel. 697-6624

M. Štauers, tel. 457-9832

Apmeklēt aicina

MLB valde.

Atlantic Audio Visual Sabiedriba

aicina Jūs noskatīties
Video filmu
~ divās daļās ~

LĪGŠANAS STUNDA

~ priekšvārds ~

Piemīņas nedēļa, kas veltīta pagājušā gada janvārī kritušo piemiņai. Rigā 1992. g. no 13. līdz 21. janvārim.

CIEŠANU LAIKS

Filmas centrā režisora ANDRĀ SLAPIŅA bojā eja un izvadīšana. Mācītāja Juja Rubeņa vispārējo cilvēcisko vērtību tēza. A. Slapiņš kā tautu kultūru pētnieks, kā arī fragmenti no A. Slapiņa filmām. Filmas pamatā - brīvības ideja, kura ir, bija un būs. Teksta autors Dainis Ivāns. Mārtiņa Brauna mūzika.

~ VHS - NTSC

~ Kā arī Latvijā lietotā PAL sistēmas

Filma Ciešanu Laiks tika izrādīta, un izpelnījās īpašu atzinību 13. Internacionālā filmu un video festivālā Briselē (13e Festival International du Film et Video Bruxelles), 1991. gada novembrī. Viss festivāls bija veltīts Andra Slapiņa piemiņai.

~ Filmas autors *GUNĀRS BANDĒNS*

Irēnes Karules filmas apskats laikrakstā "Laiks" 1992. gada 18. janvārī.

Izrāde notiks

SVĒTDIEN, 1992. GADA 15. MARTĀ, PLKST. 15:15

Goethe Institute, 418 Sherbrooke St. East (St. Denis krustojumā) tel. 499-0159
KĀ NOKLUT: Ar METRO, otro līniju, līdz Sherbrook St. stacijai jeb ar 24. autobusu

Izrādes garums 52 minūtes ~ Pēc izrādes saviesīgs brīdis

~ Ienākumi par labu A. Slapiņa un G. Zvaigznes ģimenēm ~

leja pret ziedojumiem sākot ar \$7.00 / Pensionāriem un studentiem \$5.00

Iespējama otrā izrāde angļu valodā, tūlīt pēc pirmās

Guido Zvaigzne

A n d r i s
S l a p i Ņ s

LATVIJAS NĀKOTNEI

DAUGAVAS VANAGU

7.globālās dienas TORONTO

1992.g.16.-24.maijam

Rīcības komitejas priekšsēdis: A.Kalupnieks,
110 Glenfern Ave., Hamilton, Ont., L8P 2V1, Canada,
tel. (416) 528-6517

Globālo Dienu rīcības komiteja, kas savu darbību uzsāka jau 1990. gadā ir nepārtraukti strādājusi pie DV 7.Globālo Dienu sarīkojumu un notikumu plānošanas un izkārtotāšanas. Tās ievadīsim ar DV Kanadā 42. delegātu sapulci 15. un 16.maijā, DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto, Kanadā. Tajā pašā nedēļas nogalē, t.i. 16.maijā, paredzētas sporta sacensības, kam sekos saviesīgs vakars ar deju, DV namā. Svētdien pulcēsimies dievnamā atklāšanas dievkalpojumā un pievakarē sanāksim atklāšanas aktā, ar karogu parādi, kuŗu ar plašu un vērtīgu programmu kuplinās Detroitas siev. ansamblis "Dziesma". Pirmdien pulcēsimies DV namā uz DV CV sēdes atklāšanas aktu, kam sekos seminārs: "DV org. turpmākās darbības stratēģija", kas sola ļoti interesantu referātu un diskusiju ciklu. Pievakarē paredzēts četru stundu kuģīša brauciens pa Ontārio ezeru. Izbrauciena laikā varēs paēst gašīgas vakariņas, padejot un vērot Viktorijas dienas uģuģošanu un Toronto panoramu. Viss ieskaitīts vienā cenā. Bet lai šī izbrauciena izkārtotumu varētu pienācīgi varētu paveikt, tiek lūgta iepriekšēja pieteikšanās, izdarot arī iemaksu, pie rīc. kom. loc. Mirdzas Lejiņas, 9 Dimplefield Place, Etobicoke, Ont., Canada, M9C 2Z9, tel. (416) 621-4596. Otrdien risināsim DV CV sēdi un pievakarē būs Globālais vanadžu salidojums. Trešdien būs DV CV sēdes turpinājums, bet vakarā mūs iepriecinās Toronto nod. siev. koris "Zīle" ar pilna koncerta programmu. Ceturtdien brauksim uz "Saulaini", kur pie Kritušo karavīru pieminekļa godināsim mūsu cīnītāju piemiņu. Pēcpusdienā atgriezīsimies DV namā uz Informācijas nozaŗu darba sanāksmi, kas solās būt ļoti interesanta un nākotnes darbībai ļoti nozīmīga. Pēc tam, turpat būs vakariņas un jautri priekšnesumi. Piektdienā no rīta atklāsim Mākslas izstādi, kas būs atvērta trīs dienas. Pēcpusdienā, Latviešu namā, būs Patriotiskās dzejas konkursa noslēguma sarīkojums ar autoru un kultūras darbinieku piedalīšanos. Vakārā pulcēsimies Seneca College sarīkojumu zālē un Tautas deju kopu dal. lieluzveduma "Zelta zirgs" pirmizrādi. Sestdiena būs sarīkojumiem pārpildīta. Šaušanas sporta cienītāji un dalībnieki, agrā rītā, dosies uz "Bērzaini" sacensībām. Mākslas izstādes otrā diena. Teātra izrāde pēcpusdienā un vakarā būs DV vīru kora uzvedums, kam sekos Svētku balle, kur spēlēs Deju kapella "Runči". Svētdienā Mākslas izstādes trešā diena. Pēcpusdienā DV apvienoto kuŗu S v ē t k u koncerts.

Apmešanās iespējas, par puscenu, izkārtotas Holiday Inn viesnīcā, Toronto pilsētas centrā. Pieteikumus viesnīcai jāpiesūta līdz 1992.g.1.maijam. Lūdzam nekavēties ar telpu rezervēšanu.

Rīcības komiteja aicina visus, plānot piedalīšanos DV 7. Globālās Dienās, Toronto, lai kopīgi dalītos svētku priekos un apliecinātu mūsu vienotību, kas mūsu organizāciju, gadu gājumā, izvirzīja trimdas latviešu organizāciju priekšgalā.

Uz redzēšanos DV 7.Globālās Dienās, Toronto, Kanadā!

DV 7. GLOBĀLO DIENU RĪCĪBAS KOMITEJA.

SPECIALIZĒJOS VISĀ MONTREALAS RIETUMU SALĀ

RE/MAX
royal (jordan) inc.
independent member broker

renda e. lasdin

agent d'immeuble
real estate agent

101 amherst
beaconsfield, que. H9W 6Y7
res. (514) 630-7105
fax (514) 694-8176

694-6900

PĒRCIET VAI PĀRDODIET?

Tulītējs BEZMAKSAS Jūsu īpašuma tirgus cenas novērtējums

Lūdzu, zvaniet šodien!

RENDA LAZDIŅŠ - 630-7105

S A B I E D R I S K Ā S D Z Ī V E S L A I K R Ā D I S :

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marciļ ielā.
telpu adreses: Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Ave., tel. 489-3224.

Latviešu Sabiedriskais Centrs - 3955 Provosta ielā, Lašīnā, tel. 634-4082.

-
5. martā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme. Pēc saieta, apvienības gada sapulce.
7. martā, plkst. 18:00, Latviešu centrā, plkst. 18:00, DV Montrealas nodaļas plkv. O. Kalpaka, kalpakiešu un Latviešu leģiona ATCERES sarīkojums. Svētbrīdis - māc. G. Hūns. Refērāts - Imants Steprāns.
8. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu kopējais dievkalpojums. Ev.-lut. Trīsvienības draudzes darbinieku ievēšana amatos.
8. martā, plkst. 15:30, Montrealas latviešu sabiedriskā centra pilsapulce, Centrā (Skatiet paziņojumu ar darba kārtu 27. lpp.!).
15. martā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelē, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
15. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
15. martā, plkst. 15:15, Ģētes Institutā, 418 Sherbrooke St. E., Video filmas CIEŠANU LAIKS izrāde. Rīko Atlantic Audio Visual Sabiedrība (Skatiet paziņojumu 29. lpp.!).
18. martā, plkst. 19:00, Latviešu centrā, Montrealas Baltiešu pastmarku kluba kārtējā sanāksme.
18. martā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu sabiedriskā centra valdes sēde. Valdes sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties jeb kuŗš interesents.
19. martā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
19. martā, plkst. 14:30, Latviešu centrā, pēc pensionāru saieta videolentes "VILKAČU MANTINIECE" (Ilonas Leimanes sižets) izrāde. Visi laipni aicināti.
21. martā, plkst. 12:00 (līdz 17:00), Latviešu centrā, DV Montrealas nodaļas vanadžu rīkotā PANKŪKU pēcpusdiena (Skatiet paziņojumu 27. lpp.!).
22. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
29. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
4. aprīlī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu biedrības rīkotais gadskārtējais APRĪĻA JOKS sarīkojums ar plašu programmu (Skatiet paziņojumu 29. lpp.!) Piedalās Montrealas latviešu JAUKTAIS KORIS un režisors GUNARS VERENIEKS.
5. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
9. aprīlī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
12. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.
15. aprīlī, plkst. 19:00, Latviešu centrā, Montrealas Baltiešu pastmarku kluba kārtējā sanāksme.
17. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.
19. aprīlī, plkst. 7:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu Lieldienu rīta dievkalpojums.
19. aprīlī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelē, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes Lieldienu dievkalpojums.
25. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu centra Kamīna zālē, Montrealas latviešu kredītsabiedrības gada sapulce (plašāks paziņojums nākamreiz).
26. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
30. aprīlī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu biedrības gada sapulce. Plašāks paziņojums nākamajā numurā.
30. maijā, plkst. 19:00, Royal Canadian Legion zālē, 3015 Henri Dunant ielā, Lašīnā, Montrealas tautas deju vienības ACKUPS v a k a r s. Plašāks paziņojums vēlāk.
-

Sekojiet mūsu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIM, ar ko lūgti iepazīties visi pasākumu un sarīkojumu organizētāji, lai novērstu nevajadzīgus konfliktus. Lūdzam atbildīgās personas par sarīkojumiem, sēdēm un citiem svarīgiem notikumiem ziņot redakcijai rakstiski, tiklīdz ir konkrētas ziņas. Neskaidrību gadījumos lūdzam lasītājus sazināties ar attiecīgajām atbildīgajām personām.

Pēdējā laikā Montrealā iegriežas negaidīti ciemiņi no Latvijas. Gandrīz nekad nav iespējams izziņot viņu viesošanās kalendārī, kādēļ darbojas vairāki tālruņa sazināšanās tīkli. Klūstiet šo tīklu aktīvi dalībnieki un izpalīdziet steidzamu ziņu izplatīšanā!

0312017081

FREE ESTIMATES

On ALL kinds of TV's, CD's, VCR's, STERO SYSTEMS, WALKMAN, small electrical appliances, telephone systems, Vacuum cleaners and Radio control systems.

Anything Electronic or Electrical-

WE REPAIR IT.

R/C LEON SERVICE

5887 Sherbrooke St.
West,
Montreal, Québec

488-3363

FAST SERVICE. REASONABLE RATES.
PICK UP & DELIVERY.

VIDEO EQUIPMENT FOR LATVIA

VCR's from \$ 329.00
VIDEO CAMERAS from \$ 1,299.00
DOUBLE CASSETTE RADIOS from \$ 99.00
COMPUTERS (IBM compt.) from \$ 799.00
220V, 50 Hz
ELECTRICAL APPLIANCES 210V/50 Hz

ALL JAPANESE BRAND NAMES.

→ WE SHIP TO LATVIA AND ALL OTHER
REPUBLICS

VIDEO TRANSFERS: PAL - SECAM - NTSC
(To be able to watch a video tape from Latvia
or to send a video tape to Latvia)

R/C LEON SALES

5887 Sherbrooke Street W.
NDG, Montreal, Québec

MONTREAL - **514-488-3363**

TORONTO - **416-886-7659**

Šo MLB ZIŅOTĀJA numuru nododam Kanadas pastā 3. martā, bet izdalām lasītājiem Montrealā 1. un 5. martā. Pēdējā laikā vairāki eksemplāri nokļīduši pastā vai aizsnieguši lasītājus ar lielu nokavēšanos. Lūdzam par to ziņot redakcijai nekavējoties!

**COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE**

FLOWERS
by
Gardner

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514-483-1870

1992. III MLB Z 1250 e

MLB ZIŅOTĀJA administrātorai A. Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Qué., Canada H9R 2X5, tel. 514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Zīpotāja abonementa samaksu par ___ gadu/iem (\$ 27.50 un \$ 22.50; skatiet zemāk) ..... \$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV - \$ 6.-, citos kontinentos - \$ 20.-) ..... \$ _____
Ziedoju izdevuma tehnisko izdevumu segšanai ..... \$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu iegādei ..... \$ _____
Vēlos saņemt sekojošus MLB Zīpotāja agrākos numurus _____ à \$ 2.50 ziedojums ..... \$ _____
Dāvinu MLB Zīpotāju: _____ (adrese) ..... \$ _____
Iesaku nosūtīt MLB Zīpotāja paraugburtnīcas ..... \$ _____
Ar šo nosūtu iestāšanās maksu MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBĀ - \$ 5.- ..... \$ _____
Ar šo nosūtu MLB biedru maksu par _____ darbības gadu/iem - à \$ 10.- ..... \$ _____
Ar šo nosūtu LNAK dalības maksu par _____ gadiem (MLB biedriem \$ 10.-, pensionāriem \$ 5.-) ..... \$ _____
Ziedoju MLB darba un pasākumu veicināšanai ..... \$ _____
Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

Pavisam kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, pasta kods, telefona numurs)

Paraksts: _____

MLB ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832.

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Québec, Canada, H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832.

ADMINISTRATORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Québec, Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624.

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozola. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Ināns Freibergs, Anna Kreipāne, Voldemārs Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Ilga Štaubere, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 27.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kara invalīdiem \$ 22.50 gadā; gaisa pasta piemaksu uz ASV \$ 6.-, uz citiem kontinentiem - \$ 20.- gadā. Atsevišķas burtnīcas pret \$ 2,50 ziedojumu.

LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: Mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp - \$ 25.00, 1/3 lpp - \$ 30.00, 1/2 lpp - \$ 35.00, 3/4 lpp - \$ 55.00, pilna lpp - \$ 60.00. Klīšeju un paziņojumu sagatavošana - \$ 20.00. Iespējama foto uzņēmumu publicēšana. Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda. MLB ZIŅOTĀJS, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus ievērot. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne MLB valdes, ne redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzētos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Anonīmus rakstus redakcija ignorē. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

MARCH 1992 MARS

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Québec, CANADA H9X 2R2, ph. 514-457-9832.